

חודש ארגון תשפ"ז

הנה ימים באים

יוצא לאור ע"י מחלקת הדרכה תנועת אריאל

תנועת אריאל, הבושם 11 ירושלים

טלפון 02-6510822 | פקס 02-6510823

ariel@tariel.org.il

עורכת ראשית: מיכל כהן

צוות הכותבות: נעמי סובוביץ, מעין דיון, מוריה רענן, נריה ליפשיץ, שירה שפר, עטרת הרבנד

עריכת לשון: אלישבע טוויק eli7tw@gmail.com עורכת לשון מוסמכת

עיצוב ועימוד: סטודיו עפעף

© כל הזכויות שמורות | תשרי תשפ"ז, ירושלים

חודש ארגון תשפ"ז

הנה ימים באים

תוכן העניינים

6.....	דבר המזכ"ל
8.....	הנה ימים באים
11.....	ארגונית לחודש ארגון

מערך יסוד

29.....	שבוע ראשון להיות חלק מתנועה
38.....	שבוע שני תנועת אריאל, נעים להכיר!
45.....	שבוע שלישי תורת חיים בעוז
51.....	שבוע רביעי בציפייה לבניין אריאל

מערך גלעד-דביר

59.....	שבוע ראשון נשמות צמאות
69.....	שבוע שני הנה ימים באים
78.....	שבוע שלישי דיבורים של אמת
85.....	שבוע רביעי רק בשם ומלכות

מערך הראל-נווה

שבוע ראשון נשמות צמאות.....	93
שבוע שני הנה ימים באים.....	102
שבוע שלישי דיבורים של אמת.....	110
שבוע רביעי רק בשם ומלכות.....	121

מערך מעוז-נחלה

שבוע ראשון נשמות צמאות.....	135
שבוע שני הנה ימים באים.....	147
שבוע שלישי דיבורים של אמת.....	157
שבוע רביעי רק בשם ומלכות.....	164

מערך חב"ב

שבוע ראשון נשמות צמאות.....	175
שבוע שני הנה ימים באים.....	180
שבוע שלישי דיבורים של אמת.....	190
שבוע רביעי רק בשם ומלכות.....	196

דבר המזכ"ל

מדריכות אלופות,

תדמיינו מצב שבו כל השבט שלכן פשוט "כבה". אף אחת לא מגיעה לפעילויות, אף אחת לא מתעניינת, כולן עסוקות בעצמן.

עכשיו תדמיינו שבמקום להתלונן על כך, אתן מחליטות לעשות משהו – לא הרצאה, לא פעולה, אלא ממש לצאת פיזית ולגייס חניכות, אחת אחת, שנה אחרי שנה.

זה בדיוק מה שעשה אלקנה, אביו של שמואל הנביא.

בתקופתו, המצב הרוחני של העם היה ירוד מאוד. אנשים פשוט הפסיקו לעלות לרגל אל משכן שילה. אלקנה, לעומת זאת, המשיך לעלות לשילה מדי שנה עם משפחתו. אך הוא לא הסתפק בכך. הוא עשה כמה דברים חכמים במיוחד:

1. הוא תמיד שינה מסלול.

בכל שנה הוא בחר דרך אחרת לשילה – פעם דרך הצפון, פעם דרך הדרום. למה? כדי לעבור דרך כמה שיותר ערים ועיירות ולפגוש כמה שיותר אנשים.

2. הוא לא פחד "להיראות מוזר".

כשהגיעו לעיר, המשפחה לא מיהרה הלאה אלא ישנה ברחוב, ב כיור העיר, כדי שכולם יראו אותם. אנשי המקום היו שואלים: "לאן אתם הולכים?" ואלקנה היה עונה בגאווה: "לבית ה' בשילה – משם יוצאת התורה, משם יוצא הדבר האמיתי. בואו גם אתם!" הוא לא התבייש להזמין. הוא לא חיכה שיבואו אליו. הוא יצא ופנה ישירות.

3. הייתה לו המון סבלנות.

בשנה הראשונה לא הצטרף איש, בשנה השנייה – משפחה אחת בשנה השלישית – עוד כמה. הוא לא ויתר גם אם היה נראה ש"זה לא עובד". הוא פשוט המשיך, שנה אחרי שנה, עד שבסופו של דבר כל עם ישראל חזר לעלות לרגל.

והתוצאה? הקב"ה אמר לו משהו מדהים: "אתה הכרעת את כל ישראל לכף זכות, גרמת לכולם לעשות את הדבר הנכון. לכן אני אתן לך בן שגם הוא יכריע את ישראל לכף זכות."

והבן הזה היה שמואל הנביא!

עם ישראל, בדורנו אנו, נמצא בתוך תהליך דומה. היינו שרויים בחושך גמור, ועכשיו אנו מתחילים לגלות את האור. כפי שכותב הרב קוק באורות, במאמר 'צמאון לאל חי': "משימתנו היא להכניס את הנשמות הצמאות אל הטרקלין דרך השער, כדי שיטעמו שם את האור הגדול שהקב"ה מוריד לעולם."

זו משימתנו!

השנה בחרנו לעסוק דווקא בנושא הזה – לחדד את הזהות היהודית שלנו ושל הסובבים אותנו, לא להישאר בנקודת ה"אני" בלבד, אלא לצאת ולהוסיף אור, בדרכו של אלקנה: ליצור מהפכת קודש בעם ישראל, לחבר את כולם לחיי תורה המחברים למציאות – תורה גדולה, המחוברת לחיים בעוז רב.

בציפייה לבניין אריאל

אלחנן

הנה ימים באים שנת תשפ"ז

הנושא השנתי "הנה ימים באים" נולד מתוך המציאות המטלטלת של עם ישראל בשלוש השנים האחרונות. דווקא מתוך מציאות של מלחמה, צמחה בנו קומה חדשה: משהו בלב היהודי שלנו מתעורר. אנחנו עדים לתופעה רחבה של חיפוש זהות, צמא לקודש ורצון עז בחיבור לתורה ולאמונה. בחודש ארגון ובמהלך השנה, נבקש לברר יחד את השלב הבא בתהליך הגאולה. נכיר בצמא של העם שלנו לרוח, בתפקיד והאחריות שלנו להיות אנשי קודש, ולהפגיש את העם כולו עם תורה גדולה, בעוז ובענווה.

1 נשמות צמאות

בשבוע הראשון נפקח את העיניים לזהות את הצימאון הרוחני שהתעורר בעם ישראל בעקבות המלחמה. נכיר בכך שאנחנו נמצאים בעיצומו של מסע לחיפוש משמעות וזהות: לוחמים שמבקשים ציצית לפני הקרב, המונים שגודשים את הסליחות בתל אביב, זמרים ששרים על כמיהה לאלוקים. נבין שמה שקורה בעם שלנו זה לא טרנד וזה לא מקרי, אלא תהליך של התעוררות נשמתית עמוקה.

2 הנה ימים באים

בשבוע השני נראה איך נבואות הגאולה מתגשמות לעינינו, ונכיר בצמא שמתעורר בעם ישראל כשלב הבא בתהליך הגאולה. נלמד את נבואת עמוס, שמגלה לנו שדווקא בשלבי הגאולה המתקדמים נרגיש ריקנות מכל השפע הגשמי, ונהיה צמאים לשמוע דברי אלוקים: **"הנה ימים באים... והשלחתי רעב בארץ, לא רעב ללחם, ולא צמא למים, כי אם לשמע את דברי ה'."**

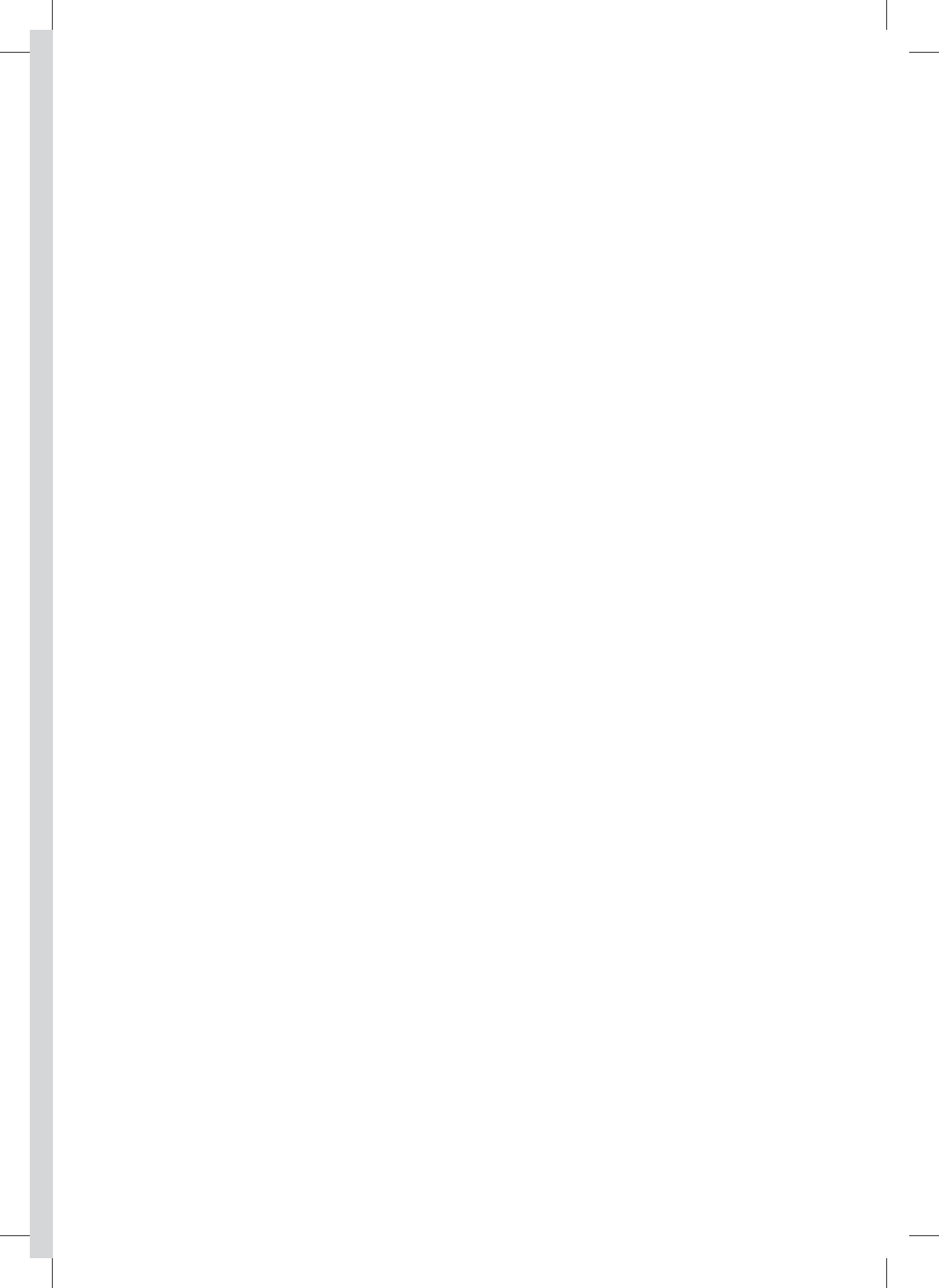
3 דיבורים של אמת

בשבוע השלישי נברר את האמונה שלנו בכך שהתורה היא המענה האמיתי לצמא שלנו לגודל, למשמעות. נכיר באחריות שמוטלת עלינו כתנועה שנושאת דגל של קודש, להפגיש את עם ישראל עם תורה גדולה. לשם כך עלינו להתחזק בה בעצמנו, להיות בטוחים בטוב ובאור שבה, וביכולת שלנו לתת מענה אמיתי לצימאון הרוחני של הדור.

המשימה שלנו היא לא "להחזיר אנשים בתשובה" במובן הטכני והחיצוני, אלא להגיש להם את האמת של התורה, היא זאת שיכולה להרוות את הצמא הרוחני שהם מרגישים: צמא עמוק לזהות ושייכות, רצון להתחבר לשורש היהודי כי זה מי שהם באמת.

4 רק בשם ומלכות

בשבוע הרביעי נעבור לשיח מעשי המתמקד ביציאה עם הפנים החוצה לעם ישראל. נדבר על היכולת לפעול בעוז ובעוצמה, יחד עם נועם וענווה, ובעיקר הרבה מאוד אהבה. נתכנס לחשיבה שבטית וסניפית, נמצא מהו התפקיד שלנו במקום שבו אנחנו נמצאות, ונקבע זמן לעשייה שנחליט עליה שמפיצה תורה ומקרבת לקודש.

ארגונית
לחודש
ארגון

לוח תכנון הודשי

ראשון	שני	שלישי	רביעי	חמישי	שישי	שבת
						פתיחת חודש ארגון וירא <i>נאמית זמאית</i>
↓ נשמות צמאות						
						חיי שרה <i>דנה ימים 24</i>
↓ הנה ימים באים						
						תולדות <i>דיוזרים ל אית</i>
↓ דיבורים של אמת						
						ויצא <i>דק 24 נאמית</i>
↓ רק בשם ומלכות						
						לזמית ארגון וישלח

לשבץ בלוח מראש:

- ← צביעת קירות.
- ← חזרות להצגה ולריקוד.
- ← לילה לבן.
- ← פעולת ביסוס על הנושא של כל שבוע.
- ← ערב סטופ | סתם ערב של כיף.

רשימות משימות | תכנון שבועי

לקראת חודש ארגון

לשבת עם המדשיות

מה חשוב לכן שיהיה החודש, למי שמים לב יותר, איך מחברים את החניכות לנושא של החודש.

להכין לחודש

לשבץ מראש מתי חזרות לריקוד, מתי צביעת קירות, פעולה כיפית באמצע החודש, ולהכניס אירועים סניפים שסיכמתן בישבצ.

להגדיר וועדות

-
-
-
-
-
-
-
-
-

לא לשכוח לאורך החודש:

- ← לתעד את הפעולות והחוויית ולשלוח להורים בקבוצה.
- ← לשים לב שאתן משאירות כל מקום נקי אחריכם.

רעיון: להקים סיירת מגב בשבט ולהלהיב אותן ברמות ולהגיד שזה מוגבל 4 בנות, ואז בסוף כל פעולה להישאר יחד איתן לשים שירים וצחוקים ולנקות.

שבוע ראשון

● להכין פעולה לשבת + פעולת ביסוס לאמצע שבוע

● פעולת פתיחת חודש ארגון

חגיגית ושווה, לחלק לוחודש ולהסביר על הועדות.

● להחליט על שיר לריקוד

לשלוח לקומונרית לאישור, ולתאם עם שאר המדריכות בסניף שהן לא בונות על אותו שיר.

● חלוקת אוכל להביא לאורך החודש

תשלחו להורים כמה שיותר זמן מראש את החלוקה. תשתדלו להתחשב במקום המגורים שלהן שיהיה להן קל להכין יחד את האוכל ולתכנן.

● לחלק מי אחראית על כל ועדה

לעדכן את הבנות שידעו מי הכתובת שלהן

..... ●

..... ●

..... ●

..... ●

..... ●

..... ●

..... ●

..... ●

..... ●

..... ●

..... ●

..... ●

..... ●

..... ●

..... ●

שבוע שני

להכין פעולה לשבת + פעולת ביסוס לאמצע שבוע

אפשרות: להקדיש זמן בפעולה לישיבה על ועדות

הריקוד מוכן, להתחיל חזרות

להחליט על קיר ולהתחיל לצבוע את הרקע

לשים לב שאתן על המשימות הצוותיות שלכן

שבוע שלישי

להכין פעולה לשבת + פעולת ביסוס לאמצע שבוע

להמשיך להתאמן על הריקוד

לצייר על הקירות ולהתחיל לצבוע

פעולת סטופ (הפוגה) שווה לשבט

לפרגן להן על המאמץ והנוכחות ולהסביר שעכשיו עולים הילוך.

לשבת עם המדשיות

לתכנן רשימת צ'ופרים ללילה לבן ולשבת אירגון

להחליט על מתנה סמלית לחניכות

(גרביים, כוס, מחזיק מפתחות וכו...)

לשלוח לקומונרית את השיר לריקוד שתכנים לפלייליסט

שבוע רביעי

המטרה היא להגיע ללילה לבן בראש שקט ולסיים את כל מה שדורש השקעה.

לסיים ללמוד את הריקוד

לסיים לצבוע את הקיר

ללכת לקנות את הצ'ופרים שתכננתן
(קשתות, משקפיים, שוקולדים וכו...).

לקנות חבילת שוקולד, לכתוב פתק ולהביא לקומונרית המשקיענית שלך.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

עד יום שלישי:

לשלוח שיבוץ לסעודה הסניפית/ קידוש סניפי
הורים אוהבים לדעת מראש (מצורפת רשימה של כמויות בסוף)

לדאוג שיש לך חולצתנועה לבנה מכובסת
שמחכה לך בארון לכבוד שבת

להכין את כל הצ'ופרים להדפסה

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

עד יום רביעי:

להדפיס את כל הצ'ופרים

לגזור, לצבוע, לניילון, לחלק לניילוניות שיהיה מסודר (לילה לבן, ערב שבת, בוקר שבת וכו...).

להכין ולארוז את המתנות לחניכות

לשלוח להורים הזמנה להופעות לצרף לו"ז לילה לבן, שבת ומוצ"ש

להביא לחניכות לוז שבת מודפס

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

לילה לבן:

לבוא רגועה, לא לשכוח להביא את הצ'ופרים, מומלץ להביא בקבוק מים גדול וסוודר ולהחביא בצד:

לסיים צביעת קירות

הרבה חזרות על הריקוד (וההצגה) – אבל לא הרבה ברצף

פעילות שבטית

תיאום ציפיות לקראת השבת

להביא אוכל לקומו;

לנקות ולקשט את הסניף.

לישון טוב טוב.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

להגיע עם שמחה ואנרגיות לשבת אירגון ובעיקר להנות מהרגע אחרי

שסיימתן הכל!

אם אתן אוכלות את אחת הסעודות רק עם החניכות כדאי לערוך ולקשט

שם כבר בלילה.

רעיונות לאוכל משותף במהלך החודש:

- חומס אליהו (שיבוץ של חומס, פיתות וחדפ, מטגנים בצל ופטריות ומצלחתים)
- פסטות וסלט.
- מרק ופוקצ'ות / מרק וקוסקוס
- שולחן שוק
- טוסטים
- פוייקה
- מדורה
- נקנקיות וצ'יפס
- מוזלי (יוגורט עם פירות, גרנולה, שוקולדים וכו)
- תה ועוגיות
- קורנפלקס עם חלב
- פנקייקים / וופל בלגי

רשימות אוכל לסעודות (לפי כמות של 20 בנות):

קידוש:

- עוגיות (3 בנות)
- עוגה (4 בנות)
- מיץ ענבים
- חטיף (5 בנות)
- בקבוק שתייה (4 בנות)
- 20 כוסות, 10 קערות חדפ, מפות ניילון, 2 שקיות זבל

סעודה:

אם הסעודה היא רק של השבת תדאגו שיש פלטות מכוונות ואור במקום.

- מיץ ענבים
- 2 חלות (2 בנות)
- 10 שניצלים / עוף (4 בנות)
- אורז (2 בנות)
- תפוחי אדמה (2 בנות)
- סלט ירקות (2 בנות)
- טחינה, חומס, מטבוחה
- 20 צלחות, 20 כוסות, 20 סכינים ומזלגות, 10 כפות הגשה, מפיות,
- מפות ניילון, 2 שקיות זבל
- בקבוק שתייה (5 בנות)
- קינוח אם רוצים

סד"ש:

- 10 פיתות (2 בנות)
- חומס
- תירס (2 בנות)
- חמוצים (3 בנות)
- פסטה (2 בנות)
- בורקסים
- סלט ירקות/ ירקות חתוכים (2 בנות)
- 20 צלחות, 20 כוסות, 20 סכינים ומזלגות, 10 כפות הגשה, מפיות,
- מפות ניילון, 2 שקיות זבל
- בקבוק שתייה (4 בנות)

חלוקה לוועדות

חשוב לזכור: ככול שהחניכות שותפות יותר, יש להן יותר אחריות ויותר שייכות למה שקורה.
לפעמים עדיף קיר יפה פחות – וחניכה שייכת יותר.

ועדות אפשריות:

ועדת קירות | ועדת ריקוד | ועדת תלבושות | ועדת מצב רוח |
ועדת אוכל | ועדת עלון | ועדת חולצה/קפוצ'ון | ועדת כסף | סירת מגב
ועדת תיעוד | ועדת פעולת הפוגה | ועדת לילה לבן

וועדת:.....	וועדת:.....	וועדת:.....
וועדת:.....	וועדת:.....	וועדת:.....

דיקוד

- לדבקה בר / Dj בראל שאתי רמיקס
- משיח / אביה שרמן ואביעד
- עברי אנוכי / בני פרידמן
- אני מאמין – אמני ישראל / רמיקס אליאב
- גאולה / בן צור
- קרבני אליך / נפתלי קמפה רמיקס dj יהודה מור
- אלוהי נשמה – עלמא / רמיקס דיג'יי ניר טולדנו

שירי התנועה

לשבט יסוד:

כדאי לקחת שיר של התנועה, כדי לחבר את הבנות להווי ולרוח.

(השירים נמצאים באתר התנועה. לשונית מרכז הדרכה – שירי התנועה).

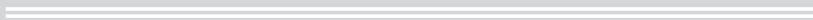
הצגה

- מקימי / נועה ירון דיין
- אלקנה / מתוך אתר התנועה
- שמע ישראל / הרב קרליבך (מובא בעמ' 105)

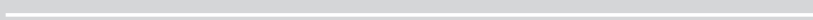
קירות נושא

- "עכשיו כולם יודעים שהאמת תצמח, כי מי חלם על זה שכל העם יצרח: ה' מלך ה' מלך ה' מלך ה' ימלך לעולם ועד."
(אהבת השם/בן צור)
- "אבא, אני חייב אותך, מבארי יבשו המים בצמאונני אל האמת, בין מה שחי למה שמת." (אבא/בן צור)
- "דור של נשמות צמאות, יראת השם בלי הגדרות, לא יוצא בהצהרות. לימוד תורה ואז אורות, צניעות זה מבפנים, כך אומרות הבחורות." (נשמות צמאות/בן צור)
- "אני מאמין באמונה שלמה שכל מה שקורה איתי זה רק לטובתי... אחרי הכול אני חלק אלוך ממעל."
(כל עכבה לטובה/בן צור)
- "אבא, תשמע, אוהב אותך אתה בטח יודע... אבא, הספיק לנו, תביא כבר גאולה." (המלחמה האחרונה/אליצור)
- "וְשִׁוִּיתִי ה' לְקִרְאָתִי, שְׁתַּחֲוֶה לִּי עוֹד בְּנִלּוּתִי לְגִּלְתִּי, וְלַעֲוֹר לְבִי לְאֶהֱבָתְךָ" (ולעורר ליבו/מהתפילה, בלחן של ישיבת רמת גן)
- לא רעב ללחם (ציור של מקרר), לא צמא למים (ציור של מכונת שתיה), כי אם לשמוע את דברי ה' (מישהי לומדת תורה).
- כך היא גאולתן של ישראל, בתחילה קמעא קמעא, כל מה שהיא הולכת, היא רבה והולכת" (ציור של זריחה)

מען
עבט
יסוד

להיות חלק מתנועה

פעולה מס' 1 | שבת פרשת וירא | שבת יסוד

בפעולה זו נכיר לחניכות את התנועה שאליה הן שייכות. נבין שכל אחת מאיתנו, וכולנו יחד בתור שבט וסניף, חלק מתנועה אחת, חלק מדבר גדול שיש לו כוח ומטרה גדולה. שימו לב – תחושת השייכות היא חלק משמעותי בשותפות הפעילה של הבנות בפעילות בסניף ובתנועה.

ציוד ועזרים:

- חידון (נספח מס' 1)
- פתקים בשלושה צבעים כמספר החניכות
- סיפור הזקן ומשל המקלות (נספח מס' 2)
- קפלות או כדור – למשחק שבחרתן
- צ'ופר (נספח מס' 3)

מבנה הפעולה:

שלב א: היכרות עם הגודל של התנועה

נעשה חידון אמריקאי (נספח מס' 1) על התנועה ועל חודש ארגון. נחלק לכל חניכה שלושה פתקים בשלושה צבעים שונים, וכל אחד מהם יסמל אפשרות אחרת בתשובות (לדוגמה – אדום זה א', ירוק זה ב', כחול זה ג').

שלב ב: כוח של יחד

- ← נקריא לחניכות את הסיפור "הזקן ומשל המקלות" (נספח מס' 2)
- ← נשחק באחד מן המשחקים:

אפשרות אחת: משחק קפלות – נחלק את החניכות לשתי קבוצות. כל קבוצה תקבל שקית ובה קפלות בכמות שווה. נבקש מהן לבנות בניין מקפלות, כמה שיותר גבוה בכמה שפחות זמן. אבל יש כלל נוסף – עליהן לחלק את הקפלות באופן שווה בין כולן, וכל אחת תצטרך לשים קפלה בתורה לפי הסדר. אם המבנה ייפול, הן יצטרכו להתחיל מההתחלה.

אפשרות שנייה: משחק הדגל – נחלק את השבט לשתי קבוצות, בשטח כל קבוצה נמצא הדגל שלה. המטרה של כל קבוצה לחטוף את הדגל מהקבוצה השנייה לשטח שלה. אם מישהי מקבוצה אחת נתפסת בשטח הקבוצה השנייה, היא נחשבת שבויה, והיא צריכה לחכות ל'כיף' של מישהי מהקבוצה שלה כדי להשתחרר. המשחק מסתיים כאשר אחת מהקבוצות מצליחה לגנוב את הדגל של הקבוצה היריבה. נסכם את המשחק: שיתוף פעולה של כולן הביא הצלחה. בזכות העובדה שהייתה לכן מטרה משותפת – הצלחתן. כל אחת חשובה. ככה זה בקבוצה.

שלב ג: סיכום וצ'ופר

נחלק את הצ'ופר- מחזיק מפתחות של מפה עם נקודות של הסניפים ברחבי הארץ. (נספח 3).
נשאל את החניכות: מי יודעת מה מציינות הנקודות שעל המפה?

נסכם: הצטרפנו לא מזמן לתנועת אריאל, מעכשיו אנחנו חלק מדבר ענק. בכל הארץ ישנם סניפים של התנועה, וכך אפשר להצליח לעשות דברים גדולים ביחד.
בשבועות הבאים נכיר יותר טוב את המטרה של תנועת אריאל, ונלמד איך להשתמש בכוח שלנו כקבוצה בצורה הטובה ביותר.

נספח 1 - חידון:

- ☉ כמה סניפים יש בתנועת אריאל?
- מאה תשעים ואחד** / שמונים ושבע / מאה עשרים וחמש
- ☉ כמה חודשי ארגון כבר היו בתנועה?
- ארבעים ושש** / ארבעים ושלוש / שישים ואחת
- ☉ כמה חניכים יש בתנועת אריאל בכל הארץ?
- 20,000** חניכים / 8,000 חניכים / 30,000 חניכים
- ☉ כמה זמן מתקיים חודש ארגון?
- עשרים ימים / **שלושים ימים** / עשרים ושבעה ימים.
- ☉ מה הנושא של חודש ארגון?
- קדימה ליותר / **הנה ימים באים** / מאמינים בטוב
- ☉ איפה נמצאת ההנהלה של התנועה?
- הר נוף בירושלים / תל אביב / **גילה בירושלים.**
- ☉ מה ראשי התיבות של המילה "חב"ב"?
- חבורת בנות / **חבריא ב** / חבורה בונה ביחד.
- ☉ כמה גרעיני עשיה יש בתנועה?
- 180 גרעינים** / 90 גרעינים / 200 גרעינים.

נספח 2 - הזקן ומשל המקלות:

בעיר רחוקה חיה משפחה: אב, אם ועשרת בניהם. כאשר הרגיש האב הזקן שימיו ספורים, הוא קרא לעשרת בניו ואמר להם: "בניי, אני כבר מבוגר ולא נותר לי עוד זמן רב לחיות. הגיע זמני להיפרד מכם, אך קודם יש לי בקשה אחת: צאו החוצה והביאו מקל לכל אחד מכם."

הבנים הביטו זה בזה נבוכים. 'איזה צורך יש לאבינו הזקן בעשרה מקלות?!' הם תמהו.

אביהם הזקן ראה את תמיהתם וחזר על דבריו: "כן, צאו החוצה וחזרו אליי עם עשרה מקלות; מקל אחד לכל אחד."

למרות תמיהתם ופליאתם מבקשת אביהם, יצאו הבנים אל מחוץ לבית, ובתוך זמן קצר חזרו כשכל אחד אוחז במקל, כפי שהורה להם אביהם.

"נהדר," חייך האב. "עכשיו, קחו את עשרת המקלות וקשרו אותם יחד. נראה מי מכם יצליח לשבור את חבילת המקלות."

הבנים העבירו את אגודת המקלות מאח לאחיו. כל אחד מהם ניסה בכל כוחו לשבור אותה, אך לשווא. אף אחד מהבנים לא הצליח לשבור את אגודת המקלות.

"נו? אף אחד לא מספיק חזק בשביל לשבור את הזרדים האלה?!" שאל האב וסקר את פני ילדיו.

"כעת" פנה האב לבניו, "תנו מקל אחד לכל אחד ונסו עכשיו לשבור את המקלות."

הבנים, שכבר הבינו שמהו לא רגיל מתרחש כאן, תפסו כל אחד מקל מהחבילה ושברו אותו. "זה היה קל, הא?!" חייך האב.

"ובכן, בניי היקרים, זה הלקח שאני רוצה שתלמדו: כדי לנצח אתכם, האויבים שלכם תמיד ינסו קודם להפריד ביניכם. אם כל אחד מכם ילך לבד וידאג רק לעצמו, יהיה קל לשבור אתכם כי מקל אחד נשבר בקלות. אבל אם תישארו יחד ותהיו מאוחדים – אף אחד לא יוכל להכניע אתכם! אף אחד לא יוכל לשבור אתכם לעולם, כמו שלא הצלחתם לשבור את המקלות הקשורים יחדיו. זוהי כוחה של קבוצה."

(על פי האתר של ברסלב, מאת קובי א)

פעולת ביסוס מס' 1 | להיות חלק מתנועה

פעולה זו היא מעין "השבועה" בשביל החניכות, שבסופה הן יקבלו תעודה המציינת שהן אריאלניקיות.

המלצה: לשתף את אחד השבטים הגדולים יותר בהפעלת הפעולה הזו, כך שהיא תהווה סוג של "השבועה" (ברוח טובה) לשבט. אפשר להפוך את המשימות לתחנות ולעשות פעילות משותפת, כדי ליצור להן עוד תחושת שייכות לסניף.

ציוד ועזרים:

- מחשב וברקוד (או פלאפון לשבט קטן)
- משחק משימות (נספח 2)
- תעודות (נספח 3)

מבנה הפעולה:

שלב א: פתיחה

סרט שממחיש את הגודל של התנועה (נספח 1).

שלב ב: משחק

משימות "אריאלניקיות" על זמן (נספח 2)

נסביר: שלחו לנו מההנהלה משימות מיוחדות.

אם נעמוד במשימות – נקבל תעודה של אריאלניקיות אמיתיות.

← נחלק את החניכות לשתי קבוצות. כל קבוצה צריכה לבצע את כל המשימות שבדף שלה ולחזור כמה שיותר מהר. כמובן, חלק מההצלחה של הקבוצה היא שכל הבנות ישתתפו!

*כדאי לצרף לכל קבוצה מדריכה או חב"בניקית.

שלב ג: סיכום

חלוקת תעודות (נספח 3)

נחלק לחניכות תעודות, לאחר שעברו בהצלחה את המסע.
כדאי לקרוא לקומונרית לחלוקה ולחלק את התעודות כמו בטקס – כולן
עומדות ומחכות לתורן, והמדריכות קוראות לחניכות אחת אחת... כדי
שירגישו שזה חשוב ורציני.

נספח 1 – סרטון:

סרקי את הברקוד, או היכנסי לסרטון "סרטון יום הולדת 45 לתנועת אריאל" ביוטיוב.

נספח 2 – משימות:

- לכתוב "אריאל" מנעליים.
- להתקשר למישהו מצוות ההנהלה ולשאול למה קוראים לתנועה תנועת אריאל.
- להכין שלט בכניסה לסניף – שבט יסוד, אריאלניקיות בנשמה!
- לשאול שלוש חניכות משבטים אחרים באיזו שנה קמה התנועה.
- לבקש מהקומונרית איחול לשבט ולכתוב אותו על דף יפה ולקשט.
- לאסוף חתימות מחניכות בסניף שהשמות שלהן מתחילים באותיות א, ה, י, א, ל.
- למצוא שלושה אנשים ברחוב שהיו חניכים בתנועת אריאל.

נספח 3 – תעודה בעמוד הבא:

וזאת לתעודה

כי החניכה היקרה

עברה בהצלחה את מסע הגיבוש "אריאלניקית",

ומקבלת בזאת את התואר:

"אריאלניקית בנשמה!"

נברך שתעלי מעלה מעלה!

בציפייה לבניין אריאל.

על החתום,

דביר עמיאור מזכ"ל

מדריכה

קומונרית

תנועת אריאל, נעים להכיר!

פעולה מס' 2 | שבת פרשת חיי שרה | שבט יסוד

בפעולה זו נכיר לחניכות את סמל התנועה על מרכיביו השונים, וכן את ההמנון והתוכן שבו. הסמל וההמנון מלמדים אותנו מה המטרות המרכזיות של תנועת אריאל, ולכן חשוב לנו להבין מה הם אומרים.

ציוד ועזרים:

- חידות בציורים (נספח 1)
- חלקי הסמל (נספח 2)
- חלקי ההמנון (נספח 3)
- המנון כמספר הבנות (נספח 4)

מבנה הפעולה:

שלב א: היכרות עם הסמל ומשמעותו

חידות בציורים: נראה לחניכות סמלים של כל מיני ארגונים ומקומות, ונשאל אותן מי לדעתן הארגון שעומד מאחורי הסמל. (נספח 1). הסמל האחרון שנראה להן יהיה סמל התנועה.

נשאל את החניכות: כפי שאפשר מיד לזהות סמל (לוגו) מסוים כמתאים לחנות נעליים, כך סמל התנועה שלנו צריך לאפיין את התנועה ואת ייעודה. מה לדעתכן מספר הסמל של התנועה שלנו על התנועה?

נסביר לחניכות את משמעות הסמל לפי החלקים השונים: (נספח 2).
בסמל רואים את היסודות החשובים בערכים של תנועת אריאל:

עם־ישראל (הדגל) – עם שיש לו תפקיד חשוב – היושב בארץ־ישראל (מפת הארץ) וחי לאורה של תורת־ישראל (לוחות הברית). מתחת לסמל כתוב השם של התנועה שלנו – אריאל – בית מקדש.

שלב ב: היכרות עם ההמנון

נחלק את החניכות לארבע קבוצות.
כל קבוצה תקבל בית של ההמנון (נספח 3), תחשוב מה הנושא של הבית ולאיזה חלק של הסמל הבית הזה קשור. לאחר מכן נחלק את ההמנון כולו לכל הבנות (נספח 4).
כל קבוצה בתורה תשתף איזה בית היא קיבלה ולאיזה חלק בסמל הבית הזה קשור ולמה. (כדאי לספר לחניכות שאת המנון התנועה כתב הרב קוק).

מפקד: נערוך מפקד שבטי חגיגי.
נעמוד בצורת חי"ת סביב הסמל שעל הרצפה, עם ההמנון המודפס, ונשיר אותו יחד.
(זה הזמן גם להסביר כל מיני דברים שיש במפקד הסניפי ושאתן רוצות לתווך אותם לחניכות באופן מיוחד, כמו שירת מורל שבטי וכו'...)
צ'ופר: אפשר להוסיף למחזיק המפתחות חלק שבו הסמל של התנועה והמילים של ההמנון.

נספחים

נספח 1 – סמלים:

חברה של מזונות

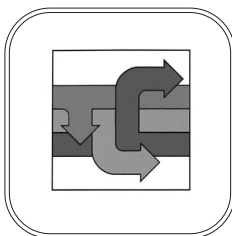
סמל צבאי

וויז

בקיבוק מים (נביעות)

תחנת דלק (רחאים דרכים)

פלאפון (מתחיל באות P)

תנועת אריאל

ישיבה (ספר תורה)

שְׁמָה נַעֲמֵד לְגוֹרְלָנוּ
אֵב הַמּוֹן קָנָה
שְׁמָה נַחֲיָה אֶת חַיֵּינוּ
חַי עֲדַת מִי מָנָה

לַעֲד חַיָּה בְּלִבֵּנוּ
הָאֲמוּנָה הַנֶּאֱמָנָה
לְשׁוֹב לְאֶרֶץ קֹדֶשׁנוּ
עִיר בֵּה דָּוִד חָנָה

תּוֹרַת חַיִּים חֲמֻדֵּנוּ
מִפִּי עֲלִיוֹן נִתְּנָה
נֶצַח הִיא נַחֲלָתָנוּ
מִמְדָּבָר מִתְּנָה

שְׁמָה נַעֲבִד אֱלֹהֵינוּ
בַּחֲדוּהַ בְּגִילָה וּבִרְנָנָה
שְׁמָה נַעֲלֶה לְרִגְלֵינוּ
שְׁלֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה

לַעֲד חַיָּה בְּלִבֵּנוּ
הָאֲמוּנָה הַנֶּאֱמָנָה
לְשׁוֹב לָאָרֶץ קִדְשֵׁנוּ
עִיר בָּהּ דָּוִד חָנָה

שְׁמָה נַעֲמָד לְגוֹרְלֵנוּ
אֵב הַמּוֹן קָנָה
שְׁמָה נַחֲיָה אֶת חַיֵּינוּ
חַיֵּי עֲדַת מִי מָנָה

שְׁמָה נַעֲבֹד אֱלֹקֵינוּ
בְּחֻדָּה בְּגִילָה וּבִרְנָנָה
שְׁמָה נַעֲלֶה לְרִגְלֵינוּ
שְׁלֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה

תּוֹרַת חַיִּים חֲמֻדָּתֵנוּ
מִפִּי עֲלִיוֹן נִתְּנָה
נֶצַח הִיא נִחְלָתֵנוּ
מִמִּדְבָּר מִתְּנָה

לַעֲד חַיָּה בְּלִבֵּנוּ
הָאֲמוּנָה הַנֶּאֱמָנָה
לְשׁוֹב לָאָרֶץ קִדְשֵׁנוּ
עִיר בָּהּ דָּוִד חָנָה

שְׁמָה נַעֲמָד לְגוֹרְלֵנוּ
אֵב הַמּוֹן קָנָה
שְׁמָה נַחֲיָה אֶת חַיֵּינוּ
חַיֵּי עֲדַת מִי מָנָה

שְׁמָה נַעֲבֹד אֱלֹקֵינוּ
בְּחֻדָּה בְּגִילָה וּבִרְנָנָה
שְׁמָה נַעֲלֶה לְרִגְלֵינוּ
שְׁלֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה

תּוֹרַת חַיִּים חֲמֻדָּתֵנוּ
מִפִּי עֲלִיוֹן נִתְּנָה
נֶצַח הִיא נִחְלָתֵנוּ
מִמִּדְבָּר מִתְּנָה

פעולת ביסוס מס' 2 | תנועת אריאל, נעים להכיר!

בפעולה הקודמת למדנו על הסמל וההמנון, הפעולה הזו היא הזדמנות לחזק ולהזכיר מה שלמדנו.

ציוד ועזרים:

● חומרים ליצירת סמל או לוח קטגוריות (נספח 1)

מבנה הפעולה:

אפשרות א' – הכנת סמל:

לחזור עם החניכות על המרכיבים העיקריים בסמל, ואז להכין סמל ענק של התנועה מחומרים שונים ולתלות בסניף.

אפשרות ב' – משחק החתמות:

כל חניכה מקבלת לוח עם קטגוריות (נספח 1) וצריכה למלא אותו בחתימות של בנות שעונות על אותה קטגוריה. (לדוגמה: "הייתה באילת" – לחפש מישהי שהייתה באילת ולהחתים אותה). הקטגוריות במשחק קשורות לערכים שעליהם למדנו בשבת דרך הסמל וההמנון.

נסכם: נשאל את הבנות מה הקשר בין הקטגוריות שעליהן הן היו צריכות להחתים בנות, נגיע למסקנה שכולן קשורות ליסודות שראינו בסמל ובהמנון ונחזור יחד על מרכיבי הסמל או שנשיר יחד את ההמנון.

נספח 1 - משחק החתמות:

הייתה פעם באילת.	לא יצאה מהארץ.	אחד ההורים שלה עלה לארץ.	למדה את ספר משלי.
הולכת לשמוע קריאת התורה כל שבת.	הייתה בחידון התנ"ך.	יש לה משפחה בירושלים. (סניפי ירושלים: יש לה משפחה בעיר העתיקה)	לא הייתה בחרמון.
מכירה את כל השכנים שלה.	הייתה בריקוד דגלים.	אוהבת את כל הבנות בשבט.	למדה חמישה חומשי תורה.
הייתה פעם בתפילת ראש חודש בכותל.	לומדת תורה בבית שלה. (בלי קשר לבית הספר)	הרימה לכלוך מהרצפה של ארץ ישראל בחודש האחרון.	

תורת חיים בעוז

פעולה מס' 3 | שבת פרשת תולדות | שבט יסוד

בפעולה זו החניכות יבינו את משמעות הסיסמה 'תורת חיים בעוז' שחרתה התנועה על דגלה, ויתחברו אליה. הן יבינו שאנו בתנועת אריאל רוצים לקיים את התורה בשלמות, מתוך עמדה של גבורה ושמחה, ולא בחלקיות או בוותור על פרטיה.

ציוד ועזרים:

- ☐ כרטיסיות מושגים
- ☐ סוכריות
- ☐ כרטיסיות עם המספרים מ 1-30
- ☐ בריסטול גדול שעליו כתובה סיסמת התנועה: "תורת חיים בעוז"

מבנה הפעולה:

חלק א: למה אנחנו צריכים את התורה?

נכין ארבע כרטיסיות שבכל אחת כתובה מילה: משפחה, חברות, בית ספר, תורה.

נסדר את הכרטיסיות בסדר הבא:

1. חברות
2. משפחה
3. בית ספר
4. תורה (כרטיסיה זו נשמור בצד)

עם כל כרטיסיה שנניח על הרצפה נשאל את החניכות: "בשביל מה אתן צריכות את זה?"

ניתן להן לחשוב ולומר מה היתרונות שיש בכל דבר, ולבסוף נניח את הכרטיסייה האחרונה שעליה כתובה המילה 'תורה'.
נשאל את החניכות: **"בשביל מה אתן צריכות את התורה? מה היא נותנת לכן?"**
נשמע את התשובות שלהן ונשאל עליהן שאלות כדי לעורר דיון ושיח קצר.

חלק ב: התורה היא הבסיס

נצא לשטח גדול ונפזר בו סוכריות.
נבחר כמה מתנדבות, נכסה להן את העיניים ונבקש מהן למצוא את הסוכריות בתוך שתי דקות, בלי שום עזרה.
בשלב השני נבקש מהן לחפש את הסוכריות במשך שתי דקות נוספות, אך הפעם נבקש משאר בנות השבט לכוון אותן בדיבור.

נסביר: הקב"ה לא שם אותנו בעולם הזה 'סתם', בלי סיבה. יש לנו פה משימה לעשות ודרך שעלינו לעבור בחיים. לפעמים זה קשה ואנחנו לא יודעות את הכיוון ולכן צריך ללכת, לכן הקב"ה נתן לנו מתנה – את התורה. התורה היא בעצם המתנה הכי טובה שלנו, היא המצפן שמראה לנו איך להתנהג והיא נמצאת בכל פרט ופרט בחיים שלנו כדי שנוכל לחיות את החיים הכי טובים והכי נכונים שאפשר.

חלק ג: לקיים בשלמות ובשמחה

נשחק את משחק המספרים.
נפזר על הרצפה דפים שעליהם כתובים מספרים מ 1-30, נעמוד מסביב למספרים במעגל, ונבקש מהחניכות לדרוך עליהם לפי הסדר בלי ששתי בנות ידרכו ביחד על אותו מספר.
אחרי שנצליח נשחק שוב, אך הפעם נמדוד את הזמן ובכל פעם ננסה להוריד עוד ועוד את אורך הזמן שנדרש להצלחת המשחק.

מדריכה, שימי לב: מורלים, עידודים ואווירה ממש משפרים את התוצאה. המטרה היא להגיע לתוצאה כמה שיותר נמוכה מבחינת אורך הזמן.

חלק ד: סיכום - תורת חיים בעוז

נניח את הבריסטול הגדול שעליו המילים 'תורת חיים בעוז', ונסביר שזאת הסיסמה של תנועת אריאל. נשאל אותן אם הן יודעות מה זה אומר.

נסביר שהתורה היא הדבר הכי טוב שיש לנו, בלי התורה – בלי ההוראות איך נצליח לאסוף את כל הסוכריות? אנחנו מאוד אוהבים את התורה ושמחים בה כי היא הכי מדויקת לנו. וכשאנחנו שמחים במשהו ובאמת אוהבים אותו, אנחנו מקיימים אותו בשמחה, בהתלהבות ובשלמות.

במשחק המספרים לא ויתרנו על אף מספר והצלחנו להגיע עד הסוף, כי היינו חדורות מטרה. כך גם בתורה – אנחנו לא מוותרות. גם אם יש מצוות קצת קשות אנחנו לא נשברות. אנחנו אוהבות את התורה וגאות בה, ולכן אנחנו רוצות לחיות תורת חיים בעוז, בעוצמה, בלי להתפשר.

פעולת ביסוס מס' 3 | תורת חיים בעוז

בפעולה זו נוריד את הסיסמה 'תורת חיים בעוז' לחיים שלנו, ונבחר לעשות מצוות בשמחה ובאהבה.

ציוד ועזרים:

- ☐ כרטיסיות מצוות (נספח 1)
- ☐ דף "אני רוצה לקיים בעוז" כמספר החניכות (נספח 2)
- ☐ השיר "אור החיים" + בוקסה
- ☐ צ'ופר "אור החיים" כמספר החניכות (נספח 3)

מבנה הפעולה:

אני רוצה לקיים בעוז!

נפזר על הרצפה דפים שעליהם כתובות מצוות שונות (נספח 1), ובמרכזן נניח את הבריסטול שעליו כתוב "תורת חיים בעוז".
נשאל את הבנות אם הן זוכרות מה הכוונה ב"תורת חיים בעוז", ונזכיר להן שאנו בתנועת אריאל רוצות לקיים יחד את המצוות בחוזק ובגבורה, בלי להתעצל, בלי להתבייש, בלי לוותר על שום פרט.

נחלק לכל חניכה דף שבו כתוב: "אני רוצה לקיים בעוז..." (נספח 2)
כל חניכה תחפש מצווה שהיא רוצה להתחזק בה, לקיים אותה בצורה טובה יותר, ותכתוב אותה על הדף שקיבלה.

נסכּם: נחלק צ'ופר עם המילים מ"אור החיים" או שנשמיע את השיר.
(נספח 3)

נסכּם שהתורה היא הדבר הכי טוב שיש, ואם נרגיש את המתיקות שלה נרוץ אחריה ונקיים אותה בשלמות ובשמחה, בלי שום פשרות.

נספח 1 - כרטיסיות מצוות:

שמירת הלשון	תפילה
חסד	כבוד הורים
צניעות	עין טובה
כבוד השבת	ברכות
זהירות מפגיעה והעלבה	אהבת הרע
עזרה לזולת	

אני רוצה לקיים בעז:

אני רוצה לקיים בעז:

אני רוצה לקיים בעז:

"ואין טוב אלא תורה"

שאם היו בני אדם מרגישין במתיקות ועריבות טוב
התורה היו משתגעים ומתלהטים אחריה ולא יחשב
בעיניהם מלא עולם כסף וזהב למאומה כי התורה
כוללת כל הטובות שבעולם.

(אור החיים)

בְּצִיפְיָה לַבְנִיין אֲרִיאֵל

פעולה מס' 4 | שבת פרשת ויצא | שבת יסוד

לאחר שעסקנו בהיכרות עם התנועה ועם תפקידה ובשייכות אליה, בפעולה זו נחבר את הבנות לעניין עיקרי בחזון התנועה – הציפיה לבניין בית המקדש.

ציוד ועזרים:

- סיפור (נספח 1)
- תפילה לבניין המקדש כמספר החניכות (נספח 2)

מבנה הפעולה:

שלב א: מאיפה באנו...

סבב פתיחה: כל אחת מספרת מאיפה סבא וסבתא שלה הגיעו (מי שיודעת...)

בשבט שיש בו הרבה חניכות – נשאל שלוש בנות באופן אקראי מאיפה סבא וסבתא שלהן עלו.

שלב ב: מה חסר לנו?

נשאל: כמו הסבים והסבתות שלך, עם-ישראל כולו ציפה והתפלל הרבה שנים לעלות לארץ, שתהיה לנו מדינה. מה נשאר לנו עכשיו לעשות? המדינה בנויה, אנחנו בארץ שלנו, יש צבא, רבנות ראשית... מה חסר? כדי לענות על השאלה בצורה טובה נספר סיפור (נספח מס' 1).

נסביר: לפעמים נראה לנו שלא חסר שום דבר, יש אוכל, בגדים, ארץ משלנו, בית ספר, סניף... אבל באמת – העיקר חסר! אנחנו דומים

לאנשים שיש להם הכול – אבל הם חיים מתחת לאדמה, כמעט בלי שמש, חסר לנו האור הכי גדול בעולם.
כשיש בית מקדש, שכינה שורה בעם ישראל, וכל העולם מרגיש את האור הגדול הזה ורוצה להתקרב לה' דרכינו. זה משהו שאי אפשר לתאר אותו בכלל, ולו העם שלנו בכל הדורות מחכה ומתפלל.
השם של התנועה שלנו הוא **"אריאל"**, שהוא אחד מהשמות של בית המקדש. אנחנו רוצות לזכור תמיד שאנחנו כתנועה, כעם, מצפות לבניין בית המקדש.

שלב ג: סיכום - תפילה לבניין המקדש

נחלק תפילה לבניין המקדש (נספח 2) ונאמר אותה יחד. נציע לחניכות לשמור אותה ולומר בכל יום.

לפני הרבה שנים חיו אנשים במקום מופלא, שהיה בו כל מה שצריכים כדי לחיות. היו שם בתים יפים, עצים ופרחים, חנויות, משפחות, חברים, בית כנסת, ישיבה, גני ילדים, בתי ספר ותלמודי תורה.

הילדים שגרו במקום הזה חשבו תמיד שהם גרים במקום הכי יפה בעולם. הם היו משחקים ורצים ושמחים, כמו כל הילדים הרגילים.

יום אחד הלכו שני ילדים עד לקצה של העיר, ופתאום הם ראו משהו מנצנץ מאד חזק. הם רצו לראות מה זה – אולי אוצר מיוחד?! ולכן הלכו לכיוון של האור הנוצץ. הם התקרבו והתקרבו, וראו פתאום חור בקיר. הם נכנסו אל תוך החור, ועברו בעדו. ולפתע הסתנוורו עיניהם מרוב אור. בהתחלה הם קצת נבהלו ועצמו את העיניים, אבל אחרי כמה דקות העיניים שלהם התרגלו לאור החזק, והם פתחו אותן וראו עוד עולם גדול ושלם, עם הרבה הרים וגבעות ועצים ובתים... וזה היה מקום שהם בכלל לא הכירו!

בעולם החדש שהם ראו פתאום היו עוד כמה דברים שהם לא ראו אף פעם. למעלה הייתה תקרה גבוהה-גבוהה בצבע תכלת, והיה שם גם מלא-מלא אור! היה כדור של אש שהאיר את הכול, וגם רוח נעימה.

נפעמים ונדהמים חזרו שני הילדים לביתם, דרך החור שבקיר, וסיפרו בהתלהבות להורים שלהם על העולם החדש הזה שהם ראו...

אבא הקשיב ואמר להם בקול רציני: "בואו, שבו, ילדים חמודים שלי. אני כל כך שמח שחזרתם בשלום. המקום שהלכתם אליו, הוא מסוכן מאוד!"

”מסוכן??” שאלו הילדים, ”אבל אבא, זה מקום כל כך יפה ומיוחד!
כל כך נעים! מה זה המקום הזה?”

סיפר להם האב: ”לפני הרבה שנים הייתה שם מלחמה גדולה.
וכדי להציל אותנו, החליטו כל המבוגרים להיכנס לגור יחד מתחת
לאדמה. מאז אנחנו כאן. בנינו לנו עולם שלם, ואין לנו שום צורך
לצאת לשם. יש כאן הכול!”

”אבל אבא,” אמרו הילדים, ”יש שם כדור של אור שמאיר הכול,
וגם תקרה יפה כל כך... ורוח נעימה... לא חבל שנישאר לגור כאן,
מתחת לאדמה??”

נספח 2 – תפילה:

תפילה לבניין בית המקדש:

יהי רצון מלפניך ה' אלוקינו ואלוקי אבותינו, שתאר פניך אלינו
ותעזרנו לקומם את מקדשך השמם ולבנותו מהריסותיו. רחם
נא עלינו ותן בליבנו לקיים את מצוות בניין בית המקדש, כמשכן
אשר הקים משה, כמקדש אשר בנה שלמה בהר המוריה וכאשר
עשו ישראל בשובם מגלות בבל לירושלים.

וכהניך הקדושים יבואו אל הבית הזה להקריב תמידים ומוספים
כהלכתם, והלויים יתנו קולם בשירה על הדוכן, ושם נעלה ונראה
ונשתחוה לפניך שלוש פעמים בשנה, ושם נעבדך
ביראה כימי עולם וכשנים קדמוניות.

פעולת ביסוס מס' 4 | בציפייה לבניין אריאל

בפעולה זו נחזק אצל הבנות את ההבנה שהציפייה לבניין ירושלים צריכה להתבטא בחיים שלנו ממש.

ציוד ועזרים:

חידות בציורים (נספח 1)

מבנה הפעולה:

שלב א: מנהגים של געגועים

נפתור חידות בציורים (נספח 1) על מנהגים שנוהגים בעם ישראל לזכר החורבן. נדבר על כך שהמנהגים האלו באים לעורר את הציפייה שלנו לבית המקדש. הציפייה לבית המקדש היא לא רק משהו רוחני שלא קשור לחיים שלנו, אלא היא מתבטאת בחיים שלנו.

שלב ב: הכוח שלנו לבנות

נחשוב ביחד: מה אנחנו יכולות לעשות כדי שהשמש הזו תאיר יותר? נסביר לחניכות שכל מצווה שאנחנו מקיימות, ובמיוחד הרצון שלנו לקיים אותה בצורה נכונה יותר, מקרבת אותנו עוד קצת למצב השלם של שכינה בעם ישראל ובית מקדש.

נסכם: אפשר להשמיע את השיר של התנועה "אל המקדש".
(השיר נמצא באתר התנועה. לשונית 'חומרי הדרכה' > שירי התנועה).

נספחים

נספח 1 - חידות בציורים:

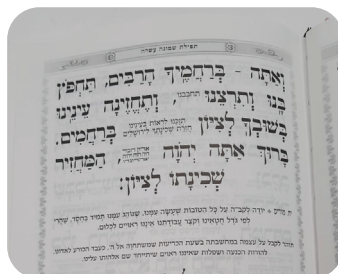
שבירת כוס בחופה

שבירת צלחת באירוסין

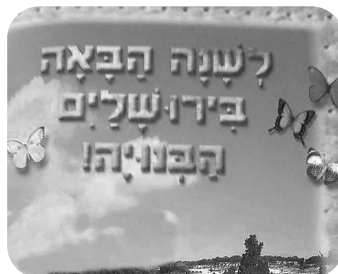
מתוך "ברכת המזון"

מתוך תפילת "שמונה עשרה"

להשאיר אמה לא מסוידת

מתוך "הגדה של פסח"

מען
שבתים
גלעד-דביר

נשמות צמאות

פעולה מס' 1 | שבת פרשת וירא | שבטים גלעד-דביר

בשבוע הראשון נפקח את העיניים לזהות את הצימאון הרוחני שהתעורר בעם ישראל בעקבות המלחמה. נכיר בכך שאנחנו נמצאים בעיצומו של מסע לחיפוש משמעות וזהות: לוחמים שמבקשים ציצית לפני הקרב, המונים שגודשים את הסליחות בתל אביב, זמרים ששרים על כמיהה לאלוקים. נבין שמה שקורה בעם שלנו הוא לא טרנד ולא מקרי, אלא תהליך של התעוררות נשמתית עמוקה.

מבט על:

● שלב א: פתיחה

תרגיל הקשבה לדפיקות הלב או משחק זרם
משחק תופסת שרשרת

● שלב ב: נשמות צמאות

משחק טאבו תמונות

● שלב ג: סיכום

סיפור "אלפי ציציות לחיילים"

ציוד ועזרים:

- טאבו תמונות (נספח 1).
- אלפי ציציות לחיילים (נספח 2).

מהלך הפעולה:

שלב א: פתיחה

תרגיל הקשבה לדפיקות הלב

נבקש לשבת במעגל, לעצום עיניים ולהיות בשקט מוחלט במשך חצי דקה. נבקש מהבנות להקשיב היטב לדפיקות הלב של עצמן.
← כמו שדפיקות הלב הן החיים והכוח האמיתי שלנו, והן קיימות תמיד, כך האמונה והנשמה של עם ישראל פועמות בפנים לעולם. השנים האחרונות גרמו לדור שלנו לעצור, להקשיב לקול הפנימי הזה ולגלות את הצימאון שלו לקודש.

משחק זרם (אפשרות חלופית)

נעמוד במעגל ונחזיק ידיים. אחת מהבנות תתחיל את הזרם, ותוך כדי כך מישהי אחרת צריכה לחפש ולזהות איפה עובר כעת הזרם.
← כמו שהלחיצה עברה בין כולנו בלי שאף אחד יראה מבחוץ, כך בנשמה של כל עם ישראל פועם "זרם" פנימי ועמוק של חיבור לה', שמתעורר עכשיו מתוך השנים האחרונות.

משחק תופסת שרשרת

נבחר בת אחת, ונבקש ממנה לרוץ בחצר. בכל פעם שנמחא כף, עליה לתפוס יד של בת נוספת, והן ירוצו יחד. במחיצת הכף הבאה הן מצרפות עוד בת, ועוד אחת, עד שנוצרת שרשרת ענקית של כל בנות השבט, שרצות יחד ואוחזות חזק זו ביד זו.
← ההתעוררות הרוחנית בעם ישראל היא לא חולפת או מקרית, אלא תהליך נשמתי עמוק שבו המעשים של היחיד מדביקים את הכול ומחברים את עם ישראל כולו.

שלב ב: נשמות צמאות

טאבו תמונות

נמין כמה בנות. כל אחת מקבלת תמונה ולצידה מילים שאסור להשתמש בהן (נספח 1 – טאבו תמונות). נבקש מהבנות להסביר

לקבוצה מה הן רואות, בלי להשתמש במילים שכתובות ליד התמונה שקיבלו. לאחר מכן נשאל את הבנות מה משותף לכל התמונות.

שלב ג: סיכום

סיפור "אלפי ציציות לחיילים".

נספר את סיפורו של הרב קוטי (נספח 2 – אלפי ציציות לחיילים).
← ההתעוררות הרוחנית בעקבות השנים האחרונות אינה חולפת, אלא צעד היסטורי שבו הדור שלנו מגלה מחדש את עצמו ומחפש משמעות וקודש. אנחנו נמצאים בשלב של חיבור לשורשים ולמקורות שלנו, אנחנו צמאים ועוברים תהליך בתור עם, של חיבור לקודש ולה'.

נספחים

נספח 1 – טאבו תמונות:

ציציות שחולקו לחיילים (התמונה מאתר חרדים 10)
← מילות מפתח שבהן אסור להשתמש: ציצית, חיילים.

סליחות מרכזיות בכותל (התמונה מאתר 'הקרן למורשת הכותל המערבי')
← מילות מפתח שבהן אסור להשתמש: כותל, סליחות.

יהודי מניח תפילין (התמונה מאתר 'מרכז חב"ד תל אביב')
 ← מילות מפתח שבהן אסור להשתמש: תפילין, חב"דניק.

נספח 2 – סיפור "אלפי ציציות לחיילים" (מתוך אתר 'הידברות'):

אחד מהאנשים שמסתתרים מאחורי הפרויקט העצום הזה, של חלוקת הציציות, הוא הרב קותי מנכ"ל עמותת 'והשיב לב'.

"הכול התחיל אצלי במוצאי השבת הקשה, כשהתבשרנו על מתקפת הפתע ועל האסון הנוראי," הוא מספר. "כשביקשתי להתעדכן בחדשות צפיתי באחד מתוך אינספור סרטונים שהופצו, והרגשתי שזה ממש מחליש אותי. אמרתי בליבי שאסור לי להגיע למקום שבו אני צופה ורואה את הזוועות האלו, אלא צריך להתעשת ולחשוב מה אפשר לעשות. מכיוון שבתפקידי אני מנהל עמותה שמפעילה כמה וכמה פרויקטים, ביניהם פרויקט לחלוקת ציציות למשפחות נזקקות לפני חגי פסח ותשרי, חשבתי לעצמי שאולי זה הזמן המתאים לצאת במבצע חלוקת ציציות לחיילי צה"ל, שישמרו עליהם בזמן שנכנסים לקרב.

עוד באותו יום יצרתי קשר עם חבר טוב שיש לו חברת ציציות, וביקשתי ממנו להזמין כמות גדולה. התגובה שלו הייתה: 'קותי, אני יודע שאתה אוהב לקחת דברים בגדול, ובכל זאת אני מציע לך להזמין בתחילה כמות של אלף יחידות, ואם תראה שיש ביקוש וצורך, תזמין כמות נוספת'.

קיבלתי את הצעתו, ואחרי שחילקתי יותר מ-500 ציציות החלטתי להזמין עוד, אלא שאז התרחש דבר בלתי צפוי. יצר איתי קשר אדם שהבנתי ממנו שהוא מתכוון לתרום אלף ציציות. בעקבות כך הזמנתי עוד אלפיים, ויחד עם זאת, ראיתי את הצורך האדיר ואת הרצון של חיילים מכל היחידות ומכל רחבי הארץ לקבל ציציות, והבנתי שאת המגמה המבורכת הזו אסור לי להפסיק, אז הזמנתי עוד אלפי ציציות נוספות, מעבר לכמות הראשונית.

מאותו רגע עזבתי את כל עיסוקיי האחרים ואני עוסק רק בקבלת הציציות, בשינוען ובחלוקתן. זה מה שאני עושה כל היום, הכול בזכות התרומות של עם ישראל. אגב, מרגש לראות שהתקציב האמיתי מגיע דווקא מהאנשים הקטנים והפרטיים, שתורמים סכומים שאינם גדולים, אך גם הם מצטרפים לבסוף לחשבון, הם פשוט רואים בכך זכות גדולה."

הרב קותי מספר כי באחד הימים הוא פגש חייל שמשרת בקרבת מקום. "הוא ראה אותי מתעסק בציציות ושאל מה זה. הסברתי לו וגם הצעתי לו ללבוש בעצמו ציצית אחת. בתחילה הוא סירב ואמר לי: 'אני רציני, ואצלי אם אני מתחיל במשהו זה מלווה אותי כל החיים... אני פוחד להתחייב'. עזבתי אותו, אבל הבהרתי לו שיש כאן ציצית עבורו, ואם הוא רוצה הוא מוזמן לקחת.

למחרת סיפר לי אחד העובדים שלי שהוא ראה חייל לובש ציצית, כולו נרגש ומברך 'שהחיינו'. מייד הבנתי במי מדובר, והרגשתי כיצד שהמעגל נסגר.

“התגובה העיקרית מהשטח היא: ‘תן לנו עוד’, כי מסתבר שחיילים רוצים את זה יותר מכל דבר אחר. אבל מעבר לבקשות, יש גם סיפורים מרגשים עד דמעות שמגיעים אליי, כאשר התחושה היא שעם ישראל פשוט ער ומתעורר, מחפש דרך להתקרב לבורא עולם.”

פעולת ביסוס מס' 1 | נשמות צמאות

ציוד ועזרים:

- מד־חום קשר וחיבור לה' (נספח 1)
- טושים
- נשמות צמאות (נספח 2)
- סבב פתיחה

מהלך הפעולה:

חלק א: סבב פתיחה

נשאל את הבנות: מה הדבר שהכי חיבר אתכן לה' מאז שהתחילה המלחמה?
← כמו עם ישראל כולו שהמלחמה עוררה אותו להתקרב, לכל אחת מאיתנו יש כוח ששומר עליה ומחבר אותה לה'.

חלק ב: מד־חום של הנשמה

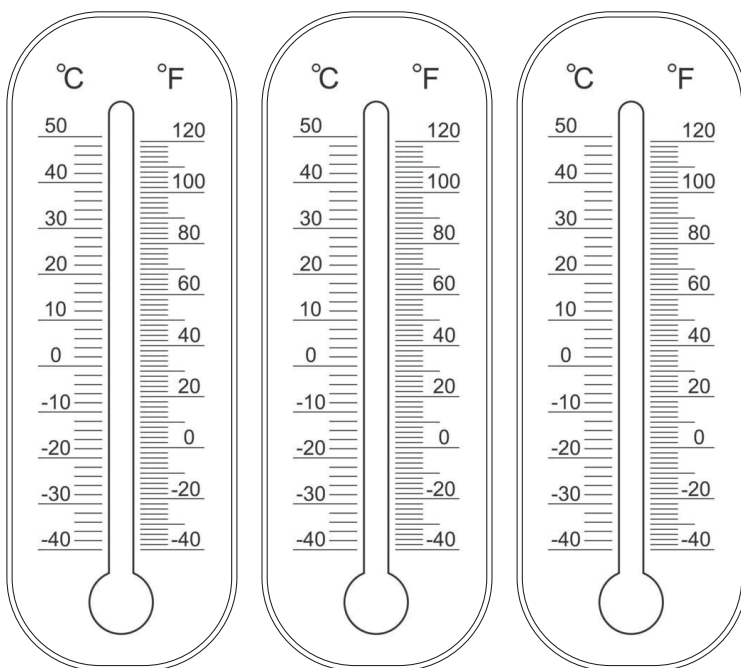
מחלקים לכל בת דף קטן שעליו ציור של מדחום (נספח 1).
נבקש שכל בת תחשוב עם עצמה עד כמה היא מרגישה שהקשר והחיבור שלה לה' התגברו אצלה בשנים האחרונות, ולאחר מכן שתצבע במד־חום את מספר המעלות בהתאם.
בנוסף: אפשר להדביק את כל הדפים על בריסטול אחד גדול ולתלות על קיר השבט.

אפשרות חלופית:

נחלק את מילות השיר 'נשמות צמאות' (נספח 2) של בן צור לקבוצה ונשמיע אותו.
← ההתעוררות הרוחנית בעקבות השנים האחרונות אינה חולפת, אלא היא צעד היסטורי שבו הדור שלנו מגלה מחדש את עצמו ומחפש משמעות וקודש.

נספחים

נספח 1 - מדחום:

נשמות צמאות

מילים ולחן: בן צור

תקבל אותי ככה, כמו שאני	דור של נשמות צמאות
אל תשכח שאני	יראת השם בלי הגדרות
בדרגת הבינוני.	לא יוצא בהצהרות
ותשמור עליי	לימוד תורה ואז אורות
גם בזמן של נפילה	צניעות זה מבפנים
במקום הכי נמוך	כך אומרות הבחורות
נשמעת התפילה.	חצאית יום בשבוע
שבע ייפול צדיק וקם	משתדלת לנסות
לא התייאשתי מעולם	תלמד אותי אמונה וביטחון
יודע, החיים סולם	תישאר איתי
זה לא אמור להיות מושלם.	גם אם לא בוחר נכון
יש ציצית ואין כיפה	ותחזיק אותי
ומה מתחת לקליפה	גם בשעת הביזיון,
ניסיונות, שלא נדע	שאזכור שעל ידי שתיקה
היצר על מצב טיסה.	מקבלים המון.

הנה ימים באים

פעולה מס' 2 | שבת פרשת חיי שרה | גלעד-דביר

בשבוע השני נראה איך נבואות הגאולה מתגשמות לעינינו, ונכיר בצמא שמתעורר בעם ישראל כשלב הבא בתהליך הגאולה. נלמד את נבואת עמוס, שמגלה לנו שדווקא בשלבי הגאולה המתקדמים נרגיש ריקנות מכל השפע הגשמי, ונהיה צמאים לשמוע דברי אלוקים: "הנה ימים באים... והשלחתי רעב בארץ, לא רעב ללחם, ולא צמא למים, כי אם לשמע את דברי ה'".

מבט על:

• שלב א: פתיחה

דמיון מודרך "חנות החלומות"

• שלב ב: הצימאון

משחק מחבואים – דור שמחפש.
משחק הרוח נושבת בהגדרות חדשות
דיון נבואת עמוס

• שלב ג: סיכום

"הנה ימים באים" או "הא לחמא עניא"

ציוד ועזרים:

- ☐ הגדרות למשחק "הרוח נושבת"
- ☐ שיר "הנה ימים באים"
- ☐ קטע "הא לחמא עניא"

מהלך הפעולה:

שלב א: פתיחה

דמיון מודרך "חנות החלומות"

מספרים את הסיפור הבא לבנות כשהן עוצמות עיניים: (אפשר להרחיב מעבר למה שכתוב כאן).

נדמיון שאנו נכנסות לחנות ענקית של בגדים וממתקים, והמוכר אומר: "הכול בחינם! קחו מה שבא לכן." אתן לוקחות את השמלות הכי יפות, חטיפים, שוקולדים, וממלאות את החדר שלכן בשפע של דברים מתוקים ויפים.

דיון לאחר הסיפור:

עבר שבוע, אכלתן מלא ממתקים, לבשתן את הבגדים החדשים, ואתן יושבות בחדר. איך זה יכול להיות שעדיין מרגיש לכן קצת משעמם או ריק בלב? מה חסר לכן שם, שאי אפשר לקנות בחנות?
← נדבר על כך שדווקא כשיש שפע גשמי – מתחילים להרגיש את החוסר, שאנחנו זקוקים לעוד משהו. דווקא אז יש צימאון לרוח ולקודש.

שלב ב: הצימאון

משחק מחבואים

← בדור שלנו יש חיפוש וצימאון למשהו אחר, שונה מבעבר.

משחק הרוח נושבת

נשחק הרוח נושבת ורק המדריכה תקריא הגדרות (נספח 1).

דיון לאחר המשחק:

נקשר את התהליך שעברנו לנבואת עמוס, נשאל: האם שמתן לב שבהתחלה כולן קמו כשהוזכרו דברים של שפע – אוכל, בגדים, טלפונים חכמים – ואז פתאום קמו כשהוזכרו תיאורים של ריקנות וחיפוש משמעות? איך הגיוני שבדור שיש בו הכול, עדיין מרגישים שמהו חסר?

← הנביא עמוס חזה בדיוק את זה: "הנה ימים באים... והשלחתי רעב בארץ, לא רעב ללחם, ולא צמא למים, כי אם לשמע את דברי ה'". הוא גילה לנו שבשלב מתקדם של הגאולה, השפע החומרי כבר לא יספיק לנו, והנשמה של עם ישראל תתחיל להיות רעבה וצמאה למשהו רוחני ועמוק יותר.

שיחקנו 'הרוח נושבת' כי בדור שלנו נושבת רוח חדשה. הצימאון הזה שרואים היום – במוזיקה, ברשתות ובחיפוש של כולנו – הוא ההוכחה שהנבואה מתגשמת לנגד עינינו. השבוע נבין איך מרוויים את הצימאון הזה.

שלב ג: סיכום

אפשרות 1 – השיר "הנה ימים באים" (נספח 2) – מדבר ממש על הנושא הזה, על הצמא ועל התורה שהיא המענה לו.

אפשרות 2 – הקטע "הא לחמא עניא" של אהרן רזאל (נספח 3) – נמשיך ונעמיק בעזרת ההזמנה לכולם לבוא לקודש.

← השפע החומרי מוליד ריקנות, והיא מובילה לצימאון רוחני. בכך מתגשמות נבואות הגאולה.

נספח 1 – משחק הרוח נושבת:

1. שלב ה"שפע הגשמי"

- משפטים שמדברים על כך שיש לנו הכול מהכול מבחינה חומרית וטכנולוגית – מה שהסבים שלנו רק יכלו לחלום עליו:
- הרוח נושבת על כל מי ש... יש לה טלפון חכם בכיס שיש בו גישה לכל המידע שבעולם.
 - הרוח נושבת על כל מי ש... אכלה החודש אוכל משובח.
 - הרוח נושבת על כל מי ש... מבינה שארץ ישראל היום פורחת ובנויה בצורה שלא היה כמוה אלפיים שנה.
 - הרוח נושבת על כל מי ש... תפסה את עצמו אומרת פעם, "משעמם לי" או "אין לי מה ללבוש" מול ארון מלא.

2. שלב ה"רעב והצימאון החדש"

- משפטים שמציפים את התחושה שחומריות לבד היא לא מספיקה, ושיש חיפוש פנימי עמוק יותר:
- הרוח נושבת על כל מי ש... הרגישה פעם ריקנות או באסה דווקא אחרי שקנתה משהו שהיא ממש רצתה.
 - הרוח נושבת על כל מי ש... מחפשת לפעמים שקט מכל המסכים והרעש, ורוצה פשוט "להתנתק כדי להתחבר".
 - הרוח נושבת על כל מי ש... מרגישה שהדור שלנו לא מסתפק בתשובות שטחיות ומחפש אמת עמוקה.
 - הרוח נושבת על כל מי ש... מכירה את התחושה של "רעב" למשהו שהוא לא אוכל ולא כסף – אלא משמעות.

3. שלב ה"צמא לשמוע את דברי ה'" (הרוח החדשה בעם ישראל)

משפטים שמראים איך הצימאון הזה מתבטא בפועל אצלנו ובעם ישראל מסביבנו:

- הרוח נושבת על כל מי ש... שמעה לאחרונה שיר שיש בו מילים של תפילה או אמונה.
- הרוח נושבת על כל מי ש... מרגישה שהלב שלה נפתח כשהיא שומעת על אחדות או על התעוררות רוחנית בעם.
- הרוח נושבת על כל מי ש... רוצה שהלימוד השבוע באמת ייגע לה בנשמה ולא יהיה רק "עוד חומר למבחן".
- הרוח נושבת על כל מי ש... מאמינה שדווקא אנחנו, בדור הזה, שותפים בבניית הקומה הרוחנית של הגאולה.

הנה ימים באים

מילים ולחן: ישי ריבו

פזיז מעשים, בהול תנועות	הינה ימים באים,
אין עוד פנאי להמתין	נאום ה' אלוקים
ולא זמן לחכות	לא רעב ללחם
ירידת הדורות	לא צמא למים.
כנראה הסיבה לעליית	
התורות בקופה הראשית.	ערל שפתיים, נבוב לוחות
שמענו לפידים וראינו	אם ללמד עלינו זכות
את הקולות	זה על הרצון לשנות
את ההר עשן, למען ה' איך	להסיר מסכות
עוד הלב הזה ישן	זמן לגילוי הפנים.
בתור לקופה הראשית.	לא רעב ללחם, לא צמא למים
	רק דיבורים של אמת
ערפילי טוהר	המשביעים את הלב
לא בחיל ולא בכוח	ירידת הדורות
רק בשם ומלכות	כנראה הסיבה לעליית התורות
כשזה יבוא זה יבוא זה יבוא	בספרייה הראשית.
בלי מקום לטעות.	

הא לחמא עניא

מתוך החיים כניגון, אהרן רזאל
בהשראת שיחה של ר' שלמה קרליבך:

“הא לחמא עניא...”

הסתובבתי בכל העולם, הייתי פה והייתי גם שם
העולם רעב, כל כך רעב, הנה ימים באים...
לא רעב ללחם, לא צמא למים
העולם צמא לקדושה, לאהבה, לשמוע אותך
אני מזמין את כל העולם, מי שרעב יבוא ויאכל
יש מקום לכולם
אני מזמין הלילה הזה, כל מי שלבו מחכה
היכן שאתה אתה
מה שהיה היה
מכל קצווי תבל לארץ ישראל
כל השערים פתוחים
הלילה הזה כולם בני חורין
אני מזמין את כל העולם
מי שרעב יבוא ויאכל
יש מקום לכולם
אני מזמין הלילה הזה כל מי שלבו מחכה
יבוא החכם והתם
הבן שנדח אי שם
מכל קצווי תבל לארץ ישראל
כל השערים פתוחים
הלילה הזה כולם בני חורין.

פעולת ביסוס מס' 2 | הנה ימים באים

ציוד ועזרים:

- טיפות אמונה
- בריסטול
- צבעי גואש / טושים / צבעים

מהלך הפעולה:

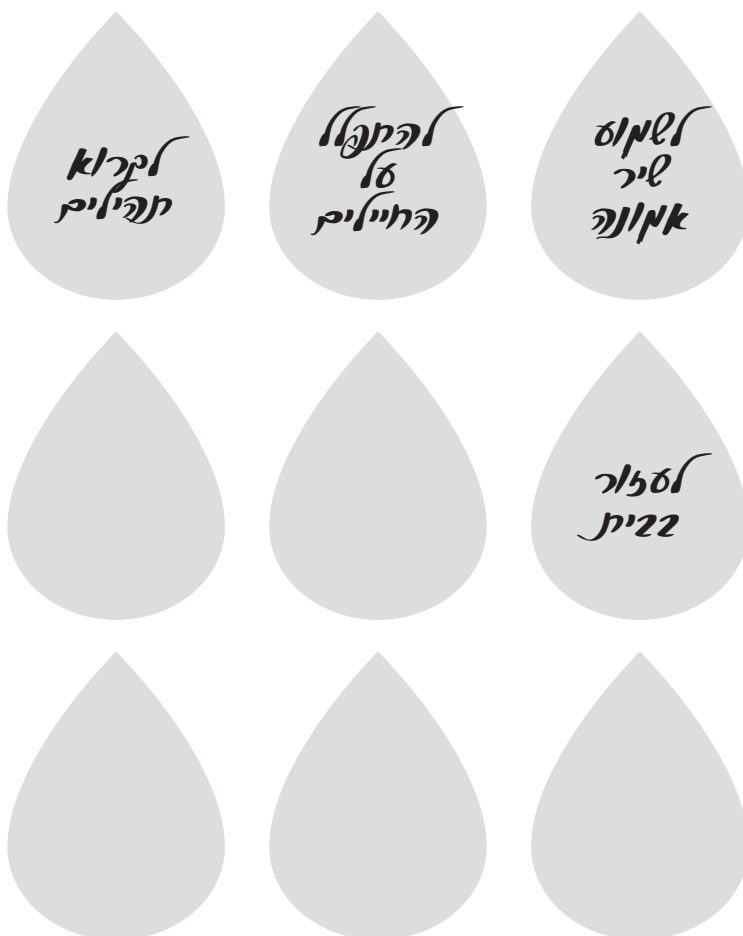
מתודה - טיפות של אמונה

נדפיס טיפות מים עם חיזוקים רוחניים (נספח 1)
כל חניכה תבחר מה הדבר הרוחני שעושה לה טוב על הלב בתקופה הזו,
ונדביק את כל הטיפות על בריסטול גדול, נצבע אותו להיות כמו מעיין
נובע שמרווה את הצמא.

← המעיין של עם ישראל בנוי מהטיפות הקטנות של כל אחת ואחת
מאיתנו. כשאנחנו מתחברות יחד, הצימאון הופך לכוח אדיר.

נספחים

נספח 1 - טיפות של אמונה:

דיבורים של אמת

פעולה מס' 3 | שבת פרשת תולדות | גלעד-דביר

בשבוע השלישי נברר את האמונה שלנו בכך שהתורה היא המענה האמיתי לצמא שלנו לגודל, למשמעות. נכיר באחריות שמוטלת עלינו, כתנועה שנושאת דגל של קודש, להפגיש את עם ישראל עם תורה גדולה. לשם כך עלינו להתחזק בה בעצמנו, להיות בטוחים בטוב ובאור שבה, וביכולת שלנו לתת מענה אמיתי לצימאון הרוחני של הדור.

מבט על:

• שלב א: פתיחה

סבב - מצווה שגורמת לי להיות טובה יותר

• שלב ב: התורה מכוונת אותנו

משחק "מאיזה סיפור זה" (נספח 1)

דיון: איפה נחפש מענה לשאלות בחיים?

משחק סיפורים ומשימות

• שלב ג: סיכום

סיפור הבחור עם כיפת הקרטון או התיק האבוד

ציוד ועזרים:

■ "מאיזה סיפור זה" (נספח 1)

■ קופסאות ל"באר" ול"בית"

■ פונפונים או לגו או כל משהו אחר שאפשר להעביר מיד ליד.

■ סיפור על ר' אריה ליון.

מהלך הפעולה:

שלב א: פתיחה

סבב - מצווה שגורמת לי להיות טובה יותר.

שלב ב: התורה מכוונת אותנו

משחק - מאיזה סיפור זה?

נקריא משפטים קצרים (נספח 1), והחניכות ינחשו מי הדמות שעליה מדבר המשפט.

נשאל: מה כל הדמויות האלה מלמדות אותנו?

דיון - מענה לשאלות החיים

נשאל: אם יש לכן שאלה או התלבטות בחיים, איפה תלכו לחפש את התשובה? מה המקום שמראה לנו את הדרך, מנווט אותנו? ניתן לבנות לחשוב ולענות מה שהן חושבות.

← נסביר שהתורה היא הכלי שמכוון אותנו, שמראה לנו באיזו דרך ללכת, באילו מידות לנהוג. במשחק הבא נוכל לראות חלק מהערכים שהתורה מלמדת אותנו, ואיך הם מובילים אותנו ביומיום.

משחק - סיפורים ומשימות

נדבר על סיפור קצר מהתורה, ולאחריו תינתן משימה:

סיפור 1 – אברהם והאורחים

משימה: כל קבוצה צריכה לחשוב על כמה שיותר דרכים לגרום לאדם חדש בחברה להרגיש רצוי.

סיפור 2 – רבקה ליד הבאר

משימה: מרוץ שליחים.

מניחים קופסה במרחק, שמשמשת כ"באר", וקופסה נוספת בקרבה, שמשמשת כ"בית", וכל חניכה צריכה להעביר פונפונים או לגו (או כל דבר דומה אחר) מהבית לבאר, בכל פעם רק אחד.

סיפור 3 – יוסף ואחיו

משימה: כל חניכה מספרת על מקרה שבו סלחה או שביקשה סליחה.

סיפור 4 – משה רבנו עוזר לבנות יתרו

משימה: חבוש־בִּקְבוּק – התורה מלמדת אותנו לעזור גם למי שלא מכירים. מניחים בקבוק באמצע החדר. חניכה אחת מהקבוצה היא ה'חובשת' והיא גם הסופרת כמו במשחק מחבואים. שאר הקבוצה מתחבאת במרחב, והסופרת יוצרת לחפש אותן. כשהיא מוצאת מישהי היא צועקת את השם שלה תוך כדי שהיא נוגעת בבקבוק. הבנות האחרות שמתחבאות צריכות לנסות להגיע לבקבוק לפני שהסופרת סופרת אותן, לבעוט בבקבוק ולשחרר את כל ה'חבושות', ואז ה'חובשת' צריכה לספור מחדש.

שלב ג: סיכום

סיפור הבחור עם כיפת הקרטון (נספח 2)
לאחר שבמהלך הפעולה דיברנו על הערכים שהתורה נותנת לנו, נוסף עוד רובד. מהסיפור נלמד שכמו שהתורה נותנת לנו מענה מעשי לחיים שלנו, כך היא גם נותנת לנו את החיות וההתלהבות, את האור והמשמעות לחיים שלנו. היא מטעינה אותנו ונותנת לנו כוחות.

אפשרות נוספות:

סיפור התיק האבוד (נספח 3)
לאחר שבמהלך הפעולה דיברנו על הערכים שהתורה נותנת לנו, נוסף ונדבר על כך שהתורה מדויקת ומדריכה אותנו איך לחיות חיים בעלי משמעות, חיים של מעבר, חיים של גדלות.

נסכם: שהיום למדנו על הערכים והדרך שהתורה נותנת לנו, על החיות, על הכוחות ועל המשמעות שאנחנו מקבלים מהתורה.

נספח 1 – מאיזה סיפור זה?

- "הוא רץ לקבל אורחים אף שהיה לו קשה." (אברהם)
- "היא נתנה מים גם לגמלים." (רבקה)
- "הוא סלח לאחים שלו." (יוסף)
- "היא הצילה תינוק שלא הכירה." (בת פרעה)
- "היא נתנה לאחותה את הסימנים שעליהם סיכמה כדי שלא תתבייש." (רחל)
- "הוא עזב את הבית שלו והלך לארץ חדשה כי האמין בה'." (אברהם)
- "הוא עמד מול פרעה וביקש לשחרר את עם ישראל." (משה)

נספח 2 – הבחור עם כיפת הקרטון (אהרן רזאל, מתוך "החיים כניגון")

אומרים שרבי זושא לא הצליח ללמוד כלום אצל המגיד הקדוש.
ולמה?

נכנס רבי זושא לבית המדרש. החל המגיד הקדוש, המגיד ממזריטש, מלמד פסוק: "וידבר ה' אל משה..." עד שלא סיים לומר "וידבר", כבר נפשו של רבי זושא התחילה מתלהבת. "וידבר..." ה'... זה עצום! געוואלד..." וכך מצא עצמו מחוץ לבית המדרש זועק בהתלהבות. אז איך ילמד משהו...?

יש ימים כאלה, שריבונו של עולם שולח לי התפעמות מדברים קטנים שסביבי. אני נכנס לבית המדרש, במדרשת זיו, פותח גמרא, אך אוזניי קולטות את החברותות שלידי.

שני בעלי תשובה. אני מקשיב להם ומתרגש. דנים במלאכת סחיטה במבטא של בעלי תשובה.

“אם תצרף את הרשב”א אתה מסתבך,” אומר האחד.

“קח בחשבון,” עונה חברו, “שזה פסיק רישא דניחא ליה. אתה נכנס לסרט, אחי.”

אני נוטל פתק ורושם את רגשת לבי. אני חוזר לגמרא, והנה אוזניי קולטות זוג חברותות אחר. סוגיית “יאוש שלא מדעת” בענייני השבת אבידה וייאוש הבעלים מלמצוא אותה. הם מצטטים אמרה חסידית ידועה של הרבי מגור.

“אם יש דעת,” הם אומרים, “אין יאוש; אבל אם התייאש, סימן שהיית בלי דעת!”

והם מתחילים לזמר ניגון: “אין יאוש בעולם!” קמים ורוקדים.

שוב אני נוטל פתק וכותב את רגשת לבי. לא הספקתי לחזור לתוספות, וכבר נכנסת קבוצה של סטודנטים. כיפות קרטון. מראה מהוסס. חבר'ה שעזבו הכל ובאים לבית המדרש.

אחד מתיישב מולי. “אפשר ללמוד איתך?”

“למדת פעם גמרא?”

“לא.”

“כתב רש”י אתה יודע?”

“לא.”

אני מסביר לו את הסוגיה. משהו מפריע לו והוא שואל מיד שאלה. אני שותק. קם ושואל את הרב. גם הוא מתפעל: “שאלת שאלה של הרשב”א!”

הרב רוצה ללחוץ את ידי, אבל זה לא אני... זה הבחור ההוא שם, עם כיפת הקרטון... כבר צהריים. תוספות לא הבנתי היום, אך זאת הגמרא שלפניי. היא שגרמה לי לראות את מה שראיתי.”

איבדתי תיק חשוב בבית המדרש. אמרו לי: אל תדאג, היום יש מצלמות. עלה למשרד, דבר עם ויזל.

חשבתי שאראה על המרקע משהו שחור לבן, באיכות ישנה עם כל מיני צלליות, ואצטרך לזהות את הגנב... טעיתי. על פלזמה ענקית רואים את כל יושבי בית המדרש באיכות מדהימה. זה רכון על תלמודו, זה עם עצמו מהרהר בסוגיה. זה שקוע עם החברותא, זה במסדרון עם הנייד...

אומר לי האחראי: רק תגיד לי יום, תאריך, שעה. הכל מצולם.

היינו כמה חברים במשרד וכולם קיבלו מוסר גדול. עמדנו מביטים בהסרטה של עצמנו, כאילו זה הרגע שאתה מגיע השמימה ומתחילים להראות לך את הסרט של חיך.

והנה פתאום ראיתי את עצמי מאיר פנים לאיזה בחור שנכנס לבית המדרש, חוזר בתשובה טרי כזה, נבון ומהסס. חיבקתי אותו בחום. לא זכרתי את הרגע הזה, אבל זה מצולם. שמחתי. אמרתי לעצמי: הנה, מכל מה שראיתי, עשיתי משהו טוב. חיבקתי מישהו. הארתי לו פנים.

וכך המשכנו לעבור קדימה ואחורה במצלמה, אבל כבר לא חיפשתי את התיק שאיבדתי. משהו אחר עניין אותי.

קיוויתי ורציתי לראות אם אני עושה עוד מצוות כאלה. עוד דברים בולטים ומשמעותיים. מאיר פנים, אולי שקוע בלימוד בהתלהבות, עוזר למישהו, מתפלל בכוונה.

בסרט שיראו לנו אחרי מאה ועשרים – מה נחפש לראות שם? מה נקווה לראות שם, אם לא מעשה טוב, אם לא את הרגעים שבהם יצאנו קצת מעבר לעצמנו? על כל השאר נגיד לאותו פקיד עם המקרן, באולם הכניסה: "תעביר, תעביר הלאה."

פעולת ביסוס מס' 3 | דיבורים של אמת

בשבת דיברנו על כך שהתורה מראה לנו את הדרך, וכעת נעמיק ונראה את המשמעות והחשיבות של התורה כמענה לצמא עמוק שעם ישראל מחפש אותו.

זה מה שהלב שלי רוצה

איה קרמרמן, מגישת טלוויזיה שחזרה בתשובה מספרת:

“... הייתי מורעלת נגד דתיים בגלל מערכת החינוך, התקשורת ומה ששמעתי כל חיי והתנגדתי, פשוט לא היה נראה לי ללכת לבית של דוסים. זיו ממש ביקש שנלך להתארח בשבת בבית הרב. נסענו עם האוטו וחנינו רחוק, שלא יעלו עלינו. כשנפתחה הדלת, הנשמה שלי התעוררה ואמרה: **את זה אני רוצה.**”

שנים ניסיתי להבין איך זה יכול להיות. הרי גדלתי במשפחה שבה סבתא הדליקה נרות, כולם ישבו סביב השולחן בארוחת שישי באופן קבוע, היה קידוש. אבל מה שקרה שם זה שלא הזמינו את השבת פנימה. כשמזמינים אותה, יש בה אוויר קדוש שנחת על הבית עם הדלקת הנרות.

וזה מה שראיתי שם, באותו אירוח – ילדים שהם באווירת שבת, בניחותא השבתית שנקייה מכל חול, וזה הפעים אותי וריגש בצורה לא רגילה. לקח לנו זמן להודות אחד מול השני ולהגיד, 'וואו, הדבר הזה הוא קסם', הוא ממלא אותנו ומחיה אותנו, ובוא נחקור ונלך לכיוון שהיה כל כך מלא סטיגמות ושנאה וגועל. לא היה לנו אפילו אומץ לדבר על זה ביני לבינו. אבל היינו בכיסופים, שצעקו מבפנים שזו האמת שלנו...”

רק בשם ומלכות

פעולה מס' 4 | שבת פרשת ויצא | גלעד-דביר

בשבוע הרביעי נעבור לשיח מעשי, המתמקד ביציאה עם הפנים החוצה לעם ישראל. נדבר על היכולת לפעול בעוז ובעוצמה, בשילוב נועם וענווה, ובעיקר הרבה מאוד אהבה. נתכנס לחשיבה שבטית וסניפית, נמצא מהו התפקיד שלנו במקום שבו אנחנו נמצאות, ונקבע זמן לעשייה שנחליט עליה, עשייה שמפיצה תורה ומקרבת לקודש.

מבט על:

• שלב א: השילוב המנצח

פתיחה - חמוץ-מתוק

• שלב ב: הבנת הכוח של הביחד

משחק השאגה

משחק הזרם

• שלב ג: מחשיבה למעשה

סבב - משהו טוב

קטע - לקום ולעשות

ציווד ועזרים:

☐ מאכל חמוץ ומאכל מתוק

☐ קלפי חיות למשחק השאגה

☐ כדור

☐ להדפיס קטע

מהלך הפעולה:

שלב א: השילוב המנצח - פתיחה

חמוץ-מתוק

נביא שני מאכלים בעלי טעם חזק ביותר – למשל: לימון חמוץ מאוד, שמייצג עוז ועוצמה; סוכר מתוק, שמייצג נועם וענווה, כי הוא רך ומתוק. נביא להן לטעום כל מאכל בנפרד, ואז נראה להן שכאשר מערבבים אותם נכון (כמו בלימונד או בעוגה) יוצא הטעם הכי טעים שיש.

← בעם ישראל יש צורך בשני המרכיבים יחד. אי אפשר רק "עוז" (להיות קשוחות ותקיפות) ואי אפשר רק "ענווה" (להתבייש ולא לעשות כלום). השילוב של עוצמה והמון אהבה – הוא מה שמקרב לקודש.

שלב ב: הבנת הכוח של הביחד

משחק - השאגה

כל חניכה מקבלת פתק שעליו רשומות שלוש חיות – שתי חיות כלשהן (פיל, חתול, תרנגול, שועל וכו') ואחת אריה, כך שלכל החניכות תהיה בוודאות את המילה אריה בפתק. נסביר לחניכות שאסור שאף אחת תראה את הפתק שלהן, ולהן אסור לראות את הפתקים של החברות. כעת ישבו החניכות במעגל, והמדריכה תגיד בקול שם של חיה מסוימת. חניכה שהחיה הזו מופיעה אצלה – צריכה לקום ולהשמיע בקול רם חיקוי של החיה. לאחר כמה סבבים, המדריכה תגיד "אריה" וכולן יקומו יחד וישאגו.

← לאדם בודד קשה יותר להשפיע, אבל ככל שהחבורה הולכת וגדלה, יש לה יותר יכולת להשפיע על המציאות וליצור תנועה של טוב בעולם. לכולנו ביחד יש כוח, וכשאנשים רואים אותנו בוערים בשביל האמת, הם פשוט מצטרפים לדרך.

משחק - הזרם

החניכות עומדות במעגל ואוחזות ידיים בעיניים עצומות. המדריכה לוחצת יד לחניכה שלידה, והיא צריכה להעביר את הלחיצה (כמו "זרם") הלאה, בעדינות ובשקט ככל האפשר, עד שהזרם חוזר למדריכה. אם מישהי לוחצת פעמיים ברצף אז כיוון הזרם משתנה.

← כדי להעביר משהו חזק וחשוב (הזרם שעובר בכולן), אין צורך לצעוק או להשתמש בכוח. אפשר לעשות זאת בנועם, בשקט ובחיבור של יד ביד.

שלב ג: מחשיבה למעשה

סבב עשייה

נביא כדור ונזרוק מאחת לאחרת. כל חניכה שהכדור מגיע אליה צריכה להגיד רעיון אחד למעשה טוב או לפעילות תורה שהשבט יכול לעשות באופן קבוע במהלך השבוע הקרוב (למשל: להגיע מוקדם ביום שישי הבא ולחלק צ'ופר לשבת לעוברים ושבים, או לארגן משחקים לילדים קטנים בשכונה, להוסיף לימוד קבוע בנושא שרוצים להתחזק בו בסניף, להוביל תפילה איכותית בכיתה וכו').

קטע - להוריד את תמונת הזיכרון מהקיר/הרב יונה גודמן (נספח 1).

← ההיסטוריה של עם ישראל לא נכתבת בידי אנשים שיושבים בכורסה ומוחאים כפיים, אלא בידי מי שבוחרים לעלות בעצמם על המגרש. עלינו להיות אותו קומץ מוביל שקם ופועל בעוז. אנחנו לא רק מדברים על רעיונות גדולים, אלא מקבלים על עצמנו אחריות אישית, יוצאים החוצה ומפיצים תורה ומעשים טובים בסניף ובשכונה.

הכוח שלנו כחניכות וכשבט הוא לפעול בעוצמה גדולה, אבל תמיד יש לעשות זאת מתוך אהבה, חיוך וענווה – כי רק ככה מפיצים תורה באמת ומקרבים לקודש.

נספח 1 – להוריד את תמונת הזיכרון מהקיר/הרב יונה גודמן:

כשנכדינו ילמדו בהיסטוריה על דורנו, תקופת דור הבנים (לעומת דור הבונים של לפני 60 שנה), על הצורך שהיה לחיות חיים אידיאליים, ולא רק להילחם קרבות פלמ"ח נועזים כמו בדור שלפנינו, כשילמדו נכדינו על קומץ שקם מתוך המחנה – והתחיל להוביל, על קומץ של "מכבים" מחודשים, שלא היססו לפעול – האם עלינו אישית ללמדו? האם נשכיל להיות בעצמנו אותו קומץ? ושאלה זו היא אישית. הרי רבים בני האמונה הקמים ופועלים, המוכנים "לחיות למען..." ולא רק "למות למען..." והשאלה אישית – "האם מצטרף אתה?"

האם אתה צופה מהצד, ולכל היותר מוחא כפיים? האם אתה מתנהג כצופה במשחק כדורסל בטלוויזיה – המתלהב, צועק ומעודד את קבוצתו – מתוך הכורסה בבית? או האם בוחר אתה להיות בעצמך על המגרש – מזיע ומתאמץ, באופן אישי?!

פעולת ביסוס מס' 4 - רק בשם ומלכות

בפעולה בשבת גילינו את השילוב המנצח של עוז ונועם, והבנו שלכל אחת מאיתנו יש כוח לחולל שינוי בעם ישראל. היום אנחנו עולות קומה ומובילות את הכוח הזה צעד אחד קדימה – איך להשתמש ברגישות ובאהבה, ואיך פועלים יחד כקבוצה חזקה ומובילה.

משחק - חומת מגן אנושית

נבחר חניכה אחת שתהיה "הנציגה של עם ישראל", והיא תעמוד במרכז. שאר החניכות יעמדו מסביבה במעגל צפוף, מחזיקות ידיים ומסתובבות. חניכה אחרת (או המדריכה) מנסה להיכנס לתוך המעגל מבחוץ. הבנות שבמעגל צריכות להשתמש בעוז (להחזיק חזק, לעמוד יציב ולא לוותר) כדי להגן על המרכז, אבל הן חייבות לעשות את זה בנועם ובענווה – בלי לדחוף, בלי להכאיב, ובלי להשתמש בכוח גס, אלא רק מתוך החיבור והעמידה המשותפת שלהן יחד.

← נראה איך אפשר להפגין עוצמה אדירה ושמירה על הערכים שלנו, בלי לאבד את הרגישות והנועם כלפי הסביבה.

סיפור - הסלע והרוח העדינה

*אפשר לחלק תפקידים לחניכות ולהציג את הסיפור לשבט.

על ראש הר גבוה ונישא, עמד סלע ענקי, אפור וחזק. הסלע הזה היה קשוח כל כך, עד שהיה בטוח שאין שום דבר בעולם שיכול להזיז אותו או להשפיע עליו. הוא נהג להביט מלמעלה על כולם ולהשווץ: "אני הכי חזק בעולם! אף אחד לא יכול לשנות אותי!"

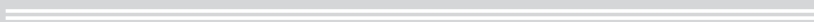
בוקר אחד נהיו השמיים שחורים, והגיעה סופה אדירה. הרוח של הסופה הייתה רוח חזקה, קולנית ועצבנית. היא התחילה להכות בסלע בחוזקה, דחפה אותו, צעקה עליו ואמרה: "אני אראה לך מה זה! אני אשבור אותך ואזיז אותך מהמקום!" היא השתמשה בכל הכוח שלה, השתוללה ועשתה המון רעש.

אבל הסלע? בכל פעם שהרוח הכתה בו בכעס, הוא רק התקשח יותר, נאחז באדמה בכוח ולא זז אף לא מילימטר אחד. בסופו של דבר, התעייפה הרוח הסוערת. היא הבינה ששום דבר לא עזר, והלכה משם, מאוכזבת.

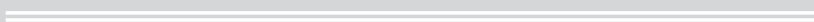
למחרת בבוקר זרחה השמש והגיעה רוח אחרת לגמרי – רוח צפונית, נעימה ועדינה. הרוח הזו לא צעקה, לא דחפה ולא עשתה רעש. היא פשוט נשבה סביב הסלע ברכות, ליטפה אותו בחום, והביאה איתה טיפות גשם קטנות ומתוקות.

הסלע היה בטוח שגם היא תיכשל, אבל הרוח העדינה לא ויתרה. יום אחרי יום היא הגיעה בנועם, בהתמדה ובהמון אהבה. לאט לאט, בלי שהסלע בכלל שם לב, החלה הרכות של הרוח העדינה לחלחל פנימה. היא ריככה את האדמה הקשה שמתחתיו, החליקה את הקצוות החדים שלו, וגרמה לו להיפתח.

פתאום, מתוך הסלע האפור והקשוח, החלו לצמוח פרחים צבעוניים ויפים שכולם יכלו ליהנות מהם. הרוח העדינה, בלי טיפה אחת של כוח או צעקות, הצליחה לחולל את השינוי הכי מדהים בעולם.

מערך
שבטים
הראל-נווה

נשמות צמאות

פעולה מס' 1 | שבת פרשת וירא | שבטים הראל-נווה

בשבוע הראשון נפקח את העיניים כדי לזהות את הצימאון הרוחני שהתעורר בעם ישראל בעקבות המלחמה. נכיר בכך שאנחנו נמצאים בעיצומו של מסע לחיפוש משמעות וזהות: לוחמים שמבקשים ציצית לפני הקרב, המונים שגודשים את הסליחות בתל אביב, זמרים ששרים על כמיהה לאלוקים. נבין שמה שקורה בעם שלנו הוא לא טרנד ולא מקרי, אלא תהליך של התעוררות נשמתית עמוקה.

מבט על:

● **שלב א: זיהוי הצימאון בשטח**

פתיחה ודיון

● **שלב ב: שינוי הכיוון ומציאת הדרך**

משחק הזרם

משחק מצא את הכיוון

● **שלב ג: הבנת המהות הפנימית**

צמא במדבר

קטע - הצימאון שמחבר

ציוד ועזרים:

- להדפיס כרטיסיות שירים.
- להביא בקבוקי שתייה למתודה.
- להדפיס את הקטע.

מהלך הפעולה:

שלב א: זיהוי הצימאון בשטח

פתיחה – כרטיסיות השירים (נספח 1).
כל חניכה צריכה לבחור קלף אחד שנראה לה כ"צימאון רוחני" ולהסביר מדוע בחרה בו.

דיון: מתי התחילו התופעות האלה? האם אלו דברים שתמיד קרו, או שלאחרונה הם קורים יותר? מה קרה שפתאום יש כזה גל של התעוררות?

שלב ב: שינוי הכיוון ומציאת הדרך

משחק הזרם

מושיבים את החניכות במעגל הדוק, כאשר ידיהן פרושות קדימה על הרצפה ומוצלבות בידי היושבות לצידן. בוחרים חניכה אחת שמתחילה את המשחק בדפיקה אחת בידה על הרצפה. זרם הדפיקות עובר בסבב, יד אחר יד, לפי סדר הישיבה (למשל, בכיוון השעון ימין). כאשר אחת החניכות מחליטה לשנות את כיוון הזרם, היא מבצעת שתי דפיקות רצופות על הרצפה. באותו רגע, סדר הדפיקות מתהפך והזרם עובר מיד ליד לכיוון הנגדי, עד שחניכה אחרת בוחרת לשנות שוב את הכיוון. על החניכות להיות ערניות ומרוכזות ביותר – חניכה שמתבלבלת בסדר או בכיוון יוצאת מהסבב.

← כמו שהדפיקות במשחק משנות לחלוטין את כיוון הזרם, כך הטלטלה הלאומית גרמה לעם ישראל לעצור את השגרה הרגילה ולפנות בבת אחת לכיוון הפוך – של כמיהה, של חיבור לקודש ושל צימאון רוחני. כדי לזהות את השינוי העצום הזה ולזרום איתו, אנחנו חייבות לפקוח עיניים, להיות קשובות לקצב של העם ולא לפספס את רגע ההתעוררות של הנשמה.

משחק מצא את הכיוון

החניכות יושבות בצד אחד של החדר, המוגדר מראש כנקודת המוצא. בכל סבב, המדריכה בוחרת חניכה אחת ומעמידה אותה במרחק של כשני מטרים ממנה. בשלב זה, המדריכה מבקשת מהחניכה לעצום את עיניה לחלוטין. לאחר מכן, המדריכה מוציאה קול כלשהו מהפה (כמו "אהה",

“אוור”, או כל מילה אחרת שנבחרה). על החניכה לזהות את מקור הקול, להצביע במדויק על המקום שבו המדריכה נמצאת, וללכת לכיוונו בעיניים עצומות. לכל חניכה ניתנים מספר ניסיונות. מומלץ (בהתאם לזמן המתאפשר) לאפשר לכמה שיותר חניכות להשתתף במשחק באופן פעיל, כדי שיחוו מקרוב את הסיטואציה המתגרת והחווייתית.

← נראה איך דווקא מתוך החושך, הבלבול וה“עיניים העצומות” שבאו בעקבות המלחמה, מצליח עם ישראל לחדד את החושים ולהקשיב לקול הפנימי שלו. הלב של העם מזהה את הקול האלוקי ואת הקריאה לקודש שקוראת לו מתוך הערפל. הנשמה שלנו יודעת בדיוק לאן להצביע ולאיזה כיוון ללכת כדי למצוא משמעות ותקווה.

שלב ג: הבנת המהות הפנימית

צמא במדבר

נספר: אתן אנשים המהלכים ימים רבים במדבר וצמאים מאוד למים, משום שלא שתייתם זה זמן רב. לאחר שכבר כמעט תשו כוחותיכם לחלוטין, ראייתם כי למולכם ניצב מוכר בעל ארגז בקבוקי שתייה. (*בשלב זה נוציא בבקבוקים, עדיף בטעמים שונים, כדי לאתגר את החניכות, ונניח לפניהן.)

אתם מתרגשים מאוד, ומבקשים מהמוכר שייתן לכם לשתות מעט מים, אחרת אתם עלולים למות בצמא... אלא שהמוכר עונה לכם שהוא איננו נותן מתנות חינם, ושואל אתכם: “מה תתנו לי בעבור הבקבוק?”

כאן נפסיק את הסיפור, ונשאל את החניכות מה היו מוכנות לשלם בעד הבקבוק.

נשמע את תשובות החניכות והשבט יכריע מי מהחניכות הציעה את ההצעה הראויה ביותר – ותזכה בבקבוק המרווה והטעים. נגיע עם החניכות למסקנה שעל האנשים המהלכים לשלם בעבור הבקבוק בכל מה שנמצא ברשותם, אחרת ימותו.

כעת נרוקן את תוכן הבקבוקים לעיני החניכות, ונבקש מהן את התמורה שהבטיחו בעבור הבקבוק... הריק... יש להניח שהחניכות יתנגדו לשלם בעבור הבקבוק הריק. אף שהדבר נראה ברור, נבקש מהן להגדיר מדוע

אין ערך לבקבוק הריק – והרי כל הדיון שלעיל נסוב סביב ה"בקבוק", אז מדוע הן מסרבות 'לשלם' בעבורו?!

← החניכות יבינו שהבקבוק הוא רק מחזיק התוכן, אך אין לו ערך מחייה בפני עצמו. החיות טמונה במשקה שמכיל הבקבוק. כשהתוכן אינו קיים, הבקבוק חסר ערך כשלעצמו, ולא נהיה מוכנים להסתפק בבקבוק בלבד. נסביר כי סיפור זה הוא משל להבנת ערכם הרוחני של הגאולה ובית המקדש. בבקבוק כשלעצמו איננו מוכנים להסתפק. המלחמה הראתה לנו שעם ישראל לא מסתפק במעטפת, אלא צמא לתוכן האמיתי והמחייה של הנשמה: לקדושה, לזהות יהודית עמוקה ולקשר אמיתי עם הקדוש ברוך הוא.

קטע - הצימאון שמחבר (נספח 2).

← הקטע מדגיש שהכמיהה לקודש והנחת התפילין בקרב הדור הצעיר אינן אופנה חולפת, אלא ביטוי להתעוררות עמוקה של לב רדום, שחיכה למילים שייגעו בו ויחברו אותו לשורשיו. עם ישראל פורץ קדימה ומגלה את זהותו האמיתית, כשהצימאון הרוחני מקיץ "מימין ומשמאל" ומזכיר לנו מי אנחנו באמת.

דווקא מתוך הטלטלה של המלחמה, עצר עם ישראל את השגרה ושינה כיוון. הלבבות של כולנו התעוררו בצימאון עצום לקודש, והם מבקשים להתחבר בגלוי אל המקור ואל האור.

נספח 1 - כרטיסיות שירים:

"עכשיו כולם יודעים שהאמת תצמח, כי מי חלם על זה
שכל העם יצרח: ה' מֶלֶךְ ה' מֶלֶךְ ה' יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד."
(אהבת השם/בן צור)

"שרק בך אני תמיד בוטח, עין במר בוכה ולב שמח... השם
בך אני תמיד בוטח, אתה אוהב אותי ולא שוכח, שרק בך
אני תמיד בוטח, תמיד בוטח."
(דיבורים של אמת/אליצור)

"ה' הוא אבא טוב והוא תמיד מתפאר בי, רואה בי רק
ת'נקודות הטובות... ה' יתברך תמיד אוהב אותי ותמיד
יהיה לי רק טוב."
(תמיד אוהב אותי/אליצור)

"כי ככה השם רצה, יותר טוב לא תמצא, כי אין לחץ ואין
דאגה, הקדוש ברוך הוא מנהל ת'הצגה."
(ככה השם רצה/ישראל אס)

"דור של נשמות צמאות, יראת השם בלי הגדרות, לא יוצא
בהצהרות. לימוד תורה ואז אורות, צניעות זה מבפנים, כך
אומרות הבחורות."
(נשמות צמאות/בן צור)

“אני מאמין באמונה שלמה שכל מה שקורה איתי זה רק
לטובתי... אחרי הכול אני חלק אלוך ממעל.”
(כל עכבה לטובה/בן צור)

אני חייב אותך, מבארי יבשו המים בצמאוני אל האמת, בין
מה שחי למה שמת.”
(אבא/בן צור)

“אבא, תשמע, אוהב אותך אתה בטח יודע... אבא, הספיק
לנו, תביא כבר גאולה.”
(המלחמה האחרונה/אליי צור)

“וְשׁוֹיְתִי ה' לְקִרְאָתִי, שְׁתַּרְחֲמֵנִי עוֹד בְּגָלוּתִי לְגֵאֲלֹנִי, וְלַעֲוֹר
לְבִי לְאַהֲבָתְךָ”
(ולעורר ליבי/מהתפילה, בלחן של ישיבת רמת גן)

הצימאון שמחבר / הרב יהושע שפירא:

“אהבת ה' עוררה את הלבבות, הדליקה את השמחה. לא העלינו על דעתנו שזה יהיה האפקט. אנחנו רצינו לעורר את ליבנו ושאנשים יוכלו ליהנות קצת מהאור. נראה לי שהמלים הללו נגעו בלבבות, עוררו שם משהו, ובעצם אנחנו בדור שצמא ומחכה שמילים כאלה יגעו בו. אנחנו רואים את זה מימין ומשמאל. יש דור שלם שהיה רחוק ופתאום הנכדים שלהם מניחים תפילין נגד רצון המורים וההורים – ונלחמים על הזכות להניח תפילין בועדת החינוך של הכנסת. משהו התעורר שם בלב.

הרי מה זה 'לעורר ליבי'? הלב רדום וצריך לעורר אותו. כשמעוררים אותו – לא תמיד אנחנו שמחים להתעורר. יש כאלה שמעדיפים שלא להתעורר. מה שבפנים נוגע בהם עמוק. מדינת ישראל עברה שלוש פריצות דרך... השלישית בי"ז כסלו תשפ"ה במבצע 'עם כלביא' – הפכנו ממדינה למעצמה. כל העולם מבין את זה. בתת מודע הם רואים את עם ישראל פורץ למעלה ונוסק. אנחנו מלחיצים את הגויים... אבל הגיע הזמן ש'עם לבדד ישכון' והקב"ה ייתן לנו סיעתא דשמיא. עכשיו זה יהיה יהודי וישראלי, ודווקא על ידי זה נתקדם והלב יהיה ער”.

פעולת ביסוס מס' 1 | נשמות צמאות

בפעולה בשבת פקחנו את העיניים וגילינו את הצימאון הרוחני האדיר ואת חיפוש הזהות שהתעוררו בכל חלקי עם ישראל בעקבות המלחמה. כעת, אנו צועדות שלב אחד קדימה ומבינות שהתעוררות הזו קוראת גם לנו – להפוך בעצמנו למעיין נובע שמרווה את הצימאון של הדור, באמצעות קבלות קטנות ומעשים של קדושה.

ציוד ועזרים:

- סרטון ביוטיוב
- מקן (אם רוצים)

מהלך הפעולה:

משחק תופסת שרשרת

בהתחלה יש תופסת אחת. כל שחקנית שנתפסת נותנת יד לתופסת, וכך בהדרגה נוצרת שרשרת אנושית של תופסות. לתופסות אסור לנתק ידיים, ורק שתי התופסות שבקצות השרשרת רשאיות לתפוס שחקניות אחרות. הבורחות יכולות לברוח בכך שיקיפו את השרשרת מסביב, או במעבר באמצע השרשרת.

← הצימאון הרוחני והרצון להתקרב לקודש אינם נעצרים באדם אחד, אלא פועלים כמו שרשרת אנושית מדבקת שמחברת ומאחדת את עם ישראל זה לזה. כאשר לב אחד מתעורר ומחפש משמעות, הוא סוחף אחריו עוד לבבות, עד שנוצר קשר חזק שבו כולם הופכים לחלק מתנועה אחת גדולה של התעוררות ושל צימאון לאלוקים.

סרטון - צמא לאלוקים

נראה את הסרטון מתוך ההופעה ביוטיוב של עומר אדם 'אנא בכוח' בהיכל מנורה 2024 – כל האצטדיון פשוט עצר, שר והתפלל יחד 'אנא בכוח' והרגיש חלק מרגע של קידוש השם אמיתי.

דיון בעקבות הסרטון

יש אנשים שאומרים שההתעוררות הזו היא רק "טרנד" שיעבור כשהמלחמה תסתיים.
מה אתן חושבות – זה משהו זמני או שינוי אמיתי ועמוק שנשאר לתמיד? למה?

הנה ימים באים

פעולה מס' 2 | שבת פרשת חיי שרה | הראל-נווה

בשבוע השני נראה איך נבואות הגאולה מתגשמות לנגד עינינו, ונכיר בצמא שמתעורר בעם ישראל כשלב הבא בתהליך הגאולה. נלמד את נבואת עמוס, שמגלה לנו שדווקא בשלבי הגאולה המתקדמים נרגיש ריקנות מכל השפע הגשמי, ונהיה צמאים לשמוע דברי אלוקים: "הנה ימים באים... והשלחתי רעב בארץ, לא רעב ללחם, ולא צמא למים, כי אם לשמע את דברי ה'".

מבט על:

• שלב א: פתיחה

סבב - מה זאת גאולה?

• שלב ב: מאיפה אפשר לקבל תשובות?

משחק - טלפון שבור

משחק - מצא את הפסוק

• שלב ג: סיכום

סיפור - שמע ישראל

ציוד ועזרים:

☐ להדפיס ולגזור את נספח 1

☐ שני תנ"כים

מהלך הפעולה:

שלב א: פתיחה

כל אחת אומרת משהו שמסמן את הגאולה או שיהיה בגאולה, ומסבירה מאיפה היא יודעת את זה.

שלב ב: מאיפה אפשר לקבל תשובות?

משחק טלפון שבור/סיפור שבור

לאחר המשחק נשאל את הבנות: אם היינו רוצות לדעת מה הייתה המילה הנכונה בטלפון השבור או מה הסיפור המלא שבסיפור השבור – את מי הכי כדאי שנשאל?

← התשובה היא שצריך לשאול את הבת הראשונה בסבב. כך גם על הגאולה – כדי לדעת פרטים עליה, צריך לחזור למקורות ולראות מה כתוב על הגאולה.

משחק מצא את הפסוק

נביא שני תנ"כים ונחלק את השבט לשתי קבוצות. נקריא מהרשימה של הפסוקים (נספח 1) את שם הספר, הפרק והפסוק. הקבוצה שתמצא ראשונה את הפסוק תקבל את הפתק של הפסוק.

נפרוס על שולחן את כל הפסוקים, ונשאל את הבנות: מה משותף לכל הפסוקים האלה? על מה הם מדברים? נשאל את הבנות האם הן רואות את התיאור של הפסוקים האלה במציאות שלנו.

שלב ג: סיכום

סיפור שמע ישראל

לסיום נקריא את הסיפור של הרב קרליבך (נספח 2), סיפור שממחיש את השיבה לקשר עם הקב"ה מצד עם ישראל. אשרינו שאנחנו זוכים גם לשיבה לארץ וגם לקשר עם הקב"ה.

נספח 1 – פסוקים:

“לֹא־יָרְעוּ וְלֹא־יִשְׁחִיתוּ בְּכָל־הָרָקָדָשִׁי כִּי־מִלְאָהּ הָאָרֶץ דָּעָה
אֶת־הָ'...”

(ישעיהו יא, ט)

“...כִּי־כֹלֶם יֵדְעוּ אוֹתִי לְמִקְטָנָם וְעַד־גְּדֹלָם...”

(ירמיהו לא, לג)

“בַּיָּמִים הָהֵמָּה וּבָעֵת הַהִיא נָאֻם ה' וַבָּאוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הֵמָּה
וּבְנֵי יְהוּדָה יַחְדָּו הָלוּף וּבָכּוּ וַיֵּלְכוּ וְאֵת ה' אֱלֹהֵיהֶם יִבְקָשׁוּ”

(ירמיהו נ, ד)

“הִנֵּה יָמִים בָּאִים נָאֻם אֲדֹנָי ה' וְהִשְׁלַחְתִּי רָעַב בָּאָרֶץ – לֹא
רָעַב לֶלֶחֶם וְלֹא צָמָא לַמַּיִם, כִּי אִם לִשְׁמֹעַ אֶת דְּבָרֵי ה'”

(עמוס ח, יא)

“וּבְמִשְׁפָּטִי יֵלְכוּ וְחֻקֹּתַי יִשְׁמְרוּ וְעָשׂוּ אוֹתָם”

(יחזקאל לז, כד)

שמע ישראל

זה סיפור געוואלד, אחד הגדולים בחיי.

באמצע מלחמת יום כיפור, במוצאי־שבת אחד, זכיתי להופיע בפני חיילים. זה היה ערב לא־יאמן. היו שם אלפי חיילים. איזו רוממות־רוח! 'עד לב השמיים'... כולנו שפכנו את שיחתנו לפני ה'. התפללנו על גאולת ישראל מעומק עמקי הלב.

אחרי ההופעה, נשארה קבוצה של קצינים. הם ביקשו שאשב איתם עוד קצת. והנה מתקרב אלי קצין אחד, ומבקש – בעיניים דומעות לספר על עצמו:

"אני חבר קיבוץ של 'השומר הצעיר', יהודי חילוני, באמת ובאהבה. לא רק שלא האמנתי באלוקים. האמנתי באמונה שלמה שאין אלוהים. הייתי חוזר ומשנן לילדים שלי: 'כולם שווים. אין שום הבדל בין העם היהודי לכל העמים. ירושלים היא בדיוק כמו ניו־יורק או טוקיו'. אמרתי להם שהדתיים חיים בעולם של שקרים והבלים. כשהמלחמה התחילה, מצאתי את עצמי לוחם לצידו של קצין אחר, דתי, גם הוא חבר קיבוץ – קיבוץ דתי, כמובן. הוא היה בחור נחמד, אבל דבר אחד הפריע לי: מהרגע שהחלו הקרבות, הוא צעק כל הזמן בקולי קולות: 'שמע ישראל, ה' אלוהינו, ה' אחד!'

אמרתי לו כמה פעמים: 'תסלח לי, אבל הצעקות שלך מעצבנות אותי. אני יודע שאתה מאמין באלוהים, ואני שמח שאתה יהודי דתי. אבל אין לי כוח לשמוע את זה כל הזמן. אתה מבין? אתה יודע שאני חילוני. אז תעשה לי טובה, ותפסיק עם הצעקות האלה של ה' אחד!'

אבל הוא אמר: 'תילחם אתה בדרך שלך, אני אלחם בדרך שלי'...לבסוף, מה לעשות, התרגלתי: כל היום – 'שמע ישראל... ה' אחד, ה' אחד.'

“לפני יומיים, ביום חמישי לפנות בוקר, הקרבות התחדשו. ציפיתי לשמוע לידי שוב את קריאת ‘שמע ישראל’, אבל לא שמעתי כלום. הסתכלתי סביבי, והנה אני רואה את חברי שוכב, לא רחוק. התקרבותי אליו – הוא היה פצוע, וכבר איבד דם רב. נותרו לו רק כמה דקות לחיות. ופתאום... פתאום הבנתי כמה הבחור הזה יקר לי! נפלתי לידו, לקחתי את ידו ואמרתי: ‘אין לך מושג כמה אני אוהב אותך! אני מתחנן בפניך: תן לי למות במקומך!’

בכיתי כפי שלא בכיתי מעולם. אמרתי לו: ‘תגיד לי, מה אני יכול לעשות בשבילך?’ הוא כבר בקושי נשם. קרבותי את אוזני לפיו... והוא אמר: ‘תישבע לי שתצעק ‘ה’ אחד’ במקומי.’”

געוואלד, איך שהקצין בכה! הוא אמר: “זה כל כך מוזר. לפני כן, ממש לא האמנתי באלוקים. אבל באותו הרגע – אלוקים פתח לפני כל שערי שמייים! ממש ראיתי שיש אלוקים! היה לי ברור שה’ אחד. ראיתי במו עיני שאנחנו עם קדוש ומקודש!

“ואמרתי לחברי הגוסס: ‘אני נשבע לך! אני נשבע לך שאצעק ‘שמע ישראל’ במקומך! אני וילדיי ונכדיי עד סוף הדורות – נצעק במקומך ‘ה’ אחד! ה’ אחד! ה’ אחד!’”

סיים הקצין את סיפורו: “ביקשתי שיתנו לי להגיע הביתה ליום אחד. כדי לקיים את השבועה שלי. הייתי חייב לבוא ולבקש סליחה מהילדים שלי, לומר להם שטעיתי – יש אלוקים בעולם! אנחנו עם קדוש ומקודש!”

אתם יודעים, רבותי, הסיפור הזה היה חרות בלבי כל הזמן. הוא כל כך טוב ונחמד, כל כך נכנס לעמקי הלב... ותמיד שאלו אותי: “אתה בטוח שלא המצאת את זה?” עד שאף אני, אחרי כמה שנים, התחלתי להסתפק: אולי היה זה רק חלום.

עד שלאחרונה הופעתי באפרת. בסוף ההופעה ניגש אלי אדם ואמר לי: "אתה זוכר אותי? אתה זוכר את ההופעה ההיא באמצע מלחמת יום כיפור? עמדתי בין הקצינים שנשארו אתך אחרי ההופעה. עמדתי לידך כאשר אותו קצין סיפר לך את הסיפור על 'ה' אחד'. ואני רוצה שתדע: לא הייתי דתי. אבל סיפורו של הקצין הזה שינה בי משהו, ולבסוף נעשיתי גם אני בעל-תשובה."

אתם שומעים, אחים ואחיות? אתם שומעים, ילדים מתוקים? אתם יודעים מה אני ואתם צריכים לעשות?

במקומם של כל החיילים הקדושים אשר נתנו את חייהם למען עם ישראל והארץ הקדושה, במקום כל אותם היהודים אשר במשך אלפיים שנה נהרגו על קידוש השם – אתם ואני וכולנו, צריכים לצעוק בלי הפסקה: **"שמע ישראל! ה' אלוקינו ה' אחד!"**

(מתוך סיפורי נשמה, כרך ראשון/שמואל זיוון)

פעולת ביסוס מס' 2 | התגשמות הנבואות

נראה את התגשמות הנבואות בתחומים נוספים מעבר לעניין הצמא לקודש.

אפשרות לפתיחה:

סרטון "הנבואה שהתגשמה"

נשאל את החניכות מה התחדש להן בעקבות הסרטון.
(פסוק מהנבואות שלא הכירו או משהו שלא ראו אותו מתקיים במציאות עד כה).

שיר "הנה ימים באים"

נחלק לבנות את המילים ונשמיע את השיר "הנה ימים באים" של ישי ריבו (נספח 1) ונערוך סבב שבו כל אחת אומרת לאיזה משפט בשיר היא התחברה.

משחק זיכרון "נבואות והתגשמותן במציאות שלנו"

הנה ימים באים

מילים ולחן: ישי ריבו

פזיז מעשים, בהול תנועות	הינה ימים באים,
אין עוד פנאי להמתין	נאום ה' אלוקים
ולא זמן לחכות	לא רעב ללחם
ירידת הדורות	לא צמא למים.
כנראה הסיבה לעליית	
התורות בקופה הראשית.	ערל שפתיים, נבוב לוחות
שמענו לפידים וראינו	אם ללמד עלינו זכות
את הקולות	זה על הרצון לשנות
את ההר עשן, למען ה' איך	להסיר מסכות
עוד הלב הזה ישן	זמן לגילוי הפנים.
בתור לקופה הראשית.	לא רעב ללחם, לא צמא למים
	רק דיבורים של אמת
ערפילי טוהר	המשביעים את הלב
לא בחיל ולא בכוח	ירידת הדורות
רק בשם ומלכות	כנראה הסיבה לעליית התורות
כשזה יבוא זה יבוא זה יבוא	בספרייה הראשית.
בלי מקום לטעות.	

דיבורים של אמת

פעולה מס' 3 | שבת פרשת תולדות | הראל-נווה

בשבוע השלישי נברר את האמונה שלנו בכך שהתורה היא המענה האמיתי לצמא שלנו לגודל, למשמעות. נכיר באחריות שמוטלת עלינו כתנועה שנושאת דגל של קודש, להפגיש את עם ישראל עם תורה גדולה. לשם כך עלינו להתחזק בה בעצמנו, להיות בטוחים בטוב ובאור שבה, וביכולת שלנו לתת מענה אמיתי לצימאון הרוחני של הדור.

מבט על:

• שלב א: פתיחה

סבב - מה התורה נותנת לעולם
מתודה - סיפורים או מצוות מהתורה + סיטואציות מהחיים

• שלב ב: התורה משפיעה באמצעותי

משחק - קדרים באים או סרדינים

• שלב ג: סיכום

קטע - קירוב עם ישראל.

ציוד ועזרים:

- להדפיס ולגזור את הסיפורים/המצוות מהתורה (נספח 1).
- להדפיס ולגזור את הסיטואציות מהחיים (נספח 2).
- להדפיס את הקטע על הרב אלישע וישליצקי (נספח 3).

מהלך הפעולה:

שלב א: פתיחה

סבב - מה התורה נותנת לעולם

אם הייתן צריכות להסביר לילדה שלא מכירה את התורה בכלל מה טוב בה – מה הייתן אומרות לה? מה התורה נותנת לעולם?

מתודה - אילו ערכים התורה מלמדת אותנו?

חלק 1: נפזר על שולחן סיפורים או מצוות מהתורה (נספח 1)

נשאל את הבנות אילו ערכים הם מלמדים אותנו.

(לדוגמה: מהסיפור של אברהם והמלאכים אפשר ללמוד על הכנסת

אורחים ועל יחס לסביבה.)

חלק 2: נביא סיטואציות מהחיים (נספח 2), ונבקש מהן למצוא את

המענה שהתורה נותנת לנו לדילמות בחיים שלנו ולצימאון שקיים בעם.

שלב ב: התורה משפיעה באמצעותי

משחק - הכדרים באים או סרדינים

← המשחקים הם מעין משל לעולם התורה: כאשר התורה נמצאת אצל

אחת מהעם והיא מקיימת אותה כמו שצריך, התורה שלה משפיעה גם על

הסביבה שלה. השליחות שלנו היא להפיץ אותה בעולם.

שלב ג: סיכום

קטע - קירוב בעם ישראל

נקריא דברים שנאמרו על הרב אלישע וישליצקי זצ"ל (נספח 3).

לפני שנקרא עליו, נסביר שאת הדברים עליו אמרו אנשים מגוונים

מהחברה הישראלית, חילונים ושמאלניים בחלקם. נבקש מהבנות

להקשיב ולנסות למצוא מה בדרך שלו 'תפס' את האנשים.

← התורה כוללת את כל הטובות שבעולם – הרעיון הזה מתבטא בערכים

שלומדים מהתורה, והשליחות שלנו היא להפיץ את הטוב הזה בעולם,

ואת זאת אפשר ללמוד מהרב וישליצקי.

נספח 1 – מצוות / סיפורים מהתורה שאפשר ללמוד מהם:

“לא תראה את שור אחיך או את שיו, נדחים, והתעלמת מהם: השב תשיבם לאחיו. ואם לא קרוב אחיך אליך, ולא ידעתו-- ואספתו, אל-תוף ביתך, והיה עמך עד דרש אחיך אתו, והשבתו לו. וכן תעשה לחמרו, וכן תעשה לשמלתו, וכן תעשה לכל אבדת אחיך אשר תאבד ממנו, ומצאתה, לא תוכל להתעלם.”
(דברים כב, השבת אבדה)

איסור ריבית

“כי תכלה לעשר את כל מעשר תבואתך בשנה השלישית שנת המעשר ונתתה ללוי לגר ליתום ולאלמנה ואכלו בשעריך ושבעו.”
(דברים כו, יב, מעשר עני)

“ותאמר, שנתה אדני; ותמהר, ותרךד כדה על-ידה-- ותשקהו. ותכל, להשקותו; ותאמר, גם לגמלייך אשאב, עד אם-כלו, לשותת. ותמהר, ותער כדה אל-השקת, ותרך עוד אל-הבאר, לשאב; ותשאב, לכל-גמליו.”
(בראשית כד, רבקה ועבד אברהם)

לא תחמוד

מצוות צדקה

“לא תלך רכיל בעמך”

(ויקרא יט, יז' איסור לשון הרע)

“וַיִּשָּׂא עֵינָיו, וַיֵּרָא, וְהִנֵּה שְׁלֹשָׁה אַנְשִׁים, נֹצְבִים עָלָיו; וַיֵּרָא, וַיֵּרָץ לִקְרַאתָם מִפֶּתַח הָאֵהָל, וַיִּשְׁתַּחוּ, אַרְצָה. וַיֹּאמֶר: אֲדֹנָי, אִם-נָא מִצְאֹתִי חֹן בְּעֵינֶיךָ--אֵל-נָא תַעֲבֹר, מֵעַל עַבְדְּךָ. יִקַּח-נָא מַעֲט-מִים, וְרַחֲצוּ רַגְלֵיכֶם; וְהִשְׁעֲנוּ, תַּחַת הָעֶץ. וְאִקְחָה פֶת-לֶחֶם וְסַעֲדוּ לְבַבְכֶם, אַחֵר תַּעֲבֹרוּ--כִּי-עַל-כֵּן עֲבַרְתֶּם, עַל-עַבְדְּכֶם; וַיֹּאמְרוּ, כֹּן תַעֲשֶׂה כְּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ.”

(בראשית יח, ב-ה, אברהם והאורחים)

“וַיְהִי בַיָּמִים הֵהֵם וַיִּגְדַּל מֹשֶׁה וַיֵּצֵא אֶל-אֶחָיו וַיֵּרָא בְּסִבְלֹתָם”

(שמות ב, יא, משה ועם ישראל)

“וַתִּתְּצַב אַחֲתוֹ, מִרְחָקָה, לְדַעְיָה, מֶה-יַעֲשֶׂה לוֹ”

(שמות ב, ד, מרים ומשה)

“מִפְּנֵי שִׁיבָה תִּקּוּם”

(ויקרא יט, לב)

“כִּבְדָּה אֶת אָבִיךָ וְאֶת אִמְךָ”

(שמות כ, יב)

את יושבת בהפסקה עם כמה חברות. השיחה מתחילה להיות מצחיקה, אבל מהר מאוד עוברת לדיבור על ילדה מהכיתה. החברות מתחילות לצחוק עליה, להמציא סיפורים ולהגיד דברים לא נעימים. את מרגישה לא בנוח, אבל גם לא רוצה "להרוס את האווירה" או להיראות שונה.

בערב שבת אחרי הארוחה באות אלייך הביתה חברות ורוצות לשבת אצלך, אבל את קצת עייפה מיום שישי הארוך ואין לך ממש כוח.

את מוצאת על הרצפה בחצר בית הספר צמיד יפה שנראה יקר. אף אחת לא בסביבה. חברה אומרת לך: "אם אין שם שם או משהו, אולי זה בכלל לא של מישהי – קחי, הוא יפה לך." מצד שני, את לא בטוחה אם באמת אין אף אחת שמחפשת אותו.

את שמה לב שחברה מהכיתה נעשית שקטה יותר, פחות מצטרפת להפסקות, ולפעמים נראית עצובה. חלק מהבנות אומרות, "עזבי אותה, היא תמיד ככה בתקופה הזאת." את לא יודעת בדיוק מה קורה לה, אבל מרגישה שאולי כן צריך לשים לב אליה.

אימא מבקשת ממך לעזור בטיפול באחיך הקטן, אבל את בדיוק באמצע סרט שממש חיקית לראות אותו.

את יושבת באוטובוס המפוצץ אחרי יום עמוס של קניות. את כל כך שמחה שהצלחת למצוא מקום לשבת, ופתאום עולה אישה מבוגרת.

במהלך שיעור המורה מדברת, וחלק מהבנות בשורה שלך מתחילות ללחוש, לצחוק ולשלוח פתקים. את מתקשה להתרכז אבל גם לא רוצה להיחשב "זו שמתחנפת".

ילדה מהכיתה עונה תשובה לא נכונה מול כל הכיתה. כמה בנות מתחילות לצחוק וללחוש הערות.

נספח 3 – קטע דברים על הרב אלישע וישליצקי זצ"ל:

בעמוד הבא

דברים על הרב אלישע וישליצקי זצ"ל

(מתוך האתר על הרב אלישע וישליצקי זצ"ל)

הרב אלישע וישליצקי היה מרבני הציונות הדתית הבולטים וממייסדי הגרעינים התורניים. הוא נודע כאוהב ישראל, איש ענווה וחסד, והקדיש את חייו להפצת תורה, חיזוק הקהילות ותמיכה בתושבי הפריפריה. מתוך דברים שנאמרו לאחר מותו של הרב נוכל ללמוד על אישיותו, על הדברים שעשה ועל השפעתם על עם ישראל.

ראש הממשלה ויו"ר הליכוד, בנימין נתניהו, הביע צער כבד על מותו של הרב: "אני מביע צער עמוק על פטירתו של הרב אלישע וישליצקי, מרבני הציונות הדתית. הרב וישליצקי תרם תרומה אדירה לייסוד הגרעינים התורניים, שמסייעים רבות לחברה הישראלית בכל רחבי הארץ. הוא אהב את עם ישראל, ארץ ישראל ותורת ישראל – וכך נזכור אותו תמיד. יהי זכרו ברוך".

יו"ר הכנסת, יולי אדלשטיין, ספד לרב ואמר: "אני כואב את פטירתו של הרב אלישע וישליצקי, שכאיש מעשה היה ממובילי מהפכת הגרעינים התורניים, וכאיש רוח כתב ספרים רבים ולימד אלפי תלמידים את יסודות אמונת ישראל ברוח תורת ארץ ישראל. דמותו, שכרכה בלי הפרד תורה עם דרך ארץ, תחסר לכולנו. תנחומים למשפחתו היקרה".

יו"ר הימין החדש, נפתלי בנט, ספד: "הרב אלישע וישליצקי, מגדולי אנשי האמונה בדורנו, נלקח מאיתנו. הרב אהב כל יהודי ונמנה בין תלמידי החכמים המרבים שלום בעולם. בענווה גדולה, באמונה ובאהבה תמימה הוא חיבק כל אחד ואחת כדי להכניס אותם לתוך האוהל. לרב הייתה תרומה גדולה בהקמת הגרעינים התורניים ומוסדות חסד רבים. יהי זכרו ברוך".

ח"כ בצלאל סמוטריץ' ספד ואמר: "הרב אלישע וישליצקי היה יהודי צדיק במלוא מובן המילה. הוא היה עובר מעיר לעיר, יום ולילה, ומלמד תורה בפשטות ובאהבה בוערת לכל אדם ובענווה

יוצאת דופן. בשותפותו הגדולה במפעל הגרעינים התורניים הוא הרים דגל של שותפות עמוקה וכנה בין ערכי הציונות הדתית לציבור הרחב במדינת ישראל.

“המפעלים הגדולים להם היה שותף הרב אלישע ימשיכו להאיר את מדינת ישראל באור נפלא של גאולה ובכך הוא ימשיך לחיות איתנו. צדיקים במיתתם קרויים חיים”, דברי ח”כ סמוטריץ’.

ח”כ עליזה לביא (יש עתיד), יו”ר שדולת עם, דת ומדינה, הביעה צער כבד על פטירתו של הרב וישליצקי: “היום נפרד מאיתנו בלא עת הרב אלישע וישליצקי זכרו לברכה. אישיות שאופיינה בגדולה תורנית מובהקת המשולבת בהתגייסות פעילה לטיפול במצוקות החברה והפרט, והכל בנועם בחיוך ובענוות אמת.

“הרב וישליצקי, ששימש גם כרבם של הגרעינים התורניים, פעל להשתלבות בדרכי נועם ומתוך אהבת ישראל. הוא כיתת רגליו משך שנים ללא לאות מיישוב ליישוב ומשכונת מצוקה לרעותה, וביקש לחזק רוחנית ונפשית את היושבים בהם. כשגיסו ש”י תובל, שותפו לדרך, נפטר, היה זה הרב וישליצקי שניחם ועודד את אחותי וילדיה. תמיכתו ועזרתו בשעה הקשה של משפחתנו לא תסולא בפז. הרב וישליצקי זכה לראות את צמיחתם האיתנה של השתילים הרכים שניטעו, בעמל ובמסירות. תהא זו נחמת בני ביתו ונחמתנו אנו חבריו ותלמידיו”, הוסיפה לביא.

גרעיני ‘קרן קהילות’ פרסמו גם הם הודעת הספד: “הרב אלישע היה אבי הגרעינים, איש אשר רוח בו, מורה דרך נפלא שחי ופעל באמונה ובאהבה. כל מגמתו הייתה לעשות חיבורים בין עם ישראל לתורתו. את אהבתו העצומה לעם ישראל ביטא בהרבצת תורה ובהעצמה וחיזוק של העשייה החברתית בכל מקום ואתר.

“אנו נשתדל להמשיך לצעוד בדרכו ולהרבות חסד ואהבה ואחדות בעם ישראל, מתוך ענווה. ליבנו עם רעייתו ובני המשפחה כולה”, נאמר בהודעת ‘קרן קהילות’.

פעולת ביסוס מס' 3 | דיבורים של אמת

בשבת דיברנו על הערכים שהתורה מלמדת אותנו ועל התפקיד שלנו להביא אותם לעולם. כעת ננסה להתקדם עם זה עוד.

ציוד ועזרים:

- סרטון
- מחשב וברקו (אם רוצים)
- משנה מסכת אבות (נספח 1)
- מטבעות למכירה פומבית
- כוסות או קוביות

מהלך הפעולה:

שלב א: מוסיפים אור (סרטון)

← לאחר שלמדנו בשבת על דמותו של הרב אלישע וישליצקי, שהוביל את הגרעינים התורניים, נראה כעת סרטון שממחיש זאת, על הגרעין התורני בהרצליה.

שלב ב: קנייני תורה (קטע)

נלמד את משנה אבות ו, ו (נספח 1):
← המשנה מדברת על קנייני התורה. המפרשים מסבירים שקנייני התורה הם גם מה שאנחנו צריכים לעשות כדי לקנות את התורה וגם הדברים שהתורה מביאה לנו כשאנחנו לומדים אותה.

לפניכן כמה מתודות שתוכלו לבחור מביניהן לאחר לימוד המשנה:

• אפשרות 1:

סבב כל אחת בוחרת קניין מאלה שמוזכרים במשנה, ומשתפת למה בחרה בו.
אפשרות לשדרוג: לעשות פנטומימה על הקניין והחברות יצטרכו לנחש מהו.

• אפשרות 2:

מתודה - מכירה פומבית

מחלקים את החניכות לקבוצות.
כל קבוצה מקבלת מאה מטבעות (אפשר מטבעות שעשויים מנייר או מעדשים, או מכל דבר קטן שיש ממנו הרבה).
המדריכה "מוכרת" קניינים מהמשנה, למשל: ענווה, שמחה, לב טוב, אהבת הבריות וכו'.
הקבוצות מציעות מחירים כדי לקנות את הקניינים שלדעתן הכי חשובים לתורה, עד שנגמר הכסף.
בסוף בודקים אילו קניינים כל קבוצה קנתה.

דיון:

1. למה בחרתן דווקא בקניינים האלה?
 2. האם אפשר לקנות תורה רק בחלק מהקניינים?
- ← המשנה מלמדת שהתורה נקנית בהרבה מידות ודרכי התנהגות יחד, ולא רק בדרך אחת.

• אפשרות 3:

מתודה - מגדל התורה

כל קבוצה מקבלת כוסות או קוביות. על כל קובייה כתוב קניין אחד מאלה שבמשנה. כדי לבנות את המגדל צריך להניח ולהוסיף קניינים, אחד-אחד, בזה אחר זה.
התורה נבנית מהרבה דברים קטנים שמצטברים יחד.

נספח 1 – משנה מסכת אבות:

התורה נקנית בארבעים ושמנה דברים, ואלו הן, (1) בתלמוד, (2) בשמיעת האזן, (3) בעריכת שפתיים, (4) בבנית הלב, (5) באימה, (6) ביראה, (7) בענוה, (8) בשמחה, (9) בטהרה, (10) בשמוש חכמים, (11) בדקדוק חברים, (12) בפלפול התלמידים, (13) בישוב, (14) במקרא, (15) במשנה, (16) במעוט סחורה, (17) במעוט דרך ארץ, (18) במעוט תענוג, (19) במעוט שנה, (20) במעוט שיחה, (21) במעוט שחוק, (22) בארץ אפים, (23) בלב טוב, (24) באמונת חכמים, (25) בקבלת היסורין. (26) המכיר את מקומו, (27) והשמח בחלקו, (28) והעושה סיג לדבריו, (29) ואינו מחזיק טובה לעצמו, (30) אהוב, (31) אוהב את המקום, (32) אוהב את הבריות, (33) אוהב את הצדקות, (34) אוהב את המישרים, (35) אוהב את התוכחות, (36) ומתרחק מן הכבוד, (37) ולא מגיס לבו בתלמודו, (38) ואינו שמח בהוראה, (39) נושא בעל עם חברו, (40) ומכריעו לכף זכות, (41) ומעמידו על האמת, (42) ומעמידו על השלום, (43) ומתישב לבו בתלמודו, (44) שואל ומשיב שומע ומוסיף, (45) הלומד על מנת ללמד והלומד על מנת לעשות, (46) המחכים את רבו, (47) והמכון את שמועתו, (48) והאומר דבר בשם אומרו.

(משנה מסכת אבות)

דק בשם ומלכות

פעולה מס' 4 | שבת פרשת ויצא | הראל-נווה

בשבוע הרביעי נעבור לשיח מעשי, המתמקד ביציאה עם הפנים החוצה לעם ישראל. נדבר על היכולת לפעול בעוז ובעוצמה, בשילוב נועם וענווה, ובעיקר הרבה מאוד אהבה. נתכנס לחשיבה שבטית וסניפית, נמצא מהו התפקיד שלנו במקום שבו אנחנו נמצאות, ונקבע זמן לעשייה שעליה נחליט, עשייה שמפיצה תורה ומקרבת לקודש.

מבט על:

• שלב א: פתיחה

סבב - התורה גדלה בעולם כשאני...

• שלב ב: היכולת להשפיע

משחק "כשמישהי עושה משהו אז תעשי..."
משחק "מלך התנועות"

• שלב ג: לפתוח דלת

התורה עוברת הלאה בעזרתנו (דיון)
"המקום" בתל אביב (קטע)
לכל אחת יש מקום להשפיע (קטע)

• שלב ד: סיכום

איפה אנחנו בתור שבט יכולות להשפיע? (דיון)

ציוד ועזרים:

- להכין ולגזור את משחק 1 (נספח 1)
- להדפיס את הקטע על "המקום" (נספח 2)

מהלך הפעולה:

שלב א: פתיחה

סבב:

"התורה גדלה בעולם כשאני..." (מקיימת מצוות, לומדת עם אח, לומדת עם שכנה...)

שלב ב: היכולת להשפיע

משחק 1:

"כשמישהי עושה משהו אז תעשי..." (נספח 1)
← יש לנו אחריות לפעול, והפעולות שאנחנו עושות בעולם משפיעות עליו.

משחק 2:

"מלך התנועות"

← כאשר אנחנו בעשייה, העולם מושפע מכך. כך גם שאנחנו מחוברים ועוסקים בהגדלת התורה – העולם מושפע.

שלב ג: לפתוח דלת

דיון:

נשאל את החניכות: "אם הייתן רוצות שחברה שלא מכירה אתכן תבוא לבקר בבית שלכן, מה היה גורם לה להרגיש בנוח להיכנס?" (חיור, הזמנה, יחס נעים, כיבוד, הקשבה...)

נמשיך ונשאל: "מה היה גורם לה להסתובב וללכת?" (צעקות, זלזול, ביקורת, יחס מתנשא...)

ננסה לדמות את הבית שלנו לתורה שעוברת לאחרים בעזרתנו – מה גורם לאדם לרצות להתקרב לתורה? מה מקרב יותר: ויכוח או דוגמה

אישית? אילו אנשים גרמו לכם לרצות להיות דומים להם?
← לפעמים האדם הראשון שפוגשים הוא לא התורה עצמה אלא מי שמייצג אותה. השאלה היא: איזו דלת אנחנו פותחים בפני אחרים?

קטע 1:

“המקום” בתל אביב (נספח 2)
← נסביר ש“המקום” מפגיש בין דתיים לחילונים. יש בו לימוד משותף, והוא נפתח כמענה לצימאון הרוחני בעם שלנו.

קטע 2:

הרב ניר מנוסי כותב על הרבי מלובביץ' (נספח 3).
← לאחר הקטע אפשר לדבר ולהסביר שלכל אחת יש את המקום להשפיע, כל אחת יכולה ללמד את מה שהיא יודעת ובמקביל להמשיך וללמוד.

שלב ד: סיכום

דיון:

איפה אנחנו?

ננסה לחשוב בעקבות הקטע איפה אנחנו יכולות להשפיע בתור שבט, לדוגמה: נארגן לימוד משותף בשכונה עם אחים או עם אנשים שפחות קרובים לדת, או שנארגן פעילות בשכונה שיהיה בה תוכן של תורה.
← מוטלת עלינו אחריות להיות בעשייה של הפצת הקודש, ולכל אחת יש השפעה במגוון דרכים ועל מגוון אוכלוסיות.

נספח 1 – משחק: כשימשהי עושה משהו...

את הראשונה! מחאי כפיים.

כשימשהי מוחאת כפיים – עמדי על רגל אחת.

כשימשהי עומדת על רגל אחת – שבי על הרצפה.

כשימשהי יושבת על הרצפה – הוציאי לשון.

כשימשהי מוציאה לשון – שירי שיר.

כשימשהי שרה שיר – הרימי יד.

כשימשהי מרימה יד – תני לה 'כיף'.

כשימשהי נותנת 'כיף' – הגידי לה "כל הכבוד".

כשימשהי אומרת "כל הכבוד" – קפצי על רגל אחת.

כשימשהי קופצת על רגל אחת – הצטרפי אליה.

כשיש שתי בנות שקופצות על רגל אחת – הגידי להן לשבת.

כשמישהי אומרת לשתי בנות לשבת – עמדי מאחורי מישהי אחרת.

כשמישהי עומדת מאחורי מישהי אחרת – עמדי במרכז המעגל.

כשמישהי עומדת במרכז המעגל – עשי סיבוב במקום.

כשמישהי עושה סיבוב במקום – שרקי.

כשמישהי שורקת – הגידי לה להפסיק.

כשמישהי אומרת למישהי אחרת להפסיק – חלצי נעל אחת.

כשמישהי חולצת נעל – נעלי את הנעל שלה בחזרה.

כשמישהי נועלת נעל למישהי אחרת – צעדי שני צעדים קדימה.

כשמישהי צועדת שני צעדים קדימה – לכי לעמוד ליד הקיר.

כשמישהי נעמדת ליד הקיר – לכי למרכז המעגל.

כשמישהי מגיעה למרכז המעגל – תני 'כיף' למי שבאה לקראתך.

כשיש שתי בנות שנותנות 'כיף' במרכז – השמיעי "קוקוריקו".

כשמישהי משמיעה "קוקוריקו" – השמיעי קול של כלב.

כשמישהי משמיעה קול של כלב – השמיעי קול של חתול.

כשמישהי משמיעה קול של חתול – הגידי: "חלאס, מה זה פה, גן חיות?"

כשמישהי אומרת: "חלאס, מה זה פה, גן חיות?" – הגידי: "יאללה, נמשין!"

כשמישהי אומרת: "יאללה, נמשין!" – תני חיבוק למי שמשמאלך.

כשמישהי נותנת חיבוק למישהי אחרת – הסתובבי במקום סיבוב אחד.

כשמישהי מסתובבת סיבוב במקום – רקעי ברגל.

כשמישהי רוקעת ברגל – חייכי.

כשמישהי מחייכת – רוצי בסיבוב קטן סביב המעגל.

כשמישהי רצה סביב המעגל – שאלי אותה אם היא רוצה מים.

כשמישהי שואלת מישהי אחרת אם היא רוצה מים –
בקשי לקפוץ על רגל אחת.

כשמישהי קופצת על רגל אחת – תני חיבוק למי שיושבת לידך.

כשמישהי נותנת חיבוק למי שלידה – צעקי: "תורת חיים בעוז!"

כשמישהי צועקת "תורת חיים בעוז!" – לכי למדריכה ותני לה 'כיף'.

כשמישהי נותנת 'כיף' למדריכה – הסתובבי פעם אחת מסביב לכל המעגל.

כשמישהי מסתובבת מסביב למעגל – צחקי בקול רם.

כשמישהי צוחקת בקול רם – התחילי לשיר "יונתן הקטן".

כשמישהי מתחילה לשיר "יונתן הקטן" –
הגידי לה: "את שרה מהמם, את חייבת לשיר יותר."

כשמישהי אומרת לבת אחרת: "את שרה מהמם, את חייבת לשיר
יותר" – הגידי: "יאללה, כולן למחוא כפיים!"

כשמישהי אומרת: "יאללה, כולן למחוא כפיים!" – עמדי ומחאי כפיים.

כשמישהי נעמדת ומוחאת כפיים – הגידי: "זהו, סיימנו את השרשרת!"

אנו מאמינים כי תקומת עם ישראל בארצו אינה רק תופעה חומרית, אלא גם התעוררות רוחנית שיש בה משמעות עמוקה, היא קשורה לעולם הרוחני האדיר של היהדות לדורותיה. אנו מקווים כי בזכות החזרה לארצנו ותקומתנו הלאומית, יצמחו ניצנים חדשים גם בחיי הרוח של כל אחד מאיתנו. עם ישראל של היום אינו אותו עם שגלה מכאן לפני אלפיים שנה, אלא אוסף של קבוצות שלעיתים נראה כי המפריד ביניהן רב על המשותף. אנו זקוקים לדבק שיחבר בינינו, כי בלעדיו לא נוכל לעמוד באתגרים הגדולים שלפנינו. משימתנו היא לתת מקום למפגש ולשיח המעודדים פתיחות, הפריה הדדית והבנה, לחבר בין עולמות ובין נשמות, בין החוויה הפרטית של כל אדם ובין מקורות ההשראה הרוחניים הקדומים שלנו כעם. שאיפתנו היא לתרום בדרך זו לחיים אישיים, משפחתיים וחברתיים מלאים, שלמים ומיטיבים יותר, להסיר את החומות המפרידות בינינו ולהתמודד עם הבעיות המעסיקות את כולנו, ולהפוך יחד את המקום הזה למקום של כולנו.

(אודות "המקום")

מודל השליחות שהרבי יצר הוא לדעתי שילוב גאוני בין חיים של נתינה לאחרים לבין הבראת הנפש של השליח עצמו. בעידן בו כל אדם עסוק במימוש העצמי שלו, מחפש מה מיוחד בו ובמה הוא יכול הכי הרבה להצטיין ולהתבלט, הרבי עודד אנשים לשים את עצמם בצד ולהתמסר לשליחות למען הכלל. במקום התבלטות, התבטלות לשליחות. התבטלות זו לא מחיקה עצמית, אלא בדיוק להפך: זה מה שמוציא מאתנו את כוחות הנפש הכי אישיים וייחודיים שלנו. מציאת השליחות המסוימת הנכונה עבורי, התמסרות אליה והשקעת כוחות הנפש בה – כל אלו מנערים אותנו מהתסבוך שלנו, מוציאים מתוכנו את המיטב שלנו, וכמובן מברכים את העולם בכישורים ובכישרונות שלנו. וחשוב לדעת שאידיאל השליחות ממש לא נועד רק לחב"דניקים: הוא אמור להיות מודל לכל יהודי ובסופו של דבר לכל אדם. "אם אתה יודע א', אמר הרבי, "תלמד א' ובמקביל תלמד את ב'. אין למה לחכות, העולם מחכה לך.

(מתוך הבלוג של ניר מנוסי)

פעולת ביסוס מס' 4 | רק בשם ומלכות

בשבת דיברנו על כך שצריך לפעול ולעשות, וכעת ננסה להפוך את הרעיון הזה למעשי.

מהלך הפעולה:

אפשרות 1:

נתחיל חבורת לימוד שבטית: נבחר ספר ונתחיל ללמוד אותו על הסדר.

אפשרות 2:

נחשוב על פעילות חסד שאפשר לעשות באופן שבטי (כמו הכנת עוגיות לחיילים).

אפשרות 3:

נבחן מצבים מהחיים (נספח 1) ונבין מתוכם מה מקרב אנשים ומה מרחיק אותם.

1. מחלקים את הבנות לקבוצות. כל קבוצה מקבלת כרטיס סיפור אחד.

2. לכל סיפור יש שתי משימות:

• לחשוב על שלוש תגובות שירחיקו את הדמות.

• לחשוב על שלוש תגובות שיקרבו את הדמות.

3. לאחר כמה דקות, כל קבוצה מציגה את הסיפור ואת הרעיונות שלה.

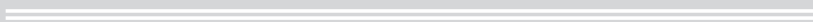
נספח 1 – מצבים מהחיים...

ילדה חדשה הגיעה לכיתה. היא לא מכירה אף אחת ונראית קצת ביישנית.

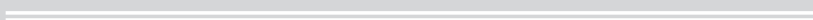
“ללמוד תורה זה לא כל כך מעניין אותי.”

בהפסקה כל הבנות משחקות יחד, אבל ילדה אחת יושבת בצד לבד.

ילדה ענתה תשובה לא נכונה בכיתה, וכולן שמעו.

מערך
שבטים
מעוז-נחלה

נשמות צמאות

פעולה מס' 1 | שבת פרשת וירא | שבטים מעוז-נחלה

בשבוע הראשון נפקח את העיניים לזהות את הצימאון הרוחני שהתעורר בעם ישראל בעקבות המלחמה. נכיר בכך שאנחנו נמצאים בעיצומו של מסע לחיפוש משמעות וזהות: לוחמים שמבקשים ציצית לפני הקרב, המונים שגודשים את הסליחות בתל אביב, זמרים ששרים על כמיהה לאלוקים. נבין שמה שקורה בעם שלנו הוא לא טרנד ולא מקרי, אלא תהליך של התעוררות נשמתית עמוקה.

מבט על:

• שלב א: פתיחה

ציר – מה השתנה בי.

• שלב ב: מחשבה על כל צעד

משחק המוקשים – מחשבה על כל צעד.

משחק העוקבת – לשים לב למה שקורה מסביב.

• שלב ג: מה גורם להתעוררות

שיח וקטע של הרב אהרון איזנטל.

סבב – מה גורם להתעוררות.

• שלב ד: סיכום

קטע של בר קופרשטיין.

ציוד ועזרים:

- שאלות על עצמי (להדפיס את נספח 1)
- להביא דפים ממסופרים מ־1 עד 10 בשביל הציר.
- טבלת מוקשים (להדפיס את נספח 2)
- תיאום כוונות (להדפיס את נספח 3)
- בר קופרשטיין (להדפיס את נספח 4)

מהלך הפעולה:

שלב א: פתיחה

ציר "מה השתנה"

נפרוש על הרצפה ציר – נניח בצד אחד דף עם המספר 1 ובצד שני דף עם המספר 10. נקריא משפטים שקשורים לזהות היהודית (נספח 1), וכל חניכה תמקם את עצמה על הציר.

(*)חשוב להבהיר לחניכות שזה בסדר גם אם לא השתנה בהן משהו, המטרה היא רק לעורר את תשומת הלב).

← המשפטים יעוררו חשיבה איזה תהליך הן עצמן עוברות בתקופת המלחמה, והן יבינו כמה השנים האחרונות משפיעות על הזהות האישית והלאומית.

שלב ב: תשומת לב לכל צעד

משחק המוקשים

נייצר לוח של 6×6 משבצות מדפים לבנים. נחזיק אצלנו מראש בדף סימונים המגדיר אילו דפים בטוחים ואילו ממוקשים (נספח 2). בהתחלה נבקש מהחניכות לעבור את הלוח מצד לצד בלי להתחשב במוקשים.

לאחר מכן, החניכות עומדות בטור ומנסות לעבור מצד לצד, כאשר בכל פעם חניכה אחת בלבד נכנסת ללוח ומתקדמת צעד אחר צעד. חניכה

שדורכת על דף ממוקש נפסלת וחוזרת לסוף הטור, והחניכה הבאה אחריה מנסה את מזלה תוך היעזרות בזיכרון הקבוצתי כדי להימנע מהדפים שנפסלו.

אפשרות נוספת: משחק העוקבת
נבחר מבנה (בית/בניין/הסניף) בשביל המשחק, ונבחר באחת החניכות שתהיה העוקבת.
העוקבת עושה סיבובים סביב המבנה בכיוון אחד, ושאר החניכות בכיוון ההפוך.
כשהעוקבת רואה מישהי – על אותה חניכה לעצור במקום. אם היא ממשיכה לזוז, היא נפסלת.
אפשר להשתחרר כך: חניכה אחרת משלימה שני סיבובים ונותנת לה 'כיף'. המשחק נגמר כשכל החניכות נפסלות.
← נדבר עם החניכות על כך שבימים של מציאות משתנה, אנשים יותר שמים לב למה שקורה סביבם ושוקלים את הצעדים שלהם בהתאם. הם לא סתם רצים אלא עוצרים ובוחנים כל הזמן.

שלב ג: מה גורם להתעוררות

שיח השינוי שהמלחמה גורמת לנו

נשאל את הבנות – אילו דברים ביומיום שלכן היו פעם כל כך ברורים ומובנים מאליהם, והיום אתן תופסות אותם אחרת?
המלחמה הרי טלטלה לכולנו את השגרה. למה לדעתכן דווקא כשמשהו יציב ומוכר בחיים שלנו נשבר פתאום, זה מאלץ אותנו לעצור, לחשוב יותר על כל צעד, ולשאול את עצמנו מה באמת חשוב לנו?

← נדבר איתן על כך שחוסר היציבות גורם לאנשים רבים לחפש את המשמעות והזהות האמיתיות שלהם.

קטע לצאת לקרב עם אתאיסט (נספח 3).

סבב - מה באמת קורה כאן?

נשאל את החניכות מה לדעתן גרם להתעוררות רחבה כל כך דווקא במלחמה הזאת.

שלב ד: סיכום

קטע החטוף בר קופרשטיין (נספח 4).

← החניכות ייראו את השינויים שמתעוררים בעקבות אירועים גדולים והמלחמה הנוכחית בפרט, בעם ישראל ובכל אחת באופן אישי.

נספח 1 – שאלות על עצמי:

- "התקופה האחרונה עוררה בי שאלות שפחות היו לי לפני כן."
- "אני מוצאת את עצמי מחפשת משמעות או נחמה במסורת, בתפילה ובמצוות."
- "האירועים גרמו לי להרגיש קרבה גדולה יותר לסיפור היהודי ולדורות הקודמים."
- "אני מרגישה שדווקא מתוך הקושי, החיבור שלי לערכים יהודיים (כמו חסד או אמונה) התעצם."
- "סדרי העדיפויות שלי בחיים והדברים שחשובים לי השתנו לחלוטין בשנים האחרונות."
- "אני מרגישה שהפכתי לאדם אנוכי פחות ורגיש יותר לסביבה שלי ולמה שעובר על אחרים בעקבות המלחמה."
- "הפחד והדאגה של התקופה הזו שינו את הדרך שבה אני מתמודדת עם קשיים ביום-יום."
- "אני מרגישה שהתבגרתי בבת אחת בעקבות המצב."

נספח 2 –

טבלת מוקשים למדריכה:

×			×		
×	×			×	
		×			×
×				×	
			×		
	×	×			×

בספר 'תיאום כוונות' מסופר איך ביום ראשון בבוקר, תוך כדי שטיפלנו בטנק, הגיע אלינו בחור ששאל אותנו אם יש לנו מפקד. ענינו שלא, והוא הודיע: "מעכשיו אני המפקד שלכם." קראו לו דב.

בעודנו מכינים את הטנק, ניגש אלינו ישעיהו הולץ משיבת הכותל, ואמר: "המצב בגולן קשה מאוד, תתפללו." המפקד שלנו הרים את ראשו ואמר: "תדעו שאתם יוצאים למלחמה עם אתאיסט."

במהלך קרב בלתי אפשרי בו נשלחנו, שנים־עשר טנקים, לעצור שתי חטיבות של טנקים סוריים. המפקד נפצע ואיבד את השמיעה והראייה. הצלחנו להיחלץ מהתופת, וגררנו אותו מעולף אל מקום מסתור. בשעות אחר הצהריים השתרר מן שקט בגזרה אחרי יום של הפגזות כבדות, ולא הבנו אם זה בגלל שכוחותינו כבשו את השטח או בגלל שהסורים ניצחו.

דב, המפקד, התעורר מעלפוננו. שאלתי אותו: "איך אתה מרגיש?" התכוונתי לשאלה פשוטה ואנושית, אבל הוא ענה לי: "יש אלוקים" מעולם לא דיברנו על זה יותר.

(הרב אהרון אייזנטל, על הספר תיאום כוונות)

אחרי שראיתי את כיכר החטופים מתוך המנהרות, אני מבקש להניח תפילין בכיכר. זו הייתה המשאלה שלי כל ימי השבי.

במטה החטופים פחות אוהבים את הרעיון, אבל אני לא מוותר. דרך הרשתות החברתיות אני מבקש מכל מי שיכול להצטרף אליי להנחת תפילין המונית בכיכר. התגובות מרגשות אותי מאוד.

ביום שישי בבוקר אני יוצא עם אבא ואמא וכל המשפחה אל הכיכר. שם ממתנים לי כאלף איש, כולל הרב הראשי וצוותי טלוויזיה, ואני מפלס את דרכי לבמה. כשאני עולה לבמה אני שומע את הברכה: "שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה". הקהל ואני עונים אמן.

אנשים רבים סביבי כבר מחכים עם תפילין על ידיהם ועל ראשיהם, וליד אבא אני מתעטף בטלית מיוחדת שעליה המילים "תמיד בידיים של בורא עולם", שרקם בשבילי אומן מצפת.

"היו רגעים לא פשוטים בשנתיים האלה" אני אומר לכולם מעל הבמה. "רגעים שאיבדתי כוח, אבל בכל פעם כזו תפסתי את עצמי וזכרתי. אסור לי לאבד את מי שאני. הייתי שומע אותם מתפללים בערבית, מתפללים על רקע הרצח שהם מאמינים בו, והבנתי. אם הם מתפללים, אני חייב להתפלל עוד יותר. אם הם מתפללים על רקע הרצח שמאמינים בו, אני אתפלל על החיים.

"בהתחלה אסור היה לי להוציא קול, אז התפללתי בשקט. בלב. בבטן. בפנים. במקום הכי עמוק. איפה שנמצאת הנפש. בהמשך כבר התפללנו בקול והרעדנו את המטרו. אני בטוח שזו האמונה שהוציאה אותי משם.

"אני יודע שהאמונה המשותפת שלנו היא זו שתאפשר לנו, כחברה, לחזור ולחיות בבית של תקווה, של ריפוי, של אמן אחד בשני. תודה רבה לבורא עולם על הרגע הזה, תודה לעם ישראל המתוק הזה ותודה לכם. שנתיים חיקיתי לרגע הזה. זו הגשמת חלום."

(מתוך הספר 'לא נשבר', בר קופרשטיין)

פעולת ביסוס מס' 1 | נשמות צמאות

בשבת דיברנו על הצימאון האלוקי שמתעורר בעם, וכעת ננסה להתמקד בדוגמאות ולראות איפה הרעיון הזה נוגע בחניכות.

מהלך הפעולה:

שלב א: צימאון

נפזר על הרצפה כל מיני קטעים שקשורים לצימאון שהתעורר בדור שלנו – משפטים משירים, כתבות, תמונות (נספח ו). כל חניכה תבחר אחד מהקטעים, ותסביר למה הוא נוגע לה.

שלב ב: אורות המלחמה

נקריא את הקטע של הרב קוק:

“מתגלה בכנסת ישראל צבעה העצמי, הולכים הכוחות ומתפתחים, הולכת ושבה לה החכמה, הגבורה היושר והטהרה הפנימית, הולכת האומה ונבנית, מתתקנת היא לגאולתה, גאולת עולמים, פורחת היא ביפעת תפארתה. מתוך המון גלי הצרות העוברים עליה, מכל הגויים, מכל הנפוצות, היא מכניסה הון רב דעה ומעוף הבטה למרחקים ומוסיפה את הצדדים הטהורים שמבחוץ על רכושה העצמי. קנאת עם מתגברת, הכרת עצמותה מתגדלת. היא יודעת כבר שיש לה ארץ, שיש לה שפה, ספרות, שיש לה צבא – התחילה להכיר במלחמת עולם זו. ועל כולם יודעת היא, **שיש לה אור חיים מיוחדים, שהם מעטרים אותה ומעטרים את העולם כולו על ידה, ועל ידי כל זה יחד יודעת היא את חסנה כי עז לה באלהי אמת.**”

(אורות המלחמה, פרק ז)

← נדבר עם החניכות ונסביר כמה הקטע הזה רלוונטי לימינו, אף שנכתב לפני יותר ממאה שנה.

(“מתוך גלי הצרות העוברים עליה, יודעת שיש לה צבא... הכרת עצמותה מתגברת...”)

שלב ג: שיר “עוד טיפה” / שולי רנד

← נדבר עם החניכות: מה לפעמים גורם ללב שלנו לא להרגיש את הצימאון? מה חוסם אותנו? ומה יכול לעזור לו להיפתח?

נספח 1 – קטעים שקשורים לצימאון:

“אבא אני רוצה לעמוד מולך
להאמין שאתה אבא טוב
אבא אני צריך לדעת
שאתה אוהב אותי
ככה סתם אבא טוב”

(אביתר בנאי)

“ריח הקרבות עוד באוויר
עם עייף חובש פצעיו
יושב, סופר ימיו
צעקות בושה בכל העיר
דור רוצה תשובה עכשיו
זכאי ולא חייב”

(נתן גושן)

“אנא הגבר עוצמת אותותיך
כאן אני לא שומע, לא יודע”

(בארי חזק ברי סחרוף)

“ופתח לנו שערי אהבה
ברך אותנו תן קצת משלך
ופתח לנו שערי גאולה דבר
איתנו תן לנו תיקווה”

(אבי אוחיון ורותם כהן)

“אבא תתקן אותי
הנשמה הזו קרועה לשניים
אני עומד אבל חייב לזוז
תאיר אותי באור גנוז”

(בן צור)

“תבוא, אנחנו מחכים לך יותר
מדי שנים
אנחנו השתגענו אין לנו יותר
פנים
רק הולכים ומתכלים כל הזמן,
אז תבוא
כן תבוא”

(עמיר בניון)

“קולות מהעבר
לוחשים לי לעצור
אבל אני מוסיף
בחושך לחתור
ושואל ומבקש אייכה”

(שולי רנד)

“מודה אני
לפניך ולך
על כל החסד והאמת
והטובה והרעה והטובה
שעשית עמדי
ועם ביתי”

(מאיר אריאל)

“משקיף עליי מגובה אין סוף
כל נים בלבי לעינייך חשוף
מלך נורא ונפלא עד אין קץ
ניבט מכל פרח כל ילד ועץ

מכיסופים לאהבתך
מכיסופים לבית שלך”

(אתי אנקרי)

“ותנחם אותנו כי נבהלנו מאוד
כי נבהלנו מאוד
ופינו אז בשחוק ימלא
כשתגלה
אבי, אבי הרחב צעדיך
כי כחי הולך וכלה
נפשי, נפשי תצא לקראתך
כשתגלה”

(שולי רנד יונתן ראזל)

צילום: דובר צה"ל

צילום: Maja Hitij / Getty Images

אתר היזכרות

אתר בינה

הנה ימים באים

פעולה מס' 2 | שבת פרשת חיי שרה | מעוז - נחלה

בשבוע השני נראה איך נבואות הגאולה מתגשמות לעינינו, ונכיר בצמא שמתעורר בעם ישראל כשלב הבא בתהליך הגאולה. נלמד את נבואת עמוס, שמגלה לנו שדווקא בשלבי הגאולה המתקדמים נרגיש ריקנות מכל השפע הגשמי, ונהיה צמאים לשמוע דברי אלוקים: "הנה ימים באים... והשלחתי רעב בארץ, לא רעב ללחם, ולא צמא למים, כי אם לשמע את דברי ה'".

מבט על:

● שלב א: פתיחה

משחק | משחק זיכרון נבואות או משחק פנטומימה

● שלב ב: מרגישות גאולה?

סבב | איפה אני מרגישה את הגאולה?

מתודה | פירמידה מכוסות בעיניים עצומות.

משחק | קונטקט.

● שלב ג: הנה ימים באים

שיח על נבואת "הנה ימים באים", על הפרשנויות ועל מגוון ההיבטים שלה.

● שלב ד: סיכום

קטע | "כך גאולתן של ישראל."

ציוד ועזרים:

- להדפיס ולגזור את משחק הזיכרון (נספח 1).
- כוסות חד-פעמיות וסרטים כדי לקשור את העיניים.
- להדפיס את הקטע "הינה ימים באים" (נספח 2).
- להדפיס את הקטע "כך גאולתן של ישראל" (נספח 3).

מהלך הפעולה:

שלב א: פתיחה

משחק | התאמה בין נבואות לבין פנטומימות (נספח 1)
נחלק לשבע חניכות (בלי שהאחרות רואות) כרטיסים של פסוקים, ואז נפרוס את כל הפסוקים של הנבואות.
כל חניכה בתורה צריכה להציג בפנטומימה את הפסוק שקיבלה, והחניכות האחרות צריכות לנחש מה ומה הפסוק המתאים לה.

אפשרות נוספת:

משחק | התאמה בין נבואות לבין ההתגשמות שלהן (נספח 2)
נשחק משחק זיכרון בין נבואות להתגשמות שלהן בימינו.

שלב ב: מרגישות גאולה?

סבב | איפה יש גאולה?

← נדבר על כך שאנחנו בתהליך גאולה. כל חניכה תספר איפה ומתי היא מרגישה שזה מתבטא במיוחד.

מתודה | פירמידה בעיניים עצומות

נחלק את השבט לקבוצות, ולכל קבוצה ניתן ערמת כוסות חד-פעמיות שמהן עליהן לבנות פירמידה. הייחודיות באופן המשחק היא שעליהן לבנות את הפירמידה בעיניים עצומות (אם קשה להן, אפשר להורות

לחניכות לבנות ביד אחת במקום בעיניים עצומות). המטרה היא לגרום להן לקצת תסכול...

← הרעיון שאפשר ללמוד מכך הוא שגם בתהליך הגאולה לפעמים מרגישים כאילו אנו מגששים באפלה, ולא ברור לנו אם יש התקדמות ואיך אפשר להגיע לגאולה השלמה...

משחק | קונטקט

נבחר מילה (רצוי ארוכה) ונאמר לחניכות את האות הראשונה. כדי להשיג אותיות נוספות, על החניכות למצוא מילים המתחילות באות זו ולומר אותן יחד. חניכה חושבת על מילה שמתחילה באותה האות, נותנת לה הגדרה, ומי שחושבת שהיא יודעת את הפירוש של ההגדרה, אומרת לחניכה שנתנה את ההגדרה "קונטקט!" ואז יחד הן סופרות 1, 2, 3 ואומרות את המילה. אם הן אכן חשבו על אותה המילה ואמרו אותה יחד – נותנים להן את האות השנייה של המילה.

בשלב הבא עליהן למצוא מילים שמתחילות באות הראשונה ואחריה השנייה, כאשר מטרתן לגלות את המילה. אם המדריכה מנחשת הגדרה מסוימת, היא יכולה להגיד את המילה בקול רם וכך תקלקל לחניכות ותמנע מהן לקבל אותיות נוספות.

← המשחק הוא למעשה תהליך של צבירת אותיות והתקדמות לעבר התמונה המלאה. הוא מסמל את התהליך לקראת הגאולה: כמו בגאולה, כך גם כאן – הדרך דורשת מאמץ וסבלנות, אך בסופה מתגלה הגאולה "קמעא קמעא".

שלב ג: הנה ימים באים

שיח | נבואת 'הנה ימים באים'

נקרא עם החניכות את הנבואה והפירוש ל"הנה ימים באים" (נספח 3). זו נבואה שיכולה להתפרש כנבואת פורענות, כי יהיה צמא לדבר ה' ולא יהיה אפשר למצוא אותו, אולם אפשר גם לפרש את הצימאון עצמו בצורה חיובית.

← נדבר עם החניכות על התחושה שיכולה להיווצר מחיפוש שלא תמיד מוצאים לו תשובה, כמו עיוור שמנסה להתקדם באפלה. (נחבר למשחק

– הניסיון לבנות משהו שלא מצליח בקלות.) הרבה אנשים בדורנו חווים התעוררות רוחנית, אבל לא מצליחים למצוא תשובה ברורה או להתקדם בבנייה של האמונה – וזה מתסכל. אפשר להרחיב על כך שבדור שלנו יש הרבה זמן פנוי, שפעמים רבות גורם לריקנות ולתחושה של צימאון, אבל זה גם מה שנותן מוטיבציה לחפש. כשיש לאנשים הרבה מקום פנוי – הם פתאום מרגישים את החוסר ומתחילים לחפש.

שלב ד: סיכום

קטע | כך גאולתן של ישראל (נספח 4)

נלמד עם החניכות את הקטע.

נדבר עם החניכות על שלוש ההשוואות שעושה הרב דרוקמן בין תהליך הגאולה לבין צמיחה (זמן, אמונה, תהליך – דבר מוביל לדבר).

← אנחנו בתהליך של גאולה – לפעמים מרגישים חוסר בהירות בדרך לגאולה, אבל עלינו להתאזר בסבלנות.

נספח 1 – נבואה ופנטומימה:

זכריה ח', ד'-ה':

עוד ישבו זקנים וזקנות ברחובות ירושלם, ואיש משענתו בידו מרב ימים. ורחובות העיר ימלאו ילדים וילדות משחקים ברחבתיה.

ישעיהו ס"ב, י':

עברו עברו בשערים פנו דרך העם סלו סלו המסלה סקלו מאבן...

ירמיהו ל"ג, י'-י"א:

עוד ישמע במקום הזה, אשר אתם אמרים חרב הוא... קול ששון וקול שמחה, קול חתן וקול כלה...

ישעיהו ל"ה, א':

יששום מדבר וציה ותגל ערבה ותפרח כחבצלת.

יחזקאל ל"ו, כ"ד:

ולקחתי אתכם מן הגוים וקבצתי אתכם מכל הארצות והבאתי אתכם אל אדמתכם.

יחזקאל ל"ו, ח':

ואתם הרי ישראל ענפכם תתנו ופריכם תשאו לעמי ישראל כי קרבו לבוא.

ישעיהו נ"ט, כ"א:

רוחי אשר עליך ודברי אשר שמתי בפיוך לא ימושו מפיוך ומפי זרעך ומפי זרע זרעך אמר ה' מעתה ועד עולם.

“עוד ישמע במקום הזה
אשר אתם אמרים חרב
הוא... קול ששון וקול שמחה
קול חתן וקול כלה”

ירמיהו ל"ג, ו'-יא'

“יששום מדבר וציה
ותגל ערבה ותפרח
כחבצלת”

ישעיהו ל"ה, א'

“ואתם הרי ישראל ענפכם
תתנו ופריכם תשאולעמי
ישראל כי קרבו לבוא”

יחזקאל ל"ו, ח'

“עד ישובו זקנים וזקנות,
ברחבות ירושלים ואיש
משענתו בידו, מרב ימים.
ורחבות העיר ומלאו ילדים
וילדות משחקים ברחבתי”

זכריה ח', ד'

“עברו עברו בשערים פנו
דרך העם סלו סלו המסלה
סקלו מאבן”

ישעיהו ס"ב, ו'

“ולקחתי אתכם מן הגוים
וקבצתי אתכם מקל
הארצות והבאתי אתכם אל
אדמתכם”

יחזקאל ל"ו, כ"ד

מתוך אתר מרגולין

מתוך ערוץ 7

מתוך אתר חתונה קטנה

פיסבוק הסוכנות היהודית

מתוך merage

מתוך אינסטגרם

“רוחי אֲשֶׁר עָלֶיךָ וּדְבָרִי
אֲשֶׁר שָׁמַעְתִּי בְּפִיךָ לֹא יִמוּשׁוּ
מִפִּיךָ וּמִפִּי זָרַעַךָ וּמִפִּי זָרַע
זָרַעַךָ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם”

ישעיהו נ"ט, כ"א

נספח 3 – הנה ימים באים:

**“הִנֵּה יָמִים בָּאִים נָא אֲדֹנָי ה' וְהִשְׁלַחְתִּי רָעַב בְּאֶרֶץ לֹא רָעַב
לֶלֶחֶם וְלֹא צָמָא לַמַּיִם כִּי אִם לִשְׁמֹעַ אֶת דְּבָרֵי ה' וְנָעוּ מֵיָם עַד-יָם,
וּמִצִּפּוֹן וְעַד-מִזְרָח; יִשׁוּטְטוּ לְבִקֵּשׁ אֶת-דְּבַר-ה', וְלֹא יִמָּצְאוּ.”**

רוב המפרשים פירשו פסוק זה כחלק מהעונש לעם ישראל, כפי שאומר רד"ק: “לפי שהם מאסו בנבואת האל יתברך... אמר כי עוד יבאו ימים שיתאוו לנבואת האל יתברך ולא ימצאו. והם כל ימי הבית השני אחר נבואת מלאכי הנביא כי בו פסקה הנבואה וכן כל ימי הגלות הזה.”

אולם, האלשיך פירש פסוק זה להפך, כחלק מתהליך הגאולה: “... אחר אומרו את כל הרעה הזאת הבאה עליהם... לבל יתיאשו מן הרחמים דיבר נחמה. ואמר ‘הנה ימים באים...’, והוא, כי עיקר הטובה אשר נקוה ממנו יתברך הלא הוא כי יערה עלינו רוח קדושה ממרום, שנרדף אחריו בתשוקה גדולה ולשתות בצמא את דבריו, שאם לא יעשה כן ויניחנו בבחירתנו הרעה, לא יהיה אפשר לקבל טובה העתידה, על כן אמר ‘הנה ימים באים...’ שאשלח בכם רוח ממרום שתהיו כרעבים ושוקקים לשמוע דבר ה’”

(מתוך אתר התנ"ך של הרצוג)

ר' חייא בר אבא ורבי שמעון בן חלפתא היו מהלכין בבקעת ארבל וראו אילת השחר.
אמר לו ר' חייא: כך היא גאולתן של ישראל, בתחילה קמעא קמעא, כל מה שהיא הולכת, היא רבה והולכת...

(ירושלמי, ברכות, דף ד, הלכה ב)

“מצמיח קרן ישועה”

הברכה המתייחסת בתפילת שמונה עשרה לגאולה קשורה לצמיחה: “את צמח דוד עבדך מהרה תצמיח... ברוך אתה ד', מצמיח קרן ישועה”.

הנה, בצמיחה, כב"איילת השחר", קיימים שלושת היסודות שלמדנו מדברי רבי חייא הגדול:

א. הצמיחה היא תהליך אטי.

ב. בתחילת תהליך הצמיחה אדם מביט בפני הקרקע ואינו רואה דבר, רק לאחר שהצמח נובט מתברר שתהליך הצמיחה החל כבר קודם לכן.

ג. הצמיחה החדשה מתחילה רק לאחר הריקבון של הזרע הקודם.

בהשוואת הגאולה לצמיחה, מלמדים אותנו אנשי כנסת הגדולה, כי על פי שלושת היסודות הללו יש לבחון את תהליך גאולתנו.

(מתוך קמעא קמעא, הרב חיים דרוקמן)

פעולת ביסוס מס' 2 | הנה ימים באים

בפעולה בשבת דיברנו על התגשמות הנבואות ועל הצימאון לדבר ה'.
היום נמשיך לדבר על הנושא ועל ההסתכלות שצריכה להיות לנו על
המציאות בתקופה הזאת.

מהלך הפעולה:

משחק | משחק השוקולד

← המשחק מייצר תשוקה אצל החניכות להשיג משהו ותסכול בכל פעם
שהן לא מצליחות, בלי חוקיות נראית לעין של סדר התורים.

קטע | התקווה לגאולה

המקווה תמיד בשמחה, בלי צער. כי המצטער תמיד הוא ביגון
ואנחה, וחושב שאין לו תרופה. אבל מקווה אינו מצטער כי הוא
מקווה תמיד, ואפילו אם יתמהמה מחכה, נמצא התקווה מחיה
אותו. ומי שאינו מקווה הוא מיד מת... ומי שהוא מקווה נאמר בו:
"גם כי אשב בחושך ה' אור לי", ה' דווקא, "לישועתך קיוויתי ה'"

(אוצרות רמח"ל)

← נדבר עם החניכות על הצימאון שיש לגאולה ועל דרך ההתמודדות
עם הציפייה – עלינו להיזהר ולא ליפול לייאוש אלא להחזיק את
התקווה ואת האמונה.

דיבורים של אמת

פעולה מס' 3 | שבת פרשת תולדות | מעוז - נחלה

בשבוע השלישי נברר את האמונה שלנו בכך שהתורה היא המענה האמיתי לצמא שלנו לגודל, למשמעות. נכיר באחריות שמוטלת עלינו כתנועה, שנושאת דגל של קודש, להפגיש את עם ישראל עם תורה גדולה. לשם כך עלינו להתחזק בה בעצמנו, להיות בטוחים בטוב ובאור שבה, וביכולת שלנו לתת מענה אמיתי לצימאון הרוחני של הדור.

מבט על:

• שלב א: חוויית הצימאון

פתיחה

• שלב ב: התורה היא המים החיים

משחק המילון האנושי

משחק להתייצב מחדש

• שלב ג: התפקיד שלנו

מתודה | כרטיסיות – אמת אחת.

קטע | מאמר הדור.

ציוד ועזרים:

- חטיפים מלוחים (לא חובה).
- בקבוק מים קרים סגור שאותו אסור לפתוח בהתחלה.
- להכין רשימה של מילים למשחק המילון האנושי.
- משפטים למתודה (נספח 3).
- להדפיס את נספח 4 ממאמר הדור.

מהלך הפעולה:

שלב א: פתיחה

אפשרות 1:

נחלק לכל החניכות כמות יפה של בייגלה מלוח מאוד, ונבקש מהן לאכול אותו במהירות.

אפשרות 2:

נאמר לחניכות לרוץ מסביב למשהו גדול כמה פעמים.
לאחר מכן, נוציא בקבוק מים קרים, נניח אותו במרכז, אך נאמר שאסור לגעת בו כרגע.

שאלה לדיון קצר: איך ההרגשה? למה אתן הכי זקוקות עכשיו?
← נסביר שכמו שהגוף מרגיש צמא פיזי חזק למים, כך יש בנשמה של כל אחד מאיתנו, ובדור שלנו בכלל, צמא עצום למשהו אמיתי, למשמעות ולגודל.

שלב ב: התורה היא המים החיים

משחק | המילון האנושי (הסבר בנספח 1)

← לכל מילה יש פירוש אמיתי אחד וכמה פירושים מזויפים, כך גם לאמונה יש אמת אחת ויש לה זיופים. עלינו ללמוד ולהעמיק כדי לגלות את האמת של היהדות כך שתהיה ברורה לנו, ובכך נהיה מחוברים לה'.
גם אם כלפי חוץ הדבר האמיתי הוא לא הדבר הראשון שהיינו חושבים עליו, אנחנו יודעים שיש פה משהו גבוה יותר מההבנה הפשוטה שלנו.

משחק | להתייצב מחדש (הסבר בנספח 2)

← לעולם יש ציר מרכזי – הקב"ה! הוא מרכז העולם ולפיו הכול מסתובב, גם כשהמציאות משתנה וגם כשהכול מתפרק. עלינו לזכור מה המרכז שלנו, לכוון את החיים שלנו לפיו וממנו לשאוב את הכוח למצוא את הסדר והמקום שלנו מחדש.

שלב ג: התפקיד שלנו

מתודה | כרטיסיות – אמת אחת

נפזר על הרצפה כרטיסיות (נספח 3) שבהן משפטים של אנשים או בני נוער מהחברה בארץ (כאלו שנראים רחוקים מתורה, אבל מביעים רצון לחיבור ולשיוכות או מעלים שאלות על החיים). הבנות קוראות את המשפטים, ומגלות שמתחת למעטפת החיצונית – כולם צמאים לאותה אמת.

קטע | מאמר הדור

נקריא קטע ממאמר הדור (נספח 4).

← הדור שלנו מרגיש צמא עמוק לזהות ולשיוכות, והדרך היחידה להרוות אותו היא להגיש לו את התורה הגדולה והעמוקה. התורה היא המים החיים שמרוויים את הצימאון של הדור, והתפקיד שלנו הוא להתמלא באור שלה בעצמנו כדי להגיש אותה לעם ישראל באהבה ובביטחון.

נספח 1 – הסבר למשחק 'המילון האנושי':

מכינים רשימה של מילים גבוהות בעברית שכמעט לא מוכרות (מרקוע – ביסקווית, צנרן – שנורקל). בוחרים חניכה אחת שתצא החוצה. לאחר מכן מקריאים את המילה שנבחרה ואת הפירוש שלה רק לאלה שנמצאות בתוך המעגל, וכל אחת צריכה להמציא פירוש משלה למילה. ורק אחת מהן תאמר את הפירוש הנכון למילה. קוראים לחניכה שהוצאנו, אומרים לה את המילה הלא מוכרת, וכל אחת בתורה אומרת את הפירוש שהמציאה למילה (או את הפירוש האמיתי). החניכה שיצאה צריכה לנחש מה הפירוש הנכון. חוזרים על המשחק כמה פעמים בכמה מילים.

נספח 2 – הסבר למשחק 'להתייצב מחדש':

מעמידים את החניכות בשורות, וחניכה אחת במרכז השורות (אמצע הריבוע) כשפניה מופנות לעבר אחת השורות. החניכה שבמרכז מסתובבת בתוך הריבוע, משנה כיוון וקוראת: "להתייצב מחדש". כל המשתתפות משנות את מקומן ונעמדות באותו מצב שבו היו קודם ביחס לעומדת במרכז. השורה שהסתדרה ראשונה במיקומה החדש – מנצחת.

נספח 3 – כרטיסיות למתודה:

“לפעמים בלילה, כשהמסך של הטלפון כבה, אני מרגישה ריקנות כזו בפנים ושואלת את עצמי: בשביל מה אני חיה בכלל?”

“אני לא שומרת מצוות, אבל בקידוש של שבת אצל סבא וסבתא יש משהו עמוק שאני לא מוצאת בשום מקום אחר בשבוע.”

“הלוואי שהייתי מבינה יותר את המשמעות של להיות יהודייה, מעבר לסתם לעשות מנגל ביום העצמאות.”

“אני מחפש משהו גדול להשתייך אליו, משהו אמיתי שלא ישתנה לפי האופנה הבאה.”

נספח 4 – קטע ממאמר הדור:

“דורנו, הוא דור נפלא, דור שכולו תמהון. קשה מאד למצא לו דוגמא בכל דברי ימינו. הוא מורכב מהפכים שונים, חושך ואור משמשים בו בערבוביה. הוא שפל וירוד, גם רם ונשא; הוא כולו חייב, גם כולו זכאי. אנחנו חייבים לעמוד על אופיו למען נוכל לצאת לעזרתו.

הבה נכין לו הדרך, נראה לו את מבוא העיר, למען יוכל למצא את הפתח. נודיע לו שימצא מה שהוא מבקש דווקא בגבול ישראל... לא נעשוק ממנו את כל האור והטוב, את כל הזוהר והעצמה שרכש לו, כי אם נרבה עליהם, נזריח עליהם באור של חיים, באור אמת, ממקור הנשמה הישראלית, ובנינו יביטו אליו וינהרו.

כנסת ישראל התנערה לתחיה, ביחס להרצון של הדור הצעיר. הכוחות נתעוררו. אין בשום אופן אפשרות להכניעם בדרך כבישה (=שליטה), כי אם לרוממם ולשגבם, ולהראות לפניהם את הדרך של האורה הרוממה והאדירה.”

(מאמר הדור, הרב אברהם יצחק הכהן קוק זצ"ל)

פעולת ביסוס מס' 3 | דיבורים של אמת

בפעולה בשבת גילינו שלכל יהודי יש צמא עמוק בפנים לאמת ולתורה, ושאלנו את עצמנו איך מגישים את "המים החיים" האלו בצורה נכונה. היום אנחנו רוצות לעשות צעד קדימה – ולהבין איך אנחנו בעצמנו מתמלאות באור הזה ביום-יום, ואיך אנחנו מוצאות את האומץ והביטחון להקרין אותו החוצה לחברות, למשפחה ולסביבה שלנו.

ציוד ועזרים:

- דפים מגולגלים כמספר החניכות
- גולה או כדור קטן
- כוס
- סיטואציות

מהלך הפעולה:

משחק | "זרם של אור"

הבנות עומדות בשורה ומחזיקות דפים מגולגלים בצורת צינור. המטרה של הקבוצה היא להעביר גולה או כדור קטן מתחילת השורה ועד לכוס שנמצאת בסופה, בלי שהכדור ייפול. כדי להצליח – כל בת שסיימה להעביר את הכדור בחלק שלה, חייבת לרוץ למיד לסוף השורה ולהמשיך את המסלול.

← כדי שהאור והאמת של התורה יגיעו ל"כוס" (לעם ישראל), הצינור חייב להיות רציף, יציב ומחובר. כל אחת מאיתנו היא חוליה בצינור הזה. אם אחת מאיתנו לא תהיה מחוברת בעצמה – הזרם ייעצר.

מתודה | סיטואציות מהחיים

נחלק את השבט לשתי קבוצות דיון, כל קבוצה תקבל סיטואציה יומיומית שבה החניכות פוגשות את החברה, ומתוכה הן יבררו איך מגיבים – מתוך ביטחון באמת שלנו.

סיטואציה 1:

חברה מהחוג או מבית ספר אחר אומרת לכן: "למה אתן לבושות ככה? זה כזה מיושן ולא קשור לחיים". איך תגיבו מתוך מקום שמראה את היופי והעומק של המצווה, ולא מתוך מגננה?

דיון: איך מציגים את התורה כדבר חי, שמח וגדול, ולא כרשימת איסורים טכנית?

סיטואציה 2:

אתן רוצות לארגן יוזמה של קודש (כמו לימוד משותף, התנדבות או תפילה חגיגית) אבל חוששות שחלק מהבנות יגידו שזה "חופר" או "דוס מדי". מה עושים?

דיון: איך אנחנו מתמלאות בעצמנו בתורה ובטוב, כדי שנוכל להקרין את האור הזה הלאה בביטחון ובאהבה?

רק בשם ומלכות

פעולה מס' 4 | שבת פרשת ויצא | מעוז - נחלה

בשבוע הרביעי נעבור לשיח מעשי, המתמקד ביציאה עם הפנים החוצה לעם ישראל. נדבר על היכולת לפעול בעוז ובעוצמה, בשילוב נועם וענווה, ובעיקר הרבה מאוד אהבה. נתכנס לחשיבה שבטית וסניפית, נמצא מהו התפקיד שלנו במקום שבו אנחנו נמצאות, ונקבע זמן לעשייה שעליה נחליט, עשייה שמפיצה תורה ומקרבת לקודש.

מבט על:

• שלב א: פתיחה

מתודה | השילוב "בשם ומלכות"

• שלב ב: התפקיד שלנו

משחק | סיפור קטוע

משחק | סרדינים

• שלב ג: איך נוציא את זה לפועל?

מתודה | סיטואציות.

קטע | העוז והענווה.

ציוד ועזרים:

- כתר בריסטול גדול (או גלימה) ונוצה רכה.
- להכין סיפור בשביל המשחק 'סיפור קטוע'.
- להדפיס קטע של הרב אלישע אבינר.

מהלך הפעילות:

שלב א: פתיחה

מתודה | רק בשם ומלכות

נניח במרכז המעגל שני חפצים הפוכים: כתר מלכות קשיח ובולט, ונוצה רכה ועדינה. נבקש משתי חניכות להציג סיטואציה שבה הן מנסות לשכנע מישהו לעשות פעולה מסוימת: אחת משתמשת רק ב"כוח ובתקיפות" (כמו הכתר) והשנייה רק ב"רכות מוגזמת עד כדי כך שאי אפשר לשמוע מה היא אומרת" (כמו הנוצה).

שאלה לדיון קצר: מה היתרון ומה החיסרון בכל צד?

← נסביר שכדי להשפיע באמת על עם ישראל, אנחנו צריכות "בשם ומלכות" – מצד אחד עוז, ביטחון ועוצמה של מלכות, ומצד שני לעשות את זה "בשם ה'" – מתוך נועם, אהבה וענווה גדולה.

שלב ב: התפקיד שלנו

משחק | סיפור קטוע (הסבר בנספח 1)

← הקב"ה ברא עולם חסר והטיל עלינו את האחריות להשלים אותו, להוביל ולפעול בדיוק במקומות שבהם צריך דווקא אותנו. לשם כך, עלינו להיות ערניים לסביבה ולתרום מכישרונותינו הייחודיים בכל עת שנדרש. לקבל על עצמנו את האחריות להפיץ את ערכי התורה ולהעביר את הסיפור היהודי.

משחק | סרדינים (הסבר בנספח 2)

← התורה והאמונה הן סוד, וכאשר מגלים אותו – אי אפשר שלא להצטרף. יש לנו אחריות לגלות גם לאנשים רחוקים על הטוב הזה שמסתתר פה מתחת לפני השטח, הטוב שיכול לתת להם סוף סוף מקום בעולם. עלינו להיות להם לדוגמה, ובכך למשוך אותם אחרינו.

שלב ג: איך נוציא את זה לפועל?

מתודה | סיטואציות

נציג לחניכות מספר סיטואציות חברתיות-ערכיות שיכולות לקרות במציאות, למשל: חבורה של בנות מהכיתה הקימו קבוצת ווטסאפ סודית והחרימו חברה מהשבט, או שבנות בכיתה מדברות בצורה ממש מזלזלת ולא מכבדת כלפי מישהי.

אחרי כל סיטואציה נבקש מהחניכות להביא רעיונות לשלוש דרכי התמודדות עם הסיטואציה:

• גישת ה"מלכות לבד" – כוח ועוצמה בלי ענווה.

• גישת ה"ענווה המדומה" – חולשה ופחד.

• גישת "בשם ומלכות" – עוז וביטחון בשילוב נועם ואהבה.

← נבין שאם נבוא רק בכוח – נרחיק, ואם נשתוק – נפספס את תפקידנו לתקן. רק פעולה בביטחון ומתוך אהבה תפתח את הלבבות.

קטע | העוז והענווה/הרב אלישע אבינר (נספח 3).

← נסביר שהעוז הוא הביטחון הפנימי שלנו בדרך התורה ובצורך לחיות אותה בלי להתבטל בפני אף אחד, ואילו הענווה היא הדרך שבה אנחנו פוגשות את עם ישראל כלפי חוץ – בלי להתנשא או לזלזל, אלא מתוך נועם ואהבה.

לצאת אל עם ישראל פירושו לפעול בביטחון ובעוצמה של מלכות, אך לעשות זאת מתוך הלב – בנעימות, בענווה ובאהבה שמחברות את כולם אל הקודש.

נספח 1 – הסבר למשחק סיפור קטוע

המדריכה מספרת סיפור ועוצרת מדי פעם: לפני שם, שם עצם, או שם תואר. החניכות צריכות להשלים מילה במקום שבו נקטע הסיפור – המילים יושלמו לפי סדר האל"ף-בי"ת או לפי כל סדר שנקבע מראש. בכל פעם החניכה הראשונה שנותנת מילה שיכולה להשתלב במשפט באופן הגיוני – מקבלת נקודה.

נספח 2: הסבר למשחק סרדינים

חניכה אחת מתחבאת, וכל האחרות מחפשות אותה. כל מי שמוצאת את המתחבאת מצטרפת אליה בשקט, עד שנשארת רק חניכה אחת שמחפשת, והיא הופכת לסרדין במשחק הבא.

דרוש הרבה עוז כדי להאמין באידיאל של תורת חיים. מנה של עוז גדולה יותר דרושה לנו כדי לממש את האידיאל של "תורת חיים".

אנחנו חייבים לאגור כוחות נפש רבים על מנת לחיות את התורה בשלמותה, על כל דקדוקיה, בלא לקצץ חלקים ממנה.

התורה היא תורת חיים לא רק בתיאוריה אלא גם להלכה ולמעשה. "לא המדרש עיקר אלא המעשה עיקר". לא נסתפק בדיבורים על תורת חיים אלא עלינו להשתדל לחיות את תורת החיים.

יחד עם זה, עלינו לשים לב לצירוף המילים "העוז והענווה". רבנו, הרב צבי יהודה זצ"ל, היה רגיל לומר ששני חלקי צמד המילים (העוז והענווה) אינם סותרים זה את זה. הכיצד?! כיצד נגלה עוז יחד עם ענווה? הרי הענווה דורשת כפיפות ורכות, ולעומתה העוז שדורש זקיפות וחוזק! הילכו שניהם יחדו?!

התשובה היא שבתוכנו פנימה עלינו לגלות עוז, לא להתקפל מהרעיונות שלנו, לא לסגת מהם ולא להתבטל בפני הזולת, אלא להתקדם בעוז ובנחישות למימוש האידיאל שלנו. עלינו להאמין בדרכנו ולהתחזק בה. אבל כלפי חוץ – עלינו לגלות ענווה. לא לזלזל בזולת, לא לבוז לו, לא להתנשא עליו, לא להבליט את היתרון היחסי שלנו.

דווקא הענווה עשויה לתרום לעוז הפנימי. במקום לבזבז כוחות יקרים בעימותים עם הזולת ובהחצנה, נמקד את כל כוחותינו בעבודה פנימית של התקדמות והתפתחות בעוז.

(הרב אלישע אבינר)

פעולת ביסוס מס' 4 | רק בשם ומלכות

בפעולה בשבת דיברנו על החובה שלנו לצאת עם הפנים החוצה לעם ישראל "בשם ומלכות" – לשלב בין עוצמה לבין נועם וענווה. היום אנחנו רוצות להוריד את האידיאל הזה לקרקע: אנחנו הולכות לבדוק איך אנחנו הופכות את התורה ל"תורת חיים" בחיים האישיים שלנו – במעשים הקטנים, בבחירות היומיומיות ובהתנהגות שלנו בבית, בכיתה ובחוגים.

ציוד ועזרים:

- כרטיסיות משימה קטנות
- כוסות פלסטיק כמספר החניכות
- קש לכל בת
- בריסטול גדול

מהלך הפעולה:

משחק | "מילים או מעשים"

מחלקים את השבט לשתי קבוצות. במרכז החדר מפוזרות כרטיסיות. על מחצית מהן כתובים אידיאלים ודיבורים יפים (נספח 1), ועל השאר כתובות משימות ביצוע קטנות (נספח 2). בכל סיבוב, נציגה מכל קבוצה צריכה לרוץ, לשאוב כרטיסייה אחת באמצעות הקש, ולהביא אותה לקבוצה שלה.

הרעיון המרכזי: קבוצה יכולה לצבור נקודות על כרטיסיות ה"אידיאלים" שלה רק אם היא מצמידה להן כרטיסיות "מעשה" שמתאימות להן.

← בדיוק כמו במשחק, דיבורים על ערכים ותורת חיים הם יפים, אבל אין להם תוקף ומשקל פנימי אם אנחנו לא מצמידות אליהם מעשים בפועל בחיים שלנו.

מתכנסים לחשיבה ועשייה

נושיב את הבנות סביב בריסטול גדול וניתן להן לכתוב רעיונות לעשייה משמעותית שתחבר את עם ישראל לקודש. נבחר יחד רעיון אחד או שניים שאנחנו יכולות לפעול בו או בהם כדי להפיץ את התורה ולקרב אל הקודש. נבחר רעיונות מעשיים ומתאימים לשבט.

הבנות מכינות "לוח משימה" ברור:

• מה עושים?

• מתי יוצאים לפועל?

• מי אחראית על כל חלק (ציוד, פרסום, תוכן)?

• המדריכה מוודאת שנקבע זמן קונקרטי לעשייה הזו.

נספח 1 – מילים למשחק:

אהבת ישראל	אהבת ישראל
כבוד הורים	אהבת ישראל
כבוד הורים	כבוד הורים
לימוד תורה	לימוד תורה
חסד	לימוד תורה
חסד	חסד

לתת מחמאה לבת מהקבוצה השנייה

לסדר את הסלון בבית

להגיד משנה או פסוק בעל פה

להכין עוגה לאשת מילואים

לארוז מצרכי מזון לנזקקים

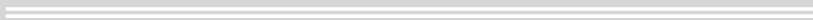
לשמור על האחים הקטנים

לשטוף כלים

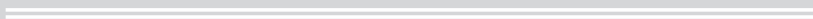
ללמוד פרק תנך יומי

לעשות חוג תהילים לילדים

לתת לזקנה לעקוף אותי בתור

מעריך חב"ב

נשמות צמאות

פעולה מס' 1 | שבת פרשת וירא | חב"ב

בשבוע הראשון נפקח את העיניים כדי לזהות את הצימאון הרוחני שהתעורר בעם ישראל בעקבות המלחמה. נכיר בכך שאנחנו נמצאים בעיצומו של מסע לחיפוש משמעות וזהות: לוחמים שמבקשים ציצית לפני הקרב, המונים שגודשים את הסליחות בתל אביב, זמרים ששרים על כמיהה לאלוקים. נבין שמה שקורה בעם שלנו הוא לא טרנד ולא מקרי, אלא תהליך של התעוררות נשמתית עמוקה.

מבט על:

● שלב א: פתיחה

שני סבבים מהירים: מה קרה לי ומה קרה לעם ישראל מאז תחילת המלחמה?

● שלב ב: הצימאון

משחק: תחרות שירים
מתודה: כתבות

● שלב ג: סיכום

קטע: הצימאון או מגילת התקומה

ציוד ועזרים:

- להדפיס ולגזור את הכתבות (נספח 1)
- להדפיס את השיר לסוף (נספח 2)

שלב א: פתיחה

נתחיל בשני סבבים מהירים. הבנות ישלימו את המשפטים הבאים:

1. מאז תחילת המלחמה/השבעה באוקטובר, אני...
2. מאז תחילת המלחמה/השבעה באוקטובר, עם ישראל...

שלב ב: הצימאון

משחק תחרות שירים

נערוך תחרות על שירי התחזקות ואמונה בה' שיצאו מאז תחילת המלחמה: כל קבוצה בתורה נותנת רעיון לשיר אחד כזה. קבוצה שנתקעת בלי רעיון היא המפסידה.

מתודה כתבות

נפזר על הרצפה כתבות שמצביעות על ההתעוררות הרוחנית של עם ישראל (נספח 1).

נשאל: איפה הדברים שכתובים כאן פוגשים אותנו? האם חשוב שנהיה במודעות לדברים האלה שמתרחשים? ואם כן, למה?
(רעיונות לדברים שאפשר לומר בנוסף למה שנאמר: 1. להיות שותפות ולהתעורר בעצמנו ולהתקרב לה'. 2. להכיר בגודל של התקופה שאנחנו חיים בה. 3. לחפש מה מרווה את הצימאון הזה. 4. לתת מעצמנו כדי להרוות את הצימאון של האחרים.)

שלב ג: סיכום

הצימאון (קטע)

נקריא שיר של הרב קוק על הצימאון לקרבת ה' (נספח 2).

אפשרות נוספת:

מגילת התקומה (קטע)

נקריא קטע מתוך מגילת התקומה של הרב רימון, שמדבר על הצורך לזהות את התהליך הגאולי שבו אנחנו נמצאים כדי שנדע להודות עליו (נספח 3).
← עם ישראל עובר תהליך התעוררות, וחשוב לנו להיות שותפות לו. רק אם נזהה את התהליך ונבחין בו – נצליח להיות שותפות.

סקר: כמחצית מהיהודים בישראל התחזקו בזהותם היהודית מאז טבח 7 באוקטובר

48% מהציבור היהודי מעידים על חיבור עמוק יותר ליהדותם מאז פרוץ המלחמה – כך עולה מנתוני מדד צהר ליהדות ומסורת שנערך בשיתוף ערוץ "משב". הרוב רואה בהתערורות היהודית תופעה חיובית. המסורתיים מובילים את מגמת ההתחזקות בזהות היהודית. בקרב המשיבים החילונים, יותר מרבע העידו שהחיבור לזהותם היהודית התחזק

נספח 2 – שיר של הרב קוק על הצימאון לקרבת ה':

הצימאון (הרב קוק)

ומתוף תוכי, מתוף מעיני	אֲשֶׁר כָּל דְּבַר אַחֵר שְׂבָעוּלָם
הנני צריך תמיד לקחת	לֹא יִרְוֶה אוֹתוֹ אִף פֶּעַם
את האוצרות הגנוזים.	כִּי אִם הַמְּבַקֵּשׁ לִבְדּוֹ
	כִּי אִם הַצִּמְאוֹן לִבְדּוֹ.
ובתוף תוכי אני קשור תמיד	יִחְשַׁף תְּמִיד יוֹתֵר וְיוֹתֵר
לאותו הצער הקדוש	וְיִכָּר תְּמִיד יוֹתֵר וְיוֹתֵר
של אותה דרישת שלמות עליונה.	הוא בְּעֶצְמוֹ
ואין היא מתמלאת אף פעם	מִתְהַפֵּךְ הוא לְמִקְוֶה כָּל עֵנֶג
אין היא יכולה אף פעם להתמלאות	לְמִכּוֹן כָּל הַעֲדָנִים הָרוֹחֲנִיִּים
כי זוהי זוהי התכונה	לְזִיו הַשֵּׁם.
זוהי, זו העריגה הנצחית,	
שיסודה הוא צמאון.	
שיסודה הצימאון האלהי	

בספר מלכים מסופר על נס גדול שנעשה לחזקיהו מלך יהודה. כל צבא מלך אשור צר על ירושלים, המצב היה קשה מאוד, אך בן לילה הגיעה הישועה. מלאך משמיים היכה את צבא אשור במגפה, המצור הוסר! אין ספק שחזקיהו ובני דורו זכו לנס עצום, אבל היה שם גם סיפור עצוב. בערים אחרות לא נעשה נס כזה, הן הוחרבו על ידי צבא אשור, ותושביהן הוגלו מארץ ישראל. חזקיהו החליט כי במצבו הוא לא אומר שירה ותודה לה'. יש אנשים כואבים ועצובים, ולכן יותר טוב לא להודות לה'. כשלא מודים לה', שוכחים את הנס ואולי אפילו חושבים שהוא היה דבר טבעי. על החלטה זו של חזקיהו הקפידו עליו מהשמיים: "אמר רבי תנחום, דרש בר קפרא בציפורי... ביקש הקדוש ברוך הוא לעשות חזקיהו משיח וסנחריב גוג ומגוג. אמרה מדת הדין לפני הקדוש ברוך הוא: רבוננו של עולם! ומה דוד מלך ישראל, שאמר כמה שירות ותשבחות לפניך – לא עשיתו משיח; חזקיהו, שעשית לו כל הנסים הללו ולא אמר שירה לפניך – תעשהו משיח?" (סנהדרין צד).

חכמינו מספרים שה' רצה לעשות את חזקיהו משיח, אבל בגלל שלא אמר שירה, התבטלה התוכנית הטובה הזו. חכמינו לא מספרים לנו את הסיפור על חזקיהו המלך בשביל לספר בגנותו, אלא כדי שנבין כמה חשוב להודות לה'...

גם לנו יש הרבה סיבות לבכות על הכאב הגדול שהיה במלחמה הזו. אבל אני רוצה לספר לכם על השבוי איתן מור. איתן סיפר כי ביחד עם חטופים אחרים, היו מקפידים לומר בשבי בכל יום "תודה" על כך שהם חיים עדיין. שיש להם אוכל וכדומה. כך הם היו מחפשים כל יום סיבות לומר תודה והיו מוצאים. אני מאמין שבזכות ההודיה הזו הם שרדו ויצאו מהשבי בריאים בנפשם. אנחנו בוחרים לשמוח ולהודות לה' כמותם...

הנה ימים באים

פעולה מס' 2 | שבת פרשת חיי שרה | חב"ב

בשבוע השני נראה איך נבואות הגאולה מתגשמות לעינינו, ונכיר בצמא שמתעורר בעם ישראל כשלב הבא בתהליך הגאולה. נלמד את נבואת עמוס, שמגלה לנו שדווקא בשלבי הגאולה המתקדמים נרגיש ריקנות מכל השפע הגשמי, ונהיה צמאים לשמוע דברי אלוקים: "הינה ימים באים... והשלחתי רעב בארץ, לא רעב ללחם, ולא צמא למים, כי אם לשמע את דברי ה'".

מבט על:

• שלב א: פתיחה

מתודה - משפטי הזדהות על מצב הדור.
דיון - מה סבא וסבתא שלנו היו אומרים על זה?

• שלב ב: הנה ימים באים

לימוד - נבואות על הצימאון.

• שלב ג: סיכום

קטע - לחיות בצל גללי החמור.

ציוד ועזרים:

- ☐ משפטי הזדהות (נספח 1).
- ☐ פתקים (למי שרוצה).
- ☐ נבואות על הצימאון (נספח 2) לפי כמות החניכות.
- ☐ לחיות בצל גללי החמור (נספח 3).

מהלך הפעולה:

שלב א: פתיחה

מתודה – משפטי הזדהות

אפשרות א':

נעמיד את כל הבנות בקו ישר, נקריא את המשפטים (נספח 1) וכל מי שמזדהה עם אחד מהמשפטים תצעד צעד קדימה.

אפשרות ב':

נחלק לכל בת כמות גדולה של פתקים ריקים, נקריא את המשפטים וכל מי שמזדהה תוסיף פתק אחד לערמה מרכזית באמצע המעגל. לאחר הקראת המשפטים ננכיח את כמות הפתקים או הצעדים שהבנות עשו (אם היא גדולה או קטנה), וננכיח את רמת ההזדהות עם התוכן של המשפטים.

דיון – מה סבא וסבתא היו אומרים?

נעלה שאלה: חשבו רגע על סבא וסבתא שלכן, או אולי עוד דורות אחורה. אם הם היו עומדים פה עכשיו בחדר ומביטים על המשפטים האלה, על הבלבול, על התחושה של השבר והחיפוש – איך לדעתכן הם היו מסתכלים על זה? מה הם היו אומרים עלינו?

שלב ב: הנה ימים באים

לימוד נבואות צימאון

יש כמה נבואות עיקריות העוסקות בנושא הזה (נספח 2). נחלק לכל זוג נבואה אחת מתוך הארבע, ונבקש מהבנות ללמוד את הנבואות בזוגות. לאחר מכן כל הבנות שלמדו על נבואה מסוימת יקריאו את הנבואה ויסבירו אותה לכולן לפי הבנתן.

← נחבר בין המציאות שאנו פוגשים לבין הנבואות, ונשאל – למה זה משנה בעצם שעמוס, ירמיהו ויחזקאל ניבאו את המציאות שלנו לפני אלפי שנים?

שלב ג: סיכום

קטע – לחיות בצל גללי החמור (נספח 3)

← כשמבינים שהדברים האלה כתובים בנביאים, מבינים שאין כאן בעיה במערכת. זהו שלב מתוכנן מראש בסיפור של עם ישראל. הבלבול הוא לא סימן למוות רוחני או להידרדרות, אלא להפך – הוא סימן של תהליך אלוקי היסטורי של תחייה. לב האבן מתפרק כדי לפנות מקום ללב הבשר הצמא. החיפוש והצימאון הם סימן של תהליך אלוקי היסטורי של תחייה לאומית.

נספח 1 – משפטי הזדהות:

- ❖ אני מרגישה שבשנים האחרונות משהו בחברה הישראלית השתנה – יש הרבה יותר דיבור על רוחניות, אמונה ומשמעות.
- ❖ במוזיקה שאני שומעת (פלייליסט, הופעות, רשתות), אני פוגשת המון שירים שמדברים על חיפוש עצמי ועל קשר לאלוהים.
- ❖ לפעמים כל הטרנדים הרוחניים האלה (מדיטציות, הפרשות חלה, פודקאסטים) נראים לי קצת מבולבלים, כאילו אנשים מחפשים ולא באמת יודעים מה הם מחפשים.
- ❖ באופן אישי, גם בתוכי יש לפעמים שאלות, בלבול או חיפוש לגבי הזהות הדתית או הרוחנית שלי.
- ❖ הייתי רוצה למצוא תשובות ברורות יותר ויציבות יותר בתוך כל הרעש והטלטלות של הדור הזה.
- ❖ אני מרגישה שהדור שלנו מחפש משהו אמיתי ואותנטי, ולא מוכן להסתפק יותר בתשובות אוטומטיות או 'כי ככה כולם עושים'.
- ❖ יצא לי לשבת עם חברה לשיחה עמוקה בלילה, וגיליתי שמתחת לצחוקים וליום-יום, גם היא בליבה עסוקה בשאלות של משמעות ושל חיפוש עצמי.
- ❖ אני רואה המון אנשים סביבי ש'בודקים גבולות' או משנים כיוון בחיים.
- ❖ אני מרגישה שלפעמים מרוב שיש לנו הכול מהכול (שפע, טכנולוגיה, נוחות), קל מאוד ללכת לאיבוד.
- ❖ הייתי רוצה שהקשר שלי עם הקדוש־ברוך־הוא ועם עולם הרוח לא יהיה רק 'מצוות אנשים מלומדה' (כלומר על אוטומט), אלא משהו חי שבווער בי מבפנים.

- אני רואה סביבי המון בני נוער שנראים אבודים ומבולבלים מרוב עודף אפשרויות.
- כשמסתכלים על המדינה בשנים האחרונות, יש הרגשה של שבר עמוק ופירוק.
- ראיתי חברות שמרוב חיפוש וטלטלות פשוט נשברו או איבדו כיוון בחיים.
- מה שפעם היה ברור ופשוט, נהיה היום מסובך, מורכב ומטלטל בעבורנו.
- הרבה בני נוער מסתובבים בבדידות ובסימני שאלה.

נספח 2 – נבואות על הצימאון

נבואה 1:

"הִנֵּה יָמִים בָּאִים, נֹאֵם ה' אֱלֹהִים, וְהִשְׁלַחְתִּי רָעַב, בְּאֶרֶץ: **לֹא רָעַב לְלֶחֶם, וְלֹא צָמָא לְמִים כִּי אִם לְשֹׁמֵעַ, אֶת דְּבָרֵי ה'.** וְנָעוּ מִיָּם עַד יָם, וּמִצָּפוֹן וְעַד-מִזְרָח; וְשׁוֹטְטוּ לְבַקֵּשׁ אֶת דְּבַר ה', וְלֹא יִמָּצֵאוּ. בְּיוֹם הַהוּא תִתְעַלֶּפֶנָּה הַבְּתוּלֹת הַיְּפֹטוֹת, וְהַבְּחוּרִים בְּצָמָא. הַנְּשֻׁבְעִים, בְּאִשְׁמַת שְׁמֵרוֹן, וְאָמְרוּ חֵי אֱלֹקֵיךָ דָּן, וְחֵי דֶרֶךְ בָּאֵר שְׁבַע; וְנִפְלוּ, וְלֹא יִקְוּמוּ עוֹד."

(עמוס ח, יא-יד)

נבואה 2:

"לָכֵן אָמַר לְבֵית-יִשְׂרָאֵל כֹּה אָמַר ה' אֱלֹהִים לֹא לְמַעַנְכֶם אָנִי עֹשֶׂה בֵּית יִשְׂרָאֵל כִּי אִם-לְשֵׁם-קִדְּשִׁי אֲשֶׁר חָלַלְתֶּם בְּגוֹיִם אֲשֶׁר-בָּאתֶם שָׁם: וְקִדְּשִׁיתִי אֶת-שְׁמִי הַגָּדוֹל הַמְּחַלָּל בְּגוֹיִם אֲשֶׁר חָלַלְתֶּם בְּתוֹכָם וַיִּדְּעוּ הַגּוֹיִם כִּי-אֲנִי ה' נֹאֵם ה' אֱלֹהִים בְּהַקְדִּישִׁי בְּכֶם לְעִינֵיהֶם: וְלִקְחִיתִי אֶתְכֶם מִן-הַגּוֹיִם וְקִבַּצְתִּי אֶתְכֶם מִכָּל-הָאֲרָצוֹת וְהֵבֵאתִי אֶתְכֶם אֶל-

אדמתכם: וזרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם מכל טמאותיכם ומכל גלולים אטהר אתכם: ונתתי לכם לב חדש ורוח חדשה אתן בקרבכם והסרתי את לב האבומבשרכם ונתתי לכם לב בשר: ואת רוחי אתן בקרבכם ועשיתי את אשר בחקי תלכו ומשפטי תשמרו ועשיתם: וישבתם בארץ אשר נתתי לאבותיכם והייתם לי לעם ואנכי אהיה לכם לאלקים: והושעתי אתכם מכל טמאותיכם וקראתי אל־הדגן והרביתי אתו ולא־אתן עליכם רעב: והרביתי את־פרי העץ ותנובת השדה למען אשר לא תקחו עוד חרפת רעב בגוים: וזכרתם את־דרכיכם הרעים ומעלליכם אשר לא־טובים ונקטתם בפניכם על עונתיכם ועל תועבותיכם: לא למענכם אני־עשה ואם ה' אלוהים יידע לכם בושו והכלמו מדרכיכם בית ישראל" (יחזקאל לו, כב-לב)

נבואה 3:

"היִתָּה עָלַי יְד־ה' ויוצאני ברוח ה' ויניחני בתוך הבקעה והיא מלאה עצמות: והעבירני עליהם סביב סביב והנה רבות מאד על־פני הבקעה והנה יבשות מאד: ויאמר אלי בן־אדם התיחיינה העצמות האלה ואמר ה' אלוהים אתה ידעת: ויאמר אלי הנבא על־העצמות האלה ואמרתי אליהם העצמות היבשות שמעו דברי־ה': כה אמר ה' אלקים לעצמות האלה הנה אני מביא בכם רוח וחיייתם: ונתתי עליכם גידים והעלתי עליכם בשר וקרמתי עליכם עור ונתתי בכם רוח וחיייתם וידעתם כי־אני ה': ונבאתי כאשר צויתי ויהי־קול כהנבאי והנה־רעש ותקרבו עצמות עצם אל־עצמו: וראיתי והנה־עליהם גדים וכשר עלה ויקרם עליהם עור מלמעלה ורוח אין בהם: ויאמר אלי הנבא אל־הרוח הנבא בן־אדם ואמרתי אל־הרוח כה־אמר ה' אלוהים מארבע רוחות באי הרוח ופחי בהרוגים האלה ויחיו: והנבאתי כאשר צוני ותבוא בהם הרוח ויחיו ויעמדו על־רגליהם חיל גדול מאד־מאד: ויאמר אלי בן־אדם העצמות האלה כל־בית

ישראל המה הנה אמרים יבשו עצמותינו ואבדה תקותנו נגזרנו
לנו: לכן הנבא ואמרת אליהם כה־אמר ה' אלוקים הנה אני פתח את־
קברותיכם והעליתי אתכם מקברותיכם עמי והבאתי אתכם אל־
אדמת ישראל: וידעתם כי־אני ה' בפתחי את־קברותיכם ובהעלותי
אתכם מקברותיכם עמי: ונתתי רוחי בכם וחייתם והנחתי אתכם
על־אדמתכם וידעתם כי־אני ה' דברתי ועשיתי נאם־ה'”
(יחזקאל לז, א–יד)

נבואה 4:

”הנה ימים באים נאם־ה' וכרתי את בית ישראל ואת בית יהודה
ברית חדשה: לא כברית אשר כרתי את אבותם ביום החזיקי בידם
להוציאם מארץ מצרים אשר־המה הפרו את בריתי ואנכי בעלתי בם
נאם־ה': כי זאת הברית אשר אכרת את־בית ישראל אחרי הימים
ההם נאם־ה' נתתי את־תורת־י בקרבם ועל לבם אכתבנה והייתי
להם לאלקים והמה יהיו־לי לעם: ולא ילמדו עוד איש את רעהו
ואיש את אחיו לאמר דעו את־ה' כי כולם ידעו אותי למקטנם
ועד־גדולם נאם־ה' כי אסלח לעונם ולחטאתם לא אֶזְכֹּר־עוד”
(ירמיהו לא, ל–לג)

“קשה, קשה מאוד, קטסטרופה, מפולת לאומית, התמוטטות רוחנית, צעידה לעבר פי תהום, מכירה כללית...” – ביטויים אלו ואחרים כדוגמתם לקוחים מהלקסיקון של רבים מתושבי מדינת ישראל לנוכח ההתפתחויות המדיניות הביטחוניות והרוחניות האחרונות. הם מבטאים אכזבה קשה מהמצב שאליו נקלעה המדינה במישורים רבים: א. סכנת עתידיות בתחום הביטחוני ב. השפלת הכבוד הלאומי עד כדי רמיסתו. ג. התדרדרות מוסרית. ד. ניתוק מוחלט מערכי היהדות.

הייאוש והאכזבה קבעו להם משכן קבוע אצל אזרחים רבים המתהלכים בפנים נפולות. השאלה “מה יהיה?” הנשמעת מפי רבים מצביעה על פחד וחשש, על תחושת חוסר אונים מול מכות הגורל האכזר. ומכאן קצרה הדרך לתהייה על קיומה של המדינה, לפקפוק בערכה, להצבת סימני שאלה על תהליך הגאולה...

גם אני מצורף לשורת השואלים “מה יהיה?” ואינני יכול לתרום אפילו קמצוץ תשובה, אבל אינני מיואש. המיואשים והמפקפקים בגאולה טועים בהבנת תהליך הגאולה: טעה מי שחשב שנלקק דבש בגאולה הנוכחית. טעה מי שחשב שנשוב לארץ ישראל על שטיח אדום. טעה מי שחשב שמשברים פנימיים לא יהיו מנת חלקנו. טעה מי שחשב שמפתחות ירושלים וחברון יימסרו לידינו על מגש של כסף. טעה מי שחשב שהגאולה תתנהל כתהליך רציף ללא נסיגות. טעה מי שחשב שגאולה פירושה גן עדן. גם גאולת מצרים, שזכתה לליווי אלוקי צמוד – יד חזקה וזרוע נטויה – הייתה רצופת משברים קשים וכואבים. המשברים הרוחניים והלאומיים הנוכחיים אינם מעידים שאיננו נמצאים בתוככי תהליך של גאולה.

את תהליך הגאולה מכנים חז”ל בכינוי “חבלי משיח”. חבלי לידה הם כאבים המלווים את התפתחותו של העובר ואת לידתו. כל הופעת חיים חדשים מלווה בצער וכאב – “בעצב תלדי בנים”.

כך גם גאולת ישראל: אחרי אלפי שנות תרדמה בגלות, העם היהודי מתעורר לחיים חדשים. התהליך ממושך וכרוך בסבל. העובר במעי אמו בועט לכל עבר, זז, מתהפך, מתיישב בתנוחה שאינה נוחה לאימו. כך גם עם ישראל הנולד מחדש – בועט, זז, מתהפך...

יש מחכמי ישראל שחששו מאימת חבלי המשיח וביקשו למלט את נפשם. במסכת סנהדרין (דף צח, ב), לאחר תיאורם של חבלי המשיח מובאים דברי עולא ורבה: "אמר עולא: ייתי ולא אחמיניה" (= יבוא המשיח, ובלבד שלא אראה אותו). וכן אמר רבה: ייתי ולא אחמיניה". חכמים אלו ביקשו להבליט בסגנון חריף את חששם הכבד מפני מאורעות "חבלי משיח". על הגאולה אי אפשר לוותר – "ייתי" (יבוא המשיח!), אבל "לא אחמיניה" – אני מעדיף לחיות מחוץ למעגל ההיסטוריה כדי שלא אתבקש להתמודד עם התופעות המשיחיות הקשות.

אבל כנגדם התייצב רב יוסף (סנהדרין, שם) והצהיר: "ייתי ואזכי דאיתיב בטולא דכופיתא דחמריה" (=יבוא המשיח ואפילו אם אידרש לשם כך לשבת בצל גללים של חמורו של משיח). חמור, גללים, צל – שלושה הסתרים זה לפנים מזה (או משבר בחזקת 3). **חמור** – ביטוי לחומרנות. **גללים** – ביטוי לסירחונות רוחניים. **צל** – חושך ועלטה. ידע רב יוסף שהגאולה תתנהל בדרך חומרנית, ושתוצרנה תופעות רוחניות ומוסריות מסריחות ומקולקלות ביותר, שתנדופנה ריח רע לכל עבר. אך, למרות זאת, הוא לא נבהל אלא הביע את נכונותו לעמוד בצילן של כל התופעות הללו ובלבד שיזכה לראות את המשיח, כלומר, לחיות בדור של גאולה.

היום, לא ניתנה לנו האפשרות לבחור בדרכם של עולא או רבה. דרכו של רב יוסף נכפתה עלינו: **החמור של הגאולה כבד צועד במשעולים צרים ומטיל את גלליו בכל מקום**. לא יועיל להכריז "ייתי ולא אחמיניה", כיוון שהוא כבר בא והוא נראה בכל מקום, לחיוב ולשלילה.

אומנם יש הטומנים ראשם בחול וטוענים שאינם רואים. אחדים טוענים שאינם רואים חמור אלא רק גללים – הם מתכחשים לתהליך הגאולה ההולך ונרקם לעיננו. אחדים מזהים את החמור אבל מסרבים לראות את הגללים (אלו הם שבויי תהליך השלום, הוזי המזרח התיכון החדש). על אלו כמו על אלו ניתן לקרוא את הכתוב: "מי עיוור כי אם עבדי".

ההשגחה האלוקית הפכה אותנו בעל כורחנו לתלמידי רב יוסף ששש לקראת הגאולה למרות הצל של גללי החמור. תכונה זו היא אשר אפיינה את הציבור שלנו מאז ראשית צמיחת גאולתנו. וגם בימים אלו נמשיך לשמוח בגאולה. בחסדי ה' עלינו, זכינו להקמת מדינה יהודית בארץ ישראל, זכינו לקיבוץ גלויות, זכינו לפרוק עול הגויים מעל צווארנו. עדיין ארוכה הדרך עד לסיומו של התהליך – עצמאות מלאה, קיבוץ כל נידחי ישראל, התנחלותם של ערכי תורה ומצוות בכל לבבות העם היהודי, בניין בית המקדש – ועדיין נדרוך על גללים לרוב, אבל כתלמיד רב יוסף לא נירתע אחור. נכריז בקול גדול: יבוא המשיח, ואפילו אם אדרש לשבת בצל הגללים של חמורו.

(הרב אלישע אבינר, אתר כיפה)

דיבורים של אמת

פעולה מס' 3 | שבת פרשת תולדות | חב"ב

בשבוע השלישי נברר את האמונה שלנו בכך שהתורה היא המענה האמיתי לצמא שלנו לגודל, למשמעות. נכיר באחריות שמוטלת עלינו, כתנועה שנושאת דגל של קודש, להפגיש את עם ישראל עם תורה גדולה. לשם כך עלינו להתחזק בה בעצמנו, להיות בטוחים בטוב ובאור שבה, וביכולת שלנו לתת מענה אמיתי לצימאון הרוחני של הדור.

מבט על:

• שלב א: פתיחה

משחק | זיהוי מים
לימוד | התורה כהכרח קיומי (מהר"ל).

• שלב ב: זה מחייה?

מתודה | סיטואציות
דיון | למה לא תמיד התורה מרגישה לנו כטבע?

• שלב ג: סיכום

לימוד | האות שלי בתורה (החפץ חיים)

ציוד ועזרים:

☐ שלוש כוסות	☐ כיסוי עיניים
☐ קצת סוכר	☐ התורה כהכרח קיומי (נספח 1)
☐ קצת מלח	☐ האות שלי בתורה (נספח 2)
☐ מים	☐ סיטואציות למשחק (נספח 3)

שלב א: פתיחה

משחק - זיהוי מים

נבקש מתנדבת אחת ונכסה את עיניה.

נגיש לה שלוש כוסות שבתוכן מים. כשהיא לא רואה, נערבב כוס אחת במלח וכוס אחת בסוכר, וכוס אחת נשאיר טבעית. נבקש ממנה לטעום מכל הכוסות (בלי לגלות מה יש בפנים), ונבקש ממנה לזהות מה היא שותה ואיזה משקה הכי הרווה אותה.

← המתנדבת תגיע למסקנה שיש מים מלוחים, מים מתוקים ומים טבעיים. המים הטבעיים הכי מרווים, כי הם טבעיים.

לימוד - התורה כהכרח קיומי. נלמד את דברי המהר"ל (נספח 1).

← בשבועות הקודמים דיברנו על הצימאון הגדול שיש בדור שלנו למשהו רוחני, למשמעות. השבוע אנחנו מבינות שהעולם מציע לנו המון "מים בטעמים" – רשתות חברתיות, בילויים, כסף, חוויות וריגושים. הם נראים כמו מים, אבל הם רק מגבירים את הצימאון. המים המתוקים היחידים שמרווים באמת – זו התורה. "אין מים אלא תורה." המהר"ל מסביר שהתורה שייכת לישראל בטבע, בהכרח. כמו שמים טבעיים שייכים לאדם בטבע, בהכרח.

שלב ב: זה מחייה?

מתודה - סיטואציות

נחלק לכל בת שני פתקים בשני צבעים – צבע אחד יסמל 'חי' (את מה שעושה לה הרגשה טובה, חיות, חיבור) והצבע השני יסמל 'יובש' (את מה שעושה לה הרגשה יבשה, משעממת, של מטלה). נקריא מילים או סיטואציות (נספח 3). כל אחת תרים את הפתק לפי מה שאיתו היא מזדהה.

דיון - למה לא תמיד התורה מרגישה לנו כטבע?

נשאל: אם התורה היא המענה לצימאון והיא המים הטבעיים – למה לפעמים כשאנחנו פותחות ספר, לומדות למבחן בתושב"ע, או שומעות שיעור, אנחנו מרגישות יובש מוחלט? למה המים האלו לפעמים מרגישים לנו רחוקים, קשים לעיכול או פשוט משעממים? למה לא תמיד התורה מרגישה לנו כטבע?

שלב ג: סיכום

לימוד - האות שלי בתורה

נסיים בדברים של החפץ חיים (נספח 2).

← לכל אחד ואחד מישראל יש שייכות לתורה, ולכל אחד האות המיוחדת לו. עלינו למצוא את התורה שמרווה אותנו, את המים הטבעיים של הנשמה שלנו, האישית.

← עם ישראל שייך אל התורה בטבע. מתוך כך לכל אחד מישראל יש את נתיבו האישי לאות שלו בתורה.

מהר"ל, ספר גור אריה על שמות – פרק יט, פסוק יז:

אבל העיקר הפירוש אשר נראה פשוט, כי כפה עליהם ההר כגיגית לומר "אם לא תקבלו התורה, שם תהא קבורתכם" (מסכת שבת פח) לומר כי התורה היא הכרחית לקבלה, ואם לא יקבלו התורה – שמה תהא קבורתם. וידוע, כי דברים המוכרחים להיות, הם חשובים יותר, שאי אפשר מבלעדם, ואין קיום לנמצא בזולתם. **לכך כפה עליהם ההר כגיגית להודיע מעלת התורה, שאי אפשר מבלעדה כלל.** ואם לא היה עושה זה, היו אומרים כי התורה אין הכרחית לעולם, רק ברצון קבלו עליהם, ואם לא קבלו – לא היו צריכין... וכאשר ראו שעיקר נתינתה על ידי כפיית ההר, היו מוכרחים לומר **כי נתינתה מוכרחת, שאין להם קיום זולתה.**

הנה ידוע שלכל איש ישראל יש לו חלק בתורה, וכאשר כתב הגר"א ז"ל שהוא כעין מציאת איזה דבר, שמתחילה לפני שמצא אותה היתה גם כן בעולם, אלא שמחפש אותה ומוצאה. כן ענין התורה, שלכל איש ואיש ניתן חלק בתורה הקדושה בעת מעמד הר סיני שהיו כל הנפשות שם, ולפיכך אנו מבקשים כולנו מהשם יתברך ותן חלקנו בתורתך, וכל אחד ואחד בבואו לזה העולם כאשר מתייגע בתורה הוא מוצא החלק שניתן לו, ולזה החלק מושך לו לבו, ולפיכך אמרו חז"ל (מסכת ע"ז, יט) "אין אדם לומד אלא מה שלבו חפץ" שנאמר "ובתורתו יהגה וילילה" (תהילים א). וזה החלק הוא כמו מטמון שהטמין השם יתברך עבורו בתורה, כי אב רחמן הוא ורוצה שלא יתבייש שום איש בבואו שם. ועל כן לענין התורה צריך לחפש היטב היטב ולייגע עצמו, שבודאי ימצא המטמון שהטמין השם יתברך עבורו.

ספר שם עולם, חלק א, פרק יג (החפץ חיים – רבי ישראל מאיר הכהן מראדין)

נספח 3 – סיטואציות למשחק:

- מבחן בתושב"ע.
- שיחה עם חברה בלילה בטיול שנתי.
- סרטון שו"ת של רב בטיקטוק או באינסטגרם.
- שיעור תנ"ך בשעה שמינית ביום ראשון.
- להקשיב לשיר של חנן בן ארי או של ישי ריבו.
- שיעור חינוך של המחנכת על צניעות או על שמירת נגיעה.
- להגיד "מודה אני" בבוקר כשקמים בעייפות.
- פודקסט באוזניות על זוגיות או על פרשת שבוע.
- לימוד למבחן בקיאות בתנ"ך.
- שיחה בלילה עם אימא או עם אבא על אמונה.
- לברך ברכת המזון בכוונה אחרי ארוחה טובה.
- שיעור אמונה באולפנה.
- שמירת נגיעה.
- תפילת עמידה בשחרית.
- הפרשת חלה באפיית חלות לשבת.
- הרצאה של מרצה אורח באולפנה.
- שולחן שבת עם המשפחה.
- לבוש לפי הלכות צניעות.
- לימוד פרשת שבוע בבית.

רק בשם ומלכות

פעולה מס' 4 | שבת פרשת ויצא | חב"ב

בשבוע הרביעי נעבור לשיח מעשי, המתמקד ביציאה עם הפנים החוצה לעם ישראל. נדבר על היכולת לפעול בעוז ובעוצמה, בשילוב נועם וענווה, ובעיקר הרבה מאוד אהבה. נתכנס לחשיבה שבטית וסניפית, נמצא מהו התפקיד שלנו במקום שבו אנחנו נמצאות, ונקבע זמן לעשייה שעליה נחליט, עשייה שמפיצה תורה ומקרבת לקודש.

מבט על:

• שלב א: פתיחה

מתודה - הזדהות עם משפטים

• שלב ב: הזכות לגדול לזה

משחק - אף פעם לא

מתודה - השיר "אביתר"

• שלב ג: סיכום

עלי להקים (קטע)

ציוד ועזרים:

הדפסת הנספחים.

מהלך הפעילות:

שלב א: פתיחה

מתודה - הזדהות עם משפטים:

נקריא רשימה של משפטים. נצייר ציר על הרצפה, מ"מסכימה מאוד" עד ל"לא מסכימה בכלל" ונבקש מהבנות להתמקם בהתאם למידת ההסכמה שלהן עם המשפט (נספח 1 ונספח 2).

← נבין את החשיבות ואת המורכבות של השפעת התורה החוצה

שלב ב: הזכות לגדול לזה

משחק - אף פעם לא:

כל המשתתפות יושבות במעגל ומרימות עשר אצבעות. לפי התור, כל אחת אומרת משפט שמתחיל ב"אף פעם לא..." ומציינת דבר שהיא מעולם לא עשתה; כל משתתפת בחדר שכן עשתה את הדבר הזה מורידה אצבע (כלומר, חוטפת פסילה), ומי שלא עשתה את הדבר הזה – משאירה אצבעותיה מורמות. מי שכל עשר אצבעותיה הורדו – יוצאת מהמשחק, והמשתתפת האחרונה שנשארה עם אצבעות באוויר היא המנצחת! (טיפ אסטרטגי: כדי לפסול כמה שיותר בנות במכה, אמרי דבר נפוץ שכולן עשו – חוץ ממך).

← נשים לב לדברים שהיו חלק מהחיים שלנו ולעומתם לדברים שאף פעם לא פגשנו בהם.

מתודה - השיר "אביתר" (נספח 3):

נקריא את השיר ונערוך סבב שבו כל אחת מספרת על משהו שהיא גדלה עליו בבית והיא שמחה בו, ומשהו שהיא לא גדלה עליו והייתה רוצה שיהיה בחיים שלה.

← נכיר בטוב שלתוכו נולדנו (כמו התורה), יחד עם ענווה והבנה שגם לנו יש עוד מה לקבל.

שלב ג: סיכום

עלי להקים (קטע):

נקריא קטע של הרב משה ליכטנשטיין, מתוך שיחה על פרשת כי תבוא (נספח 4).

← נכיר בחשיבות והמחויבות בהפצת התורה החוצה.

שיח מומלץ לסוף הפעולה:

אך עושים את זה? באילו מקומות אפשר להביא את התורה שלנו החוצה, גם בתוך החברה שלנו עצמה וגם מחוץ לה?
← רבים מעם ישראל רוצים בתורה ומחכים לנו שנביא אותה. חשוב שניתן ממה שיש לנו לעולם ולעם.

נספח 1 – הזדהות עם משפטים:

מסכימה מאוד

לא מסכימה בכלל

1. התפקיד שלנו בתור דתיים הוא להפוך את כל החילונים לדתיים.
2. בתור ציבור יש לנו מה לקבל גם ממי ששונה מאיתנו.
3. החיבור של שאר העם לתורה ולמצוות הוא לא מעניינינו.
4. התורה שייכת לכל עם ישראל.
5. בתור דתיים שומרי תורה ומצוות אנחנו מחזיקים באמת המוחלטת, ולכן חשוב שנוביל אחרינו את כל עם ישראל כדי שגם הם יאמינו באמת המוחלטת.
6. זכינו באור גדול וזכינו שהתורה היא חיינו, ואין סיבה שנשמור את האור הזה רק לעצמנו.
7. חשוב שנגרום לכל יהודי לשמור תורה ומצוות, גם אם הוא לא ממש מתחבר לזה או רוצה בזה.
8. שבעים פנים לתורה – האמת לא בהכרח נמצאת אצלנו, ולכן אין לנו זכות להפיץ אותה.
9. הבאת התורה והמצוות למרחב הציבורי יכולה לפגוע בחלקים מסוימים באוכלוסייה, ולכן חשוב שנכבד ולא נביא אותן למרחב הציבורי.
10. יש לנו אחריות לתת מהתורה שקיבלנו ושגדלנו עליה לכל מי שרוצה בה.

אביתר

מילים ולחן: חנן בן ארי

אביתר מקנא בי
שנולדתי דתי
עם אלוהים בכיס
בלי צלקות במלצ'ט
בלי הזיות בניו יורק.

אני מקנא בעיניים היפות שלו
שגילו את אלוהים
באמצע החיים, ככה, באמת
לבד
לבד.

אני מקנא שמה שלא ילבש או ישיר
תמיד יהיה משלהם
אני תמיד אהיה זר
והוא מקנא בי על אותו הדבר בדיוק
רק הפוך.

מוזר, מוזר, מוזר מאוד.

“וכי יש תורה נופלת?”

אמר רב יהודה ורב הונא בשם שמואל: על הדבר הזה קרע יאשיהו ואמר: “עלי להקים”.

אמר רבי אסי בשם רבי תנחום בר חיאי: “למד ולימד, ושמר ועשה, והיה סיפק (יכולת) בידו להחזיק ולא החזיק הרי זה בכלל ארור... ואפילו היה הוא צדיק גמור במעשיו והיה יכול להחזיק התורה ביד הרשעים המבטלים אותה - הרי זו ארור”.

(רמב“ן, דברים כז, כו)

אדם יכול להיות צדיק גדול מאוד, להתפלל ותיקין כל יום, לדעת את מסכת קודשים וטהרות ישר והפוך ולקיים את כל המצוות - אבל אם הוא איננו פועל להרבות תורה בישראל, איננו תורם לביסוס התורה בקהילה שלו, הוא בבעיה. כמה חמורה הבעיה? על אדם שכזה, לא נגיד שהוא ‘צדיק’ - אבל פספס הזדמנות ואפילו לא שהוא ‘רק’ ‘ביטל מצווה’; לפי הירושלמי שמביא הרמב“ן, “הרי זה בכלל ארור”! כדי להקים את התורה צריך לא רק לקיימה ולהזדהות עימה, אלא גם לקדם אותה הלאה.

מי שבאמת מזדהה עם תורת ה’ יפעל להפצתה. מי שמרגיש ביטחון עצמי ומאמין בשמירת המצוות שלו, יהיה החזן שמגביה את ספר התורה גבוה ומרומם אותו, שכל העם יראה. לעומת זאת, מי שאיננו מזדהה באמת עם המצוות, מי שמקיים אותן משום ש’זה מה שעושים’, אזי כאשר יגיע לחברה שבה קיום מצוות הוא לא ‘מה שעושים’ כמו באוניברסיטה, הוא יתבייש - הוא יתגנב לצד ליטול ידיים; הוא יברך ברכת המזון מתחת לשפם; וכך הוא לא יקים את דברי התורה.

אל לנו להתבייש. עלינו להגביה בביטחון ובגאווה את ספר התורה מול כולם – כולל כולם. גם משנה התורה שנצטוו בני ישראל לכתוב על האבנים, היה מופנה בעיקר החוצה, כלפי אומות העולם. הם נצטוו לקחת אבנים שלמות, מסוידות בסיד – בעברית אחרת, להניף שלט חוצות – ולכתוב עליו את כל התורה “בִּאֵר הַיֵּטֵב” כלומר “בשבעים לשון” עבור העולם כולו.

עלינו מוטלת המשימה להפיץ תורה בישראל. אין להתבייש ולומר שאנחנו לא ראויים לתפקיד, אין לחשוב שזאת עבודה שמתאימה רק לאנשים אחרים או לקבוצות אחרות; אין להסס כי כל מיני יועצים אומרים אחרת. עלינו ללמוד מיאשיהו, שהיה רק בן שמונה, כאשר מלך על יהודה וגדל בתוך תרבות של עבודה זרה וחטאים, והבין שהתשובה תלויה בו ולא הקשיב ליועצים שלו אלא צעק “עלי להקים!” יאשיהו היה יכול להמשיך לעבוד עבודה זרה כמו שהכתיבו הנורמות החברתיות, או אפילו להסתפק בשינוי דרכיו כיחיד; אבל הוא האמין במצוות והבין שהאחריות מוטלת על כתפיו – הוא קרע קריעה, קרע את עצמו מדרך החיים הקודמת והלך בכיוון אחר וצעק: “עלי להקים!”

עלינו להיות מקימי תורה בכל מקום שאליו ניקלע, ובכל זמן במהלך החיים. בנוסף, יש לחשוב גם מראש – כיצד נביא את עצמנו למקומות שבהם נוכל להקים את התורה ביתר שאת. אנחנו יכולים לגור בקהילה דתית, להתפלל שלוש פעמים וללמוד גמרא בכל יום, ועדיין נהיה בכלל ‘ארורים’ חלילה, אם לא נעמול על הקמת התורה.

